การศึกษาวิจัยทางชีวภาพด้านสัตว์ป่า

ในพื้นที่โครงการอุทยานธรรมชาติวิทยา

อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

ส่วนวิจัยอุทยานแห่งชาติและสัตว์ป่า

กรมป่าไม้

ตุลาคม 2545

สารบัญ

สารบัญตาราง	II
สารบัญภาพ	III
บทคัดย่อ	1
บทนำ	1
วัตถุประสงค์	2
สถานที่ศึกษาวิจัย	2
ระยะเวลาในการศึกษาวิจัย	2
ผู้ควบคุมโครงการ	2
คณะผู้ศึกษาวิจัย	2
วิธีการศึกษาวิจัย	3
สัตว์ป่า	3
สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม	4
สัตว์จำพวกนก	8
สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก	10
สัตว์เลื้อยคลาน	10
ไม้ยืนต้น	12
ผลการศึกษาวิจัย	13
สัตว์ป่า	13
สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม	13
สัตว์จำพวกนก	24
สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก	29
สัตว์เลื้อยคลาน	31
ไม้ยืนต้น	33
สรุปผลการศึกษาวิจัย	35
งานที่จะดำเนินการต่อไป	35
ปัญหาและอุปสรรค์	36
เอกสารอ้างอิง	36
ภาคผนวก	39
กิตติกรรมประกาศ	184

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1.	การจำแนกเขตนิเวศฯในพื้นที่ลุ่มน้ำบ่อคลึง และการวางเส้นสำรวจในพื้นที่โครงการฯ	4
ภาพที่ 2.	วิธีการสำรวจสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม	6
ภาพที่ 3.	การทำเครื่องหมายลงบนตัวของสัตว์ที่จับได้	7
ภาพที่ 4.	ปล่อยสัตว์ที่ทำการจำแนกชนิด วัดขนาด ชั่งน้ำหนัก ระบุเพศ และทำเครื่องหมายแล้วปล่อยสู่ธรรมชาติ	7
ภาพที่ 5.	การดักจับนกด้วยตาข่าย	9
ภาพที่ 6.	การสำรวจสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก และสัตว์เลื้อยคลาน	11
ภาพที่ 7.	การวัดขนาดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก และสัตว์เลื้อยคลานที่จับได้	11
ภาพที่ 8.	ความสัมพันธ์ระหว่าง Tip Index และ Aspect Ratio ของค้างคาวที่พบในพื้นที่	16
ภาพที่ 9.	ความสัมพันธ์ระหว่าง Wing Loading และ Tip Index ของค้างคาวที่พบในพื้นที่	17
ภาพที่ 10.	ความสัมพันธ์ระหว่าง Aspect Ratio และ Wing Loading ของค้างคาวที่พบในพื้นที่	18
ภาพที่ 11.	ความสัมพันธ์ระหว่างความยาวแขน กับ Tip Index, Aspect Ratio และ Wing Loading ของค้างคาวขอบหูขาวกลางแม่กับลูกติดอกที่แม่บินพามาหากิน เส้นประคือเส้นแบ่งขนาดของแม่และลูก	21
ภาพที่ 12.	ความสัมพันธ์ระหว่างความยาวแขน กับความยาวนิ้วที่ 3 ความยาวนิ้วที่ 5 และน้ำหนัก ของค้างคาวขอบหูขาวกลางแม่กับลูกติดอกที่แม่บินพามาหากิน	21
ภาพที่ 13.	ความสัมพันธ์ระหว่างความยาวแขน กับความยาวนิ้วที่ 3 ความยาวนิ้วที่ 5 และน้ำหนัก ของค้างคาวหน้ายักษ์เล็กสองสีแม่กับลูกติดอกที่แม่บินพาขณะถูกรบกวนเมื่ออยู่ในที่หลบนอนในถ้ำ	22
ภาพที่ 14.	ความสัมพันธ์ระหว่างความยาวแขน กับ Tip Index, Aspect Ratio และ Wing Loading ของค้างคาวหน้ายักษ์เล็กสองสีแม่กับลูกติดอกที่แม่บินพาขณะถูกรบกวนเมื่ออยู่ในที่หลบนอนในถ้ำ	22
ภาพที่ 15.	ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนวันที่ทำการสำรวจกับจำนวนชนิดที่พบของนก สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก และสัตว์เลื้อยคลาน	27
ภาพที่ 16.	ดัชนีความหลากหลายของนกที่จับได้ในแต่ละเดือน	28
ภาพที่ 17.	สัดส่วนของไม้ยืนต้นขนาดต่างๆที่พบตามเส้นทางสำรวจสัตว์ป่า สำรวจโดยวิธี Point-centered Quarter Method	33
ภาพที่ 18.	ความสัมพันธ์ระหว่างชนิดพันไม้ที่พบและระยะทางในการสำรวจ	35

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1.	จำนวนสัตว์ป่าแต่ละกลุ่มที่พบในพื้นที่ลุ่มน้ำบ่อคลึง	12
ตารางที่ 2.	สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่พบในพื้นที่ลุ่มน้ำบ่อคลึง	13
ตารางที่ 3.	ค่าเฉลี่ย (± standard deviation) ลักษณะทางประชากรของแม่และลูกค้างคาวขอบหูขาวกลางที่อยู่ในระยะเกาะติดอก	23
ตารางที่ 4.	ค่าเฉลี่ย (± standard deviation) ลักษณะทางประชากรของแม่และลูกค้างคาวหน้ายักษ์เล็กสองสีที่อยู่ในระยะเกาะติดอก	23
ตารางที่ 5.	รายชื่อนกที่สำรวจพบในพื้นที่ลุ่มน้ำบ่อคลึง	24
ตารางที่ 6.	ค่าการทดสอบดัชนีความหลากหลายของนกที่จับได้ในแต่ละเดือน	28
ตารางที่ 7.	รายชื่อสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่สำรวจพบในพื้นที่ลุ่มน้ำบ่อหวี	30
ตารางที่ 8.	รายชื่อสัตว์เลื้อยคลานที่สำรวจพบในพื้นที่ลุ่มน้ำบ่อคลึง	31

การศึกษาวิจัยทางชีวภาพด้านสัตว์ป่า ในพื้นที่โครงการอุทยานธรรมชาติวิทยา อันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

บทคัดย่อ

การสำรวจสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม สัตว์จำพวกนก สัตว์เลื้อยคลาน และสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก ในพื้นที่โครงการอุทยานธรรมชาติวิทยา อันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ได้ดำเนินการตั้งแต่เดือนมีนาคม – กันยายน 2545 เพื่อศึกษาความหลากหลาย และลักษณะทางประชากรของสัตว์ที่พบในพื้นที่ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และเพื่อการจัดการพื้นที่ป่าที่เป็นแนวเชื่อมต่อระหว่างเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภาชี และเขตป่าตามแนวเทือกเขาตะนาวสีติดกับประเทศพม่า

จากการสำรวจ และศึกษา สัตว์ป่าในพื้นที่ลุ่มน้ำบ่อคลึง พบสัตว์ป่าจำนวน 160 ชนิด จำแนกเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม 32 ชนิด นก 70 ชนิด สัตว์เลื้อยคลาน 25 ชนิด และสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก 33 ชนิด ลักษณะทางประชากรของสัตว์แต่ละชนิดได้รายงานไว้ด้วยแล้ว สัตว์ป่าบางชนิดที่พบได้เฉพาะทางภาคใต้ มีการกระจายพันธุ์ขึ้นมาถึงพื้นที่โครงการฯ พื้นที่นี้จึงเป็นพื้นที่รอยต่อของการกระจายพันธุ์ระหว่างสัตว์ในเขตสัตวศาสตร์ Sudaic และเขตสัตวศาสตร์ Indochinese จึงมีความสำคัญต่อการอนุรักษ์สัตว์ป่าของประเทศไทย

การศึกษาไม้ยืนต้นที่เป็นพืชอาหารสัตว์ป่า พบว่าในพื้นที่โครงการมีความหนาแน่นของไม้ยืนต้นประมาณ 26.42 ต้นต่อไร่ ไม้ที่พบส่วนมากเป็นไม้ขนาดเล็ก และ 1 ใน 3 ของไม้ที่สำรวจพบเป็นพืชอาหารสัตว์

บทนำ

พื้นที่ตั้งของโครงการอุทยานธรรมชาติวิทยา อันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ถือได้ว่าเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญทางด้านสัตวศาสตร์ เนื่องจากอยู่ใกล้เขตรอยต่อเขตสัตวภูมิศาสตร์ย่อยของ Indochinese และ Sudaic ดังนั้นพื้นที่โครงการฯ จึงเป็นเขตการกระจายพันธุ์เหนือสุดของสัตว์ในเขตสัตวภูมิศาสตร์ย่อย Sudaic และเป็นบริเวณพื้นที่ใต้สุดของสัตว์ป่าที่กระจายตัวอยู่ในเขตสัตวภูมิศาสตร์ย่อย Indochinese

นอกจากนี้การที่พื้นที่ตั้งโครงการอยู่หลังเทือกเขาตะนาวศรี ที่เป็นกำแพงปะทะพายุฝนตะวันตกเฉียงใต้ ทำให้บริเวณดังกล่าวเกิดความหลากหลายในถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า ทั้งที่เป็นป่าดงดิบชื้น ป่าดิบเขา และป่าเบญจพรรณ กระจายตัวตั้งแต่ระดับความสูง 210 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ถึง 1,150 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ทอดยาวจากเหนือสู่ใต้ระยะทางประมาณ 32 กิโลเมตร และกว้างประมาณ 5 กิโลเมตร มีลักษณะเป็นเขาสลับซับซ้อน ความลาดชันมากกว่า 45% มีลำห้วยลำน้ำทั้งที่เป็นสายหลักและสายย่อยรวมกันยาวประมาณ 221 กิโลเมตร หรือคิดเป็นความหนาแน่นของสายน้ำ 1.66 เมตร/ไร่ ซึ่งเป็นลำห้วยมีน้ำตลอดทั้งปีเพียง 18 กิโลเมตร คิดเป็น 8.14% ของความยาวสายน้ำทั้งหมด พื้นที่โครงการเป็นพื้นที่ราชพัสดุ ที่เคยมีการทำเหมืองแร่ การกระจายของสัตว์ป่าและชนิดของสัตว์ป่าที่ยังคงอาศัยอยู่ในพื้นที่ นับว่าเป็นข้อมูลขั้นพื้นฐานที่สุดในการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อการจัดการและการอนุรักษ์ความหลากหลายในพื้นที่โครงการฯ ซึ่งองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงมีแนวพระราชประสงค์ในการอนุรักษ์ป่าพื้นนี้ไว้ให้เยาวชนและราษฎรในท้องถิ่นตลอดจนผู้ที่มีความสนใจธรรมชาติ ได้ใช้เป็นสถานที่สำหรับศึกษาธรรมชาติต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจ และศึกษาสัตว์ป่าที่อาศัยอยู่ในพื้นที่
2. เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรของสัตว์ป่าแต่ละชนิดที่พบในพื้นที่
3. เพื่อศึกษาความหลากหลายของพืชอาหารสัตว์ในพื้นที่

สถานที่ศึกษาวิจัย

การสำรวจศึกษาวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการในพื้นที่ลุ่มน้ำบ่อคลึง ที่ได้มีการจำแนกเขตทางนิเวศวิทยาแล้ว

ระยะเวลาในการศึกษาวิจัย

มีนาคม –กันยายน 2545

ผู้ควบคุมโครงการ

นายวิโรจน์ พิมมานโรจนากูร ผู้อำนวยการส่วนวิจัยอุทยานแห่งชาติและสัตว์ป่า

คณะผู้ศึกษาวิจัย

1. นางกัลยาณี บุญเกิด วทบ. (ชีววิทยา)
2. นายไสว วังหงษา MSc. (Ecology)
3. น.ส. ปิยวรรณ นิยมวัน วทม. (สัตวศาสตร์)
4. นายประเมท พูลประเสริฐ วทบ. (เกษตรศาสตร์)
5. น.ส.ส่องสกณ บุญเกิด วทบ. (เกษตรศาสตร์)
6. น.ส.ปาจรีย์ บุญเกิด วทบ. (สัตวบาล)
7. น.ส.ศันสนีย์ อมรภูรินันท์ วทบ. (เกษตรศาสตร์)
8. น.ส.ชวิดา เกิดผล B.B.A. บริหารธุรกิจบัณฑิต (การโฆษณา)
9. น.ส.ชุติมา พวงแฉล้ม

วิธีการศึกษาวิจัย

1. สัตว์ป่า

การสำรวจสัตว์ป่าในพื้นที่ลุ่มน้ำบ่อคลึง ได้ดำเนินการสำรวจสัตว์ป่า 4 กลุ่มคือ สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม นก สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก และสัตว์เลื้อยคลาน โดยได้ดำเนินจัดทำเส้นสำรวจสัตว์ป่าในพื้นที่จำนวน 9 เส้น ระยะทาง 12,850 เมตร โดยใช้ลำห้วยเป็นแนว Baseline วางเส้นสำรวจแต่ละเส้นในแนวเหนือ-ใต้ กำหนดเส้นสำรวจโดยใช้หมายเลข เส้นสำรวจหมายเลขคู่อยู่ทางด้านขวาของลำห้วย และเส้นสำรวจหมายเลขคี่อยู่ทางด้านซ้าย (ภาพที่ 1) ติดป้ายบอกระยะทางบนเส้นสำรวจทุกๆระยะ 50 เมตร เส้นสำรวจแต่ละเส้นมีระยะทางดังนี้

เส้นสำรวจที่	2	ระยะทาง	850	เมตร
เส้นสำรวจที่	3	ระยะทาง	500	เมตร
เส้นสำรวจที่	4	ระยะทาง	1500	เมตร
เส้นสำรวจที่	5	ระยะทาง	500	เมตร
เส้นสำรวจที่	6	ระยะทาง	1500	เมตร
เส้นสำรวจที่	7	ระยะทาง	500	เมตร
เส้นสำรวจที่	8	ระยะทาง	1500	เมตร
เส้นสำรวจที่	9	ระยะทาง	500	เมตร
เส้นสำรวจที่	10	ระยะทาง	1500	เมตร

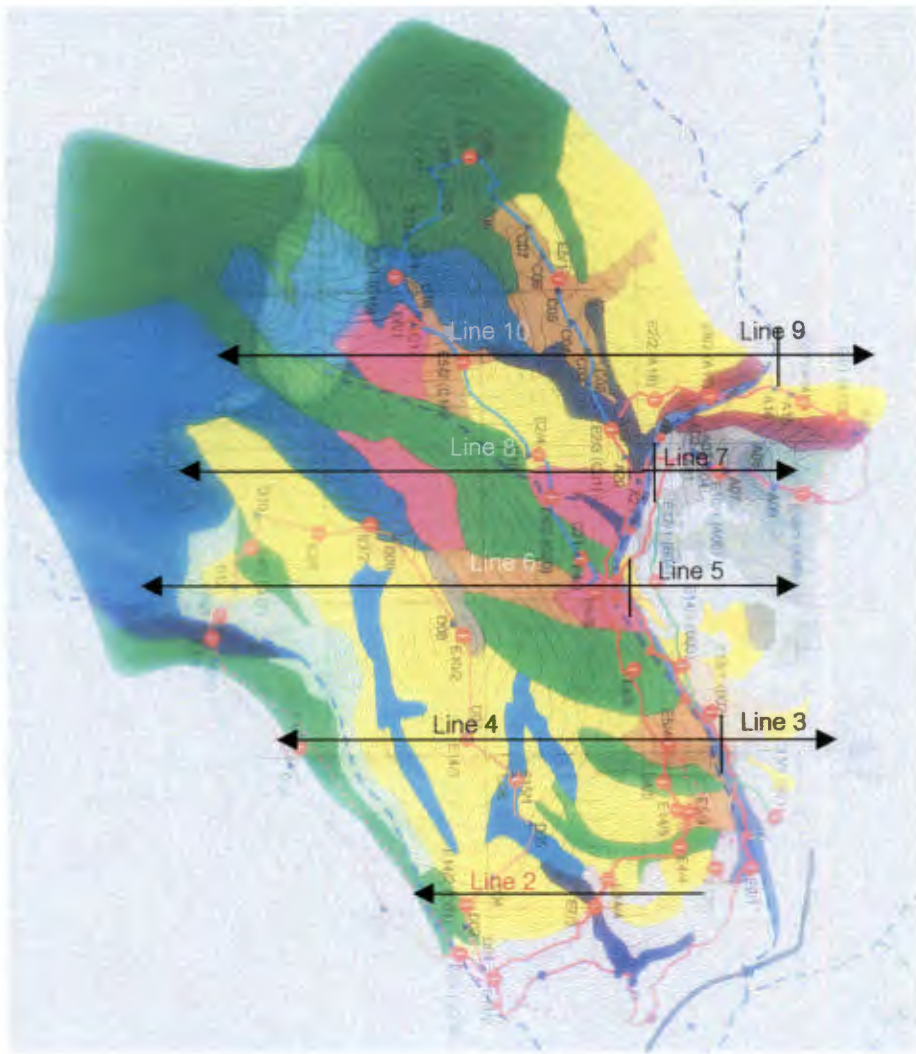

ภาพที่ 1. การจำแนกเขตนิเวศฯในพื้นที่ลุ่มน้ำบ่อคลึง และการวางเส้นสำรวจในพื้นที่โครงการฯ

<u>การสำรวจสัตว์ป่าในแต่ละกลุ่มมีวิธีการดังนี้</u>

1. **สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม** จำแนกสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมออกเป็น 3 กลุ่ม โดยยึดหลักการของ Oxley *et al.* (1974) **คือ**

1.1 **สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดใหญ่ คือสัตว์ที่มีน้ำหนักตัวมากกว่า** 14 กิโลกรัม **ใช้วิธี** การสำรวจโดยการวางกล้องดักถ่ายภาพอัตโนมัติ (Camera traps) (**ภาพที่** 2a) **และการเดินสำรวจร่องรอยของสัตว์ที่ไม่ว่าจะเป็นรอยเท้า มูล ที่ปรากฏอยู่บนพื้น** ในบริเวณพื้นที่ตามเส้นสำรวจที่ได้จัดทำไว้

1.2 **สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดกลาง คือสัตว์ที่มีน้ำหนักของร่างกายตั้งแต่** 0.7-14 กิโลกรัม **ใช้วิธีการการสำรวจโดยการวางกล้องดักถ่ายภาพอัตโนมัติ** (Camera traps) **การวางกรงดักจับ** (Live traps) (**ภาพที่** 2b) **และการเดินสำรวจหาร่องรอยหรือหลักฐานต่างๆที่ปรากฏอยู่ตามเส้นสำรวจ**

1.3 **สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดเล็ก คือสัตว์ที่มีขนาดน้ำหนักของร่างกายต่ำกว่า** 0.7 กิโลกรัม **จำแนกเป็น** 2 **กลุ่มคือ**

1.3.1 **สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดเล็กที่บินได้ ได้แก่ค้างคาว ใช้การวางตาข่ายดักจับ** (ภาพที่ 2c) **และค้นหาสัตว์ที่หลบนอนอยู่ตามหลืบหิน โพรงและถ้ำในพื้นที่** (ภาพที่ 2d) **โดยสัตว์ที่จับได้จะทำการวัดขนาด ความยาวนิ้วที่** 3 **ความยาวนิ้วที่** 5 **ความยาวแขน และชั่งน้ำหนักด้วยเครื่องชั่งระบบ Digital ยี่ห้อ Mettiler Toledo™* ที่สามารถชั่งได้ละเอียด** $\frac{1}{100}$ **กรัม แล้วทำเครื่องหมายด้วยการตัดขนบริเวณศีรษะ** (ภาพที่ 3a) **ก่อนปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ** (ภาพที่ 4a) **นำข้อมูลที่ได้มาเสนอโดยยึดหลักของ ของ** Findley *et al.* (1972) **ดังนี้**

1. Tip Index **คือสัดส่วนความยาวนิ้วที่** 3 **ต่อความยาวแขน,** (III/FA)

2. Aspect Ratio **คือสัดส่วนของผลรวมความยาวแขนกับนิ้วที่** 3 **ต่อความยาวนิ้วที่** 5, (FA+III)/V

3. Wing Area Index **คือ ผลคูณระหว่างผลรวมความยาวแขนกับความยาวนิ้วที่** 3 **กับ** 2 **เท่าของความยาวนิ้วที่** 5, (FA+III) X 2V

4. Wing Loading **คืออัตราส่วนระหว่างน้ำหนักของค้างคาวกับ** Wing Area Index

1.3.2. **สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดเล็กที่บินไม่ได้ ใช้การวางกรงดักจับตามเส้นสำรวจที่ทำไว้ ทั้ง** 9 **เส้น ระยะทางเส้นละ** 200 **เมตร โดยวางกรงดักที่ทุกๆระยะ** 50 **เมตร จุดละ** 4 **กรง โดยวางกรงห่างจากจุดบอกระยะ** 10 **เมตรในแนวเหนือ-ใต้ ออก-ตก นอกจากนี้ยังได้จัดทำแปลงเก็บข้อมูลสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดเล็กที่อาศัยหากินอยู่ตามพื้นดินอีก** 1 **แปลง โดยยึดหลักการวางแปลงเก็บข้อมูลของ** Rabinowitz (1991) **สัตว์ทุกตัวที่จับได้ จะทำการจำแนกชนิด โดยอาศัย** Lekagul and McNeely (1988) **ระบุเพศ วัดขนาด ชั่งน้ำหนัก ทำเครื่องหมายด้วยการตัดขน ยึดหลักตามกองอนุรักษ์สัตว์ป่า** (2534) **แล้วปล่อยกลับที่เดิม** (ภาพที่ 4b)

---

* การกล่าวชื่อสินค้าในครั้งนี้ไม่เกี่ยวข้องกับการโฆษณาผลิตภัณฑ์สินค้าของบริษัท แต่เป็นการกล่าวเพื่อการอ้างอิงในการดำเนินการทางวิชาการ

2a

2b

2c

2d

ภาพที่ 2. วิธีการสำรวจสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม (a) การวางกล้องดักถ่ายภาพอัตโนมัติ, (b) การวางกรงดักหนู, (c) การใช้ตาข่ายดักค้างคาว, (d) การสำรวจค้นหาตัวตามถ้ำและเพิงผาหิน

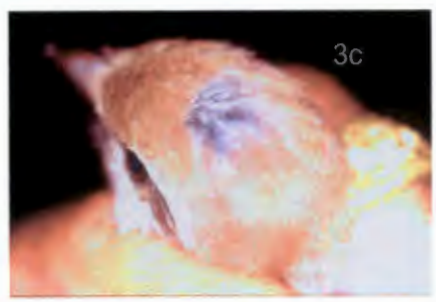

ภาพที่ 3. การทำเครื่องหมายลงบนตัวของสัตว์ที่จับได้, a การตัดขนบนหัวของค้างคาวหน้ายักษ์หมอนโค้ง, b การตัดขนหางของนกนกปรอดสวน ในภาพเป็นการตัดขนเส้นที่ 1 และ 8 จากด้านขวาของนก (R1,8) ซึ่งเป็นนกปรอดสวนตัวที่ 17 ที่จับได้, c การตัดขนที่หัวของนกอีเสือสีน้ำตาล

4a

4b

ภาพที่ 4. หลังจากทำการจำแนกชนิด วัดขนาด ชั่งน้ำหนัก ระบุเพศ และทำเครื่องหมาย สัตว์ที่ถูกจับได้จะได้รับการปล่อยสู่ธรรมชาติ (a) ปล่อยค้างคาว, (b) ปล่อยกระแตธรรมดา

2. **สัตว์จำพวกนก** ในการศึกษาครั้งนี้สัตว์จำพวกนกใช้วิธีการดักวางตาข่ายดักจับเป็นหลัก (ภาพที่ 5) ทุกเดือนบริเวณที่ทำการศูนย์ฯ โดยทำการวางตาข่ายเดือนละประมาณ 4-5 วัน ติดต่อกัน ใช้ตาข่ายความยาวรวมกันประมาณ 120-150 เมตรต่อวัน นกทุกตัวที่จับได้จะทำการจำแนกชนิด โดยอาศัย Lekagul and Round (1991) และ King *et al.* (1998) ชั่งน้ำหนัก วัดความยาวของปาก (Culmen) ทำเครื่องหมายก่อนปล่อยคืนสู่ธรรมชาติด้วยการตัดขนหาง (ภาพที่ 3b) หรือบริเวณศีรษะ (ภาพที่ 3c) แล้วหา Condition Index โดยยึดหลักการของ Evan and McMahon (1987) ดังนี้

$$C = \frac{W}{cL}$$

C = Condition Index

W = Weight

CL = Culmen Length

นกตัวที่จับซ้ำภายในเดือนถือเป็นการจับเพียงครั้งเดียว แต่ถ้าจับได้ซ้ำในเดือนถัดไปการสำรวจครั้งนี้ถือเป็นนกที่จับได้ใหม่ในเดือนนั้นๆ นำข้อมูลชนิดและจำนวนของนกแต่ละชนิดมาหาดัชนีความหลากหลายของ Shannon Diversity Index (Magurran, 1991) โดยมีขั้นตอนและวิธีการดังนี้

$$H'_A = -\sum p_{Ai} \, In \, p_{Ai}$$

H'_A = ดัชนีความหลากหลายของนกที่จับได้ในเดือน A

p_{Ai} = สัดส่วนของนกชนิด i ในเดือน A

$$E_A = H'_A / InS_A$$

E_A = ค่าความสม่ำเสมอ (Evenness) ของดัชนีความหลากหลายของนกที่จับได้ในเดือน A

S_A = จำนวนชนิดของนกที่จับได้ในเดือน A

$$Var \, H'_A = \frac{\sum p_{Ai} (In \, p_{Ai})^2 - \left(\sum p_{Ai} \, In \, p_{Ai}\right)^2}{N_A} - \frac{S_A - 1}{2N_A^2}$$

$Var\ \ H'_A$ = ความแปรปรวนของดัชนีความหลากหลายของนกที่จับได้ในเดือน A

N_A = ผลรวมจำนวนนกทั้งหมดที่จับได้ในเดือน A

ใช้ Student's *t*-test ในการเปรียบเทียบความหลากหลายของนกที่จับได้ในแต่ละเดือน โดยมีวิธีการดังนี้

$$t = \frac{H'_A - H'_B}{\sqrt{(\text{Var } H'_A + \text{Var } H'_B)}}$$

$$df = \frac{(\text{Var } H'_A + \text{Var } H'_B)^2}{\{(VarH'_A)^2 / N_A\} + \{(VarH'_B)^2 / N_B\}}$$

t คือ Student's *t*-test

H'_A คือดัชนีความหลากหลายของนกที่จับได้ในเดือน A

H'_B คือดัชนีความหลากหลายของนกที่จับได้ในเดือน B

$VarH'_A$ คือความแปรปรวนของดัชนีความหลากหลายของนกที่จับได้ในเดือน A

$VarH'_B$ คือความแปรปรวนของดัชนีความหลากหลายของนกที่จับได้ในเดือน B

N_A คือผลรวมจำนวนนกที่จับได้ในเดือน A

N_B คือผลรวมจำนวนนกที่จับได้ในเดือน B

ภาพที่ 5. การดักจับนกด้วยตาข่าย

3. **สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก** ใช้วิธีการเดินสำรวจตามแหล่งน้ำ (ภาพที่ 6a) และการทำหลุมดัก (Pitfalls) (ภาพที่ 6b) โดยใช้ ปี๊บขนาด (กว้าง x ยาว x สูง) 24 x 24 x 34 ซม ในพื้นที่ต่างๆ จำนวน 7 แห่ง แห่ง 3 หลุม สัตว์ทุกตัวที่จับได้จะทำการจำแนกชนิด โดยอาศัย จารุจินต์ (2531) วิโรจน์ (2544) และ Taylor (1962) วัดขนาดความยาวจากปลายจมูกถึงปลายนิ้วที่ยาวที่สุดเมื่อเหยียดตรง (Total length) และความยาวจากปลายจมูกถึงก้น (Snout-vent length) (ภาพที่ 7a) ชั่งน้ำหนัก แล้วนำข้อมูลมาหา Condition Index ของสัตว์แต่ละตัวโดยยึดหลักการของ Thomson and Bennett (1939) ที่ใช้ใน Durham and Bennett (1963) ดังนี้

$$C = \frac{10{,}000W}{L^3}$$

C = Condition Index

W = Weight

L = Total Length

4. **สัตว์เลื้อยคลาน** ใช้วิธีการเดินสำรวจตามเส้นสำรวจ (ภาพที่ 6a) และตามเส้นทางเดินในพื้นที่ นอกจากนี้ยังใช้วิธีการขุดหลุมดัก (ภาพที่ 6b) การวางกับดัก เช่นลอบ และไซ บริเวณทางน้ำเพื่อสำรวจสัตว์เลื้อยคลานที่หากินในน้ำ นำสัตว์ที่จับได้ทุกตัวมาจำแนกชนิด โดยอาศัย วิโรจน์ (2544); Cox, (1991); Cox, *et al.* (1998; Taylor (1963, 1965) วัดขนาด (ภาพที่ 7b, 7c) ชั่งน้ำหนัก แล้วหา Condition Index ของสัตว์ทุกตัวยกเว้นเต่า โดยการดัดแปลง Condition Index จาก Thomson and Bennett (1939) ที่ใช้ใน Durham and Bennett (1963) ดังนี้

$$C = \frac{10{,}000W}{L^3}$$

C = Condition Index

W = Weight

L = Total Length (ความยาวจากปลายจมูกถึงปลายหาง)

6a

6b

ภาพที่ 6. การสำรวจสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก และสัตว์เลื้อยคลาน (a) การเดินสำรวจ, (b) การขุดหลุมดัก

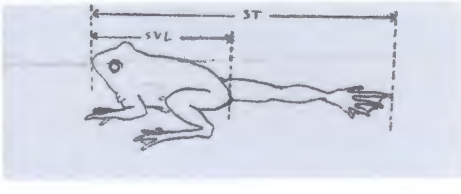

7a

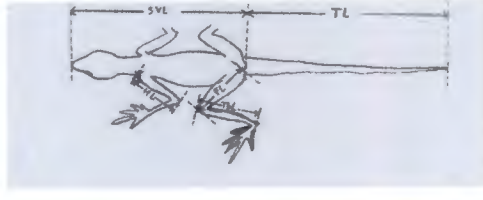

7b

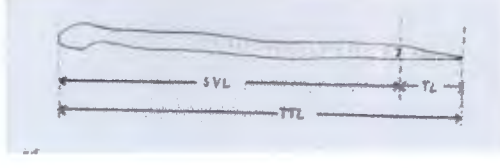

7c

ภาพที่ 7. การวัดขนาดสัตว์ที่จับได้, a การวัดขนาดกบ, b การวัดขนาดกิ้งก่า และ c การวัดขนาดงู

2. ไม้ยืนต้น

การสำรวจไม้ยืนต้น ใช้วิธี Point-Centered Quarter Method (Bonham,1989) ศึกษาความหนาแน่นของไม้ยืนต้น (trees) ที่มีขนาดเส้นรอบวงระดับอกตั้งแต่ 16 เซ็นติเมตรขึ้นไป (หรือ DBH=5 เซ็นติเมตร) (Okimori *et al*, 1996) ทุกๆระยะ 150 เมตร ตามเส้นสำรวจสัตว์ป่าทุกเส้นที่ทำไว้ โดยมีขั้นตอนและวิธีการดังนี้

2.1. ทุกๆระยะ 150 เมตร บนเส้นสำรวจที่มีแผ่นป้ายบอกระยะทางติดไว้ แบ่งพื้นที่ออกเป็น 4 ส่วน (quarters) คือส่วนที่ 1 เริ่มจากมุม 0-90 องศา ส่วนที่ 2 เริ่มจากมุม 90-180 องศา ส่วนที่ 3 เริ่มจากมุม 180-270 องศา และส่วนที่ 4 เริ่มจากมุม 270-360 องศา ตามลำดับ

2.2.. ในพื้นที่แต่ละส่วน เก็บข้อมูลพันธุ์ไม้ 1 ต้น คือต้นที่มีขนาดเส้นรอบวงโตเกินกว่า 16 เซ็นติเมตร และเป็นต้นไม้ที่อยู่ใกล้จุด (point) มากที่สุด วัดขนาดความโตที่ระดับอก ระยะทางจากโคนต้นถึงจุด (point) บนเส้นสำรวจ และระบุชนิดแล้วติดหมายเลขประจำต้น โดยใช้แผ่นสังกะสี ดังนี้

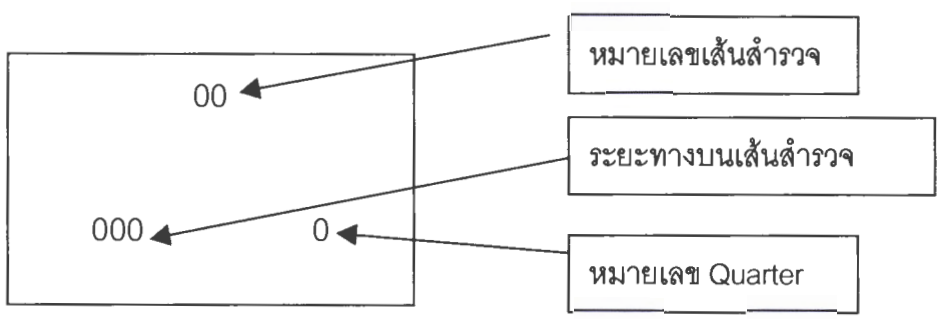

ดั ง

นั้นต้นไม้แต่ละต้น จึงมีรหัสประจำต้นเป็นตัวเลข 6 หรือ 7 หลัก เช่น 02-150-4 หมายความว่าต้นไม้ต้นนี้พบที่เส้นสำรวจที่ 2 ระยะ 150 เมตร และอยู่ใน Quarter ที่ 4 (ทิศ 270-360 องศา) หรือ 10-1500-1 หมายความว่าต้นไม้ต้นนี้พบบนเส้นสำรวจที่ 10 ที่ระยะ 1500 เมตร อยู่ใน Quarter ที่ 1 (ทิศ 0-90 องศา) เหล่านี้เป็นต้น

2.3. หาความหนาแน่นของไม้ยืนต้น โดยมีวิธีการคำนวณดังนี้

$$D = \frac{1}{d^2}$$

D = ความหนาแน่นของไม้ยืนต้น

d = ระยะทางเฉลี่ยจากจุดศูนย์กลาง Quarter ไปยังต้นไม้ที่ใกล้ที่สุด

2.4. การจัดชั้นความโตของต้นไม้: นำต้นไม้ที่บันทึกได้จากการสำรวจทั้งหมด มาจัดชั้นตามขนาดความโต โดยวิธีการของ ชนะ (2540) และได้ปรับปรุง เป็นดังนี้

2.4.1 ไม้ยืนต้นขนาดเล็ก คือไม้ที่มีขนาดเส้นรอบวงระดับอก (GBH) ระหว่าง 16.00-40.00 เซ็นติเมตร (หรือ DBH=5.09-12.72 cm)

2.4.2. ไม้ยืนต้นขนาดกลาง คือไม้ที่มีเส้นรอบวงระดับอก (GBH) ระหว่าง 40.01-60.00 เซ็นติเมตร (หรือ DBH=12.73-19.09 cm)

2.4.3. ไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ คือไม้ที่มีเส้นรอบวงระดับอก (GBH) ตั้งแต่ 61 เซ็นติเมตร ขึ้นไป (หรือ DBH>19.10 cm)

ผลการศึกษา

1. สัตว์ป่า

จากการสำรวจพบสัตว์ป่าทั้งสิ้น 160 ชนิด จำแนกเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม 32 ชนิด สัตว์จำพวกนก 70 ชนิด สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก 25 ชนิด และสัตว์เลื้อยคลาน 33 ชนิด (ตารางที่ 1.)

ตารางที่1. จำนวนสัตว์ป่าแต่ละกลุ่มที่พบในพื้นที่ลุ่มน้ำบ่อคลึง

กลุ่มสัตว์	จำนวนชนิด
สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม	32
สัตว์จำพวกนก	70
สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก	25
สัตว์เลื้อยคลาน	33
รวม	**160**

โดยมีรายละเอียดลักษณะเฉพาะของสัตว์แต่ละกลุ่มดังนี้

1. สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม

รายชื่อสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่สำรวจพบแสดงไว้ในตารางที่ 2. และรายละเอียดและลักษณะทางประชากรของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมบางชนิดแสดงไว้ในภาคผนวกที่ 1.

ตารางที่ 2. สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่พบในพื้นที่ลุ่มน้ำบ่อคลึง

ที่	ชนิด	หมายเหตุ
1.	หนูผีจิ๋ว *(Crocidura etrusca))*	จับตัวได้
2.	กระแตธรรมดา *(Tupaia glis)*	จับตัวได้
3.	ค้างคาวขอบหูขาวเล็ก *(Cynopterus brachyotis)*	จับตัวได้
4.	ค้างคาวขอบหูขาวกลาง *(C. sphinx)*	จับตัวได้
5.	ค้างคาวขอบหูขาวใหญ่ *(C. horsfieldi)*	จับตัวได้
6.	ค้างคาวขอบหูดำ *(Megaerops ecaudatus)*	จับตัวได้
7.	ค้างคาวบัวฟันรี *(Rousettus leschenaulti)*	จับตัวได้
8.	ค้างคาวหน้ายาวใหญ่ *(Macroglossus sobrinus))*	จับตัวได้
9.	ค้างคาวเล็บกุด *(Eonycteris spelaea)*	จับตัวได้
10.	ค้างคาวมงกุฎมลายู *(Rhinolophus malayanus)*	จับตัวได้
11.	ค้างคาวมงกุฎเทาแดง *(R. affinis)*	จับตัวได้
12.	ค้างคาวมงกุฎยอดสั้นใหญ่ *(R. acuminatus)*	จับตัวได้
13.	ค้างคาวมงกุฎเล็ก *(R. pusillus)*	จับตัวได้
14.	ค้างคาวหน้ายักษ์เล็กสองสี *(Hipposideros bicolor)*	จับตัวได้
15.	ค้างคาวหน้ายักษ์หมอนโค้ง *(H. diadema)*	จับตัวได้
16.	ค้างคาวไผ่หัวแบนเล็ก *(Tylonycteris pachypus)*	จับตัวได้
17.	ค้างคาวยอดกล้วยปีกใส *(Kerivoula hardwickei)*	จับตัวได้
18.	ลิงลม หรือ นางอาย *(Nycticebus coucang)*	จับตัวได้
19.	กระต่ายป่า *(Lepus peguensis)*	พบมูล
20.	กระรอกปลายหางดำ *(Callosciurus caniceps)*	พบตัว
21.	กระจ้อนหรือกระแต *(Menetes berdmorei)*	จับตัวได้
22.	หนูหวาย *(Rattus sabanus)*	จับตัวได้
23.	หนูฟานเหลือง *(R. surifer)*	จับตัวได้
24.	หนูท้องขาว *(R. rattus)*	จับตัวได้
25.	หนูขนเสี้ยนดอย *(R. bukit)*	จับตัวได้
26.	พังพอนธรรมดา *(Herpestes javanicus)*	พบตัว

ที่	ชนิด	หมายเหตุ
27.	หมูป่า *(Sus scrofa)*	พบร่องรอย
28.	เก้ง อีเก้ง ฟาน *(Muntiacus muntijak)*	พบตัวด้วยกล้องดักถ่ายภาพ
29.	เลียงผา หรือ โครำ (*Capricornis sumatraensis)*	พบมูล
30.	อ้นเล็ก *(Cannomys badius)*	พบร่องรอย
31.	นากเล็กเล็บสั้น *(Aonyx cinerea)*	พบตัว
32.	ชะมด-อีเห็น	พบมูล

สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมทั้ง 32 ชนิดที่สำรวจพบ เป็นสัตว์ในกลุ่มสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดเล็ก 25 ชนิด ขนาดกลาง 4 ชนิด และ ขนาดใหญ่ 3 ชนิด (Chi-square test for homogeneity X_2^2 =28.94, $p<0.05$) และกว่าครึ่งหนึ่ง (60%) ของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดเล็กเป็นสัตว์ในกลุ่มค้างคาว

การเปรียบเทียบลักษณะทางประชากรของค้างคาวที่พบในพื้นที่แสดงไว้ในภาพที่ 8-10

ภาพที่ 8. ความสัมพันธ์ระหว่าง Tip Index และ Aspect Ratio ของค้างคาวที่พบในพื้นที่

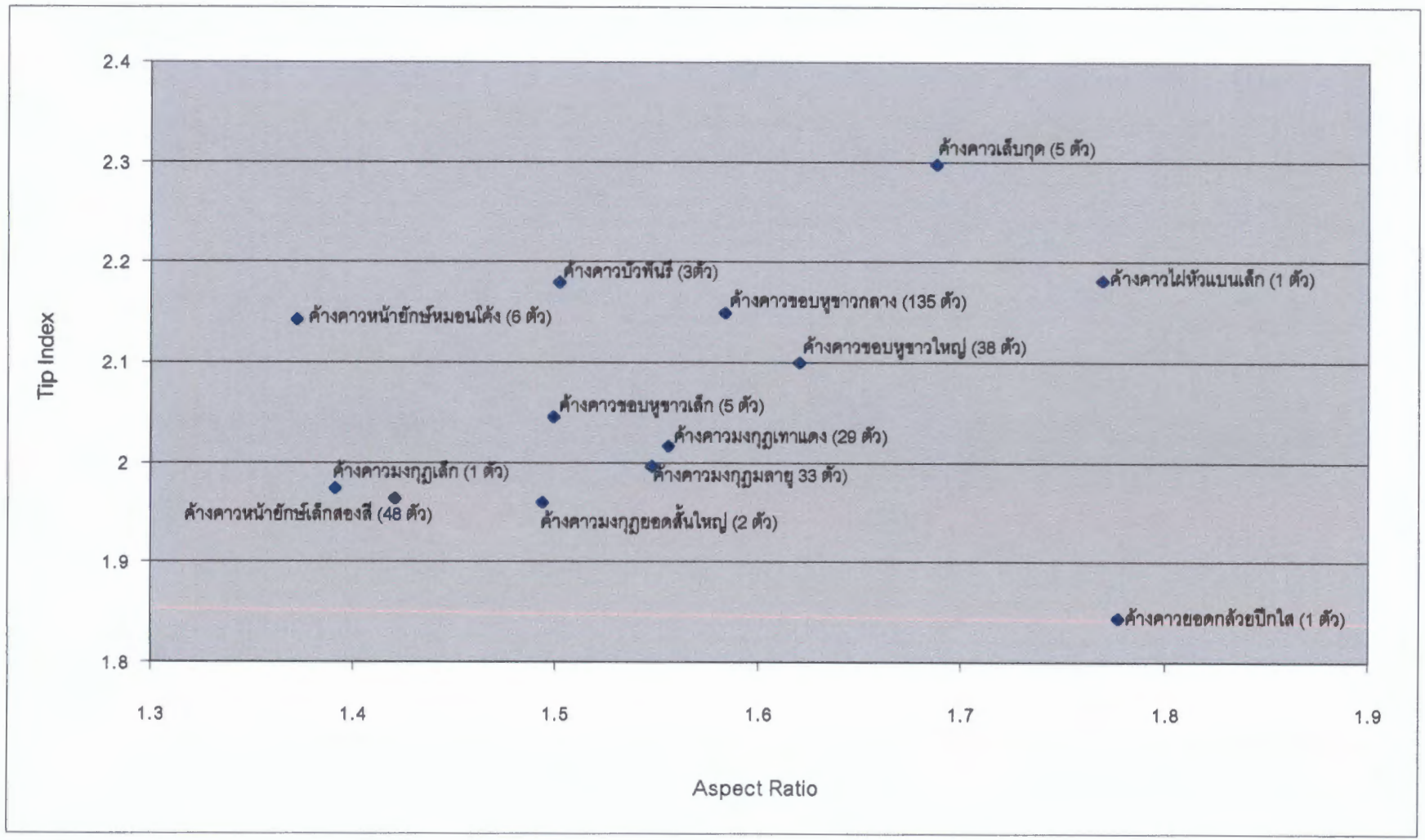

ภาพที่ 9. ความสัมพันธ์ระหว่าง Wing Loading และ Tip Index ของค้างคาวที่พบในพื้นที่

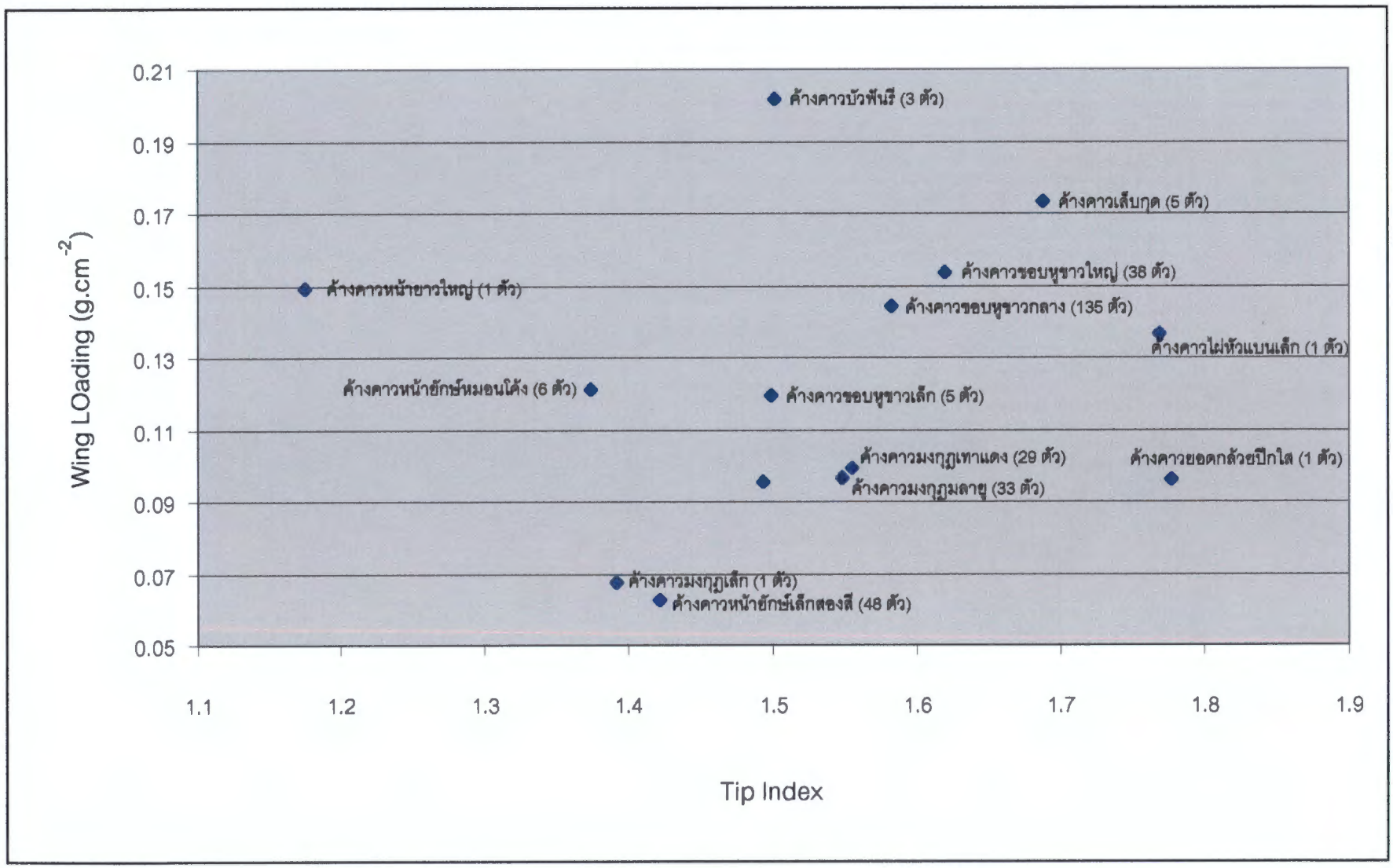

ภาพที่ 10. ความสัมพันธ์ระหว่าง Aspect Ratio และ Wing Loading ของค้างคาวที่พบในพื้นที่

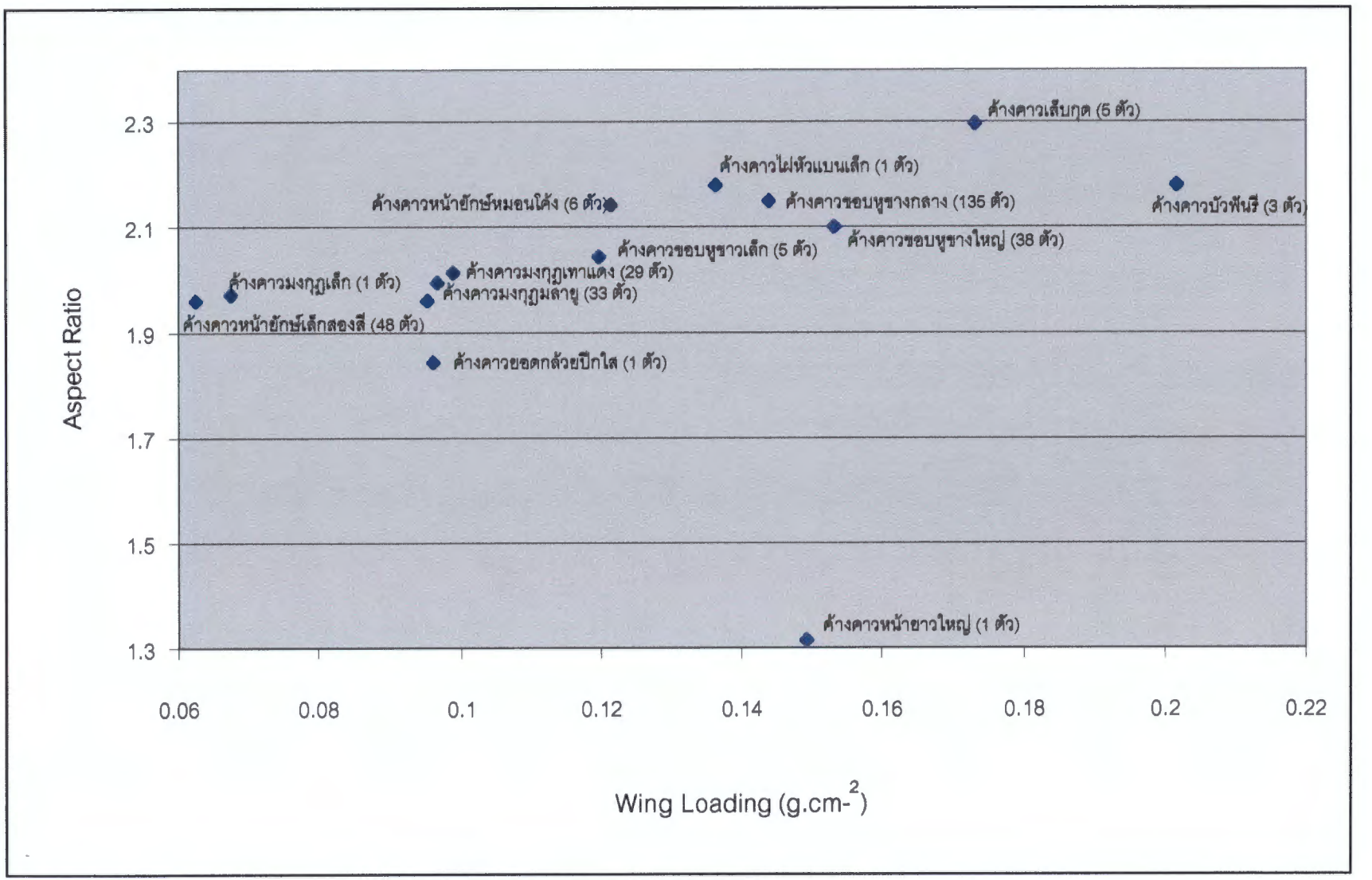

ลักษณะปีกของค้างคาวมีความสัมพันธ์กับการบินโดยตรง ที่สามารถบ่งบอกลักษณะของสภาพพื้นที่หากินของค้างคาวแต่ละชนิดได้ (Aldridge and Rautenbach, 1987; Altringham, 1996) โดยค้างคาวที่มีค่า AR และ WL ต่ำ จะหลีกเลี่ยงการบินผ่านในที่โล่ง (David and Dixon, 1976; Dunne *et al*, 1999) ในขณะที่ค้างคาวที่มีค่า AR และ WL สูงเป็นค้างคาวที่ชอบบินในที่โล่งและหากินไกลจากที่หลบนอน (Findley *et al*, 1972) Findley *et al*, (1972) ได้กำหนดค่าที่เป็นจุดแบ่งลักษณะการบินของค้างคาวไว้ที่ AR, TI และ WL ประมาณ 2.19, 1.76 และ 0.11 $g.cm^{-2}$ ตามลำดับ จึงอยู่ในกลุ่มค้างคาวบินเร็ว ไกล ค้างคาวชนิดใดมีค่าทางลักษณะของปีกสูงกว่าค่าที่กำหนดจัดเป็นค้างคาวที่บินเร็ว ไกลจากที่หลบนอน มีรายงานว่า ค้างคาวเล็บกุด หากินห่างจากที่หลบนอน 38 กิโลเมตร (Start and Marshall, 1976) ซึ่งจากการศึกษาครั้งนี้พบว่าค้างคาวเล็บกุดมีค่า AR, TI และ WL เท่ากับ 2.30, 1.69 และ 0.17 ตามลำดับ ค้างคาวเป็นสัตว์ที่มีอัตราเมตตาโบลิซึ่มสูงมากเมื่อเปรียบเทียบกับสัตว์ชนิดอื่นๆ โดยปอดของค้างคาวมีพื้นที่สัมผัสอากาศประมาณ 100 cm^2/น้ำหนักตัว 1 กรัม (g) เปรียบเทียบกับปอดของหนูที่มีขนาด 50 $cm^2.g^{-1}$ และของสัตว์ในกลุ่มลิงรวมทั้งมนุษย์ มีขนาด 8-10 $cm^2.g^{-1}$ ในขณะที่ปอดของสัตว์เลือดเย็น เช่นกบ คางคก มีขนาดเพียง 1 $cm^2.g^{-1}$ (Hildebrand, 1988) ดังนั้น การบินของค้างคาวจึงต้องใช้พลังงานมาก โดย McNab (1982) ประมาณว่าสูงถึง 4.6 $cal.km^{-1}$ จึงเป็นเหตุให้ค้างคาวต้องกินอาหารมาก เพื่อให้ได้พลังงานที่เพียงพอ โดยมีตัวเลขของอาหารในแต่ละคืนอยู่ระหว่าง 20-50% ของน้ำหนักตัว (Fenton, 1992) และเพื่อให้สัมพันธ์กับลักษณะของการบินตามหลักอากาศพลศาสตร์ อาหารที่กินเข้าไปจะถูกย่อยสลาย ดูดซึม และขับถ่ายออกมาอย่างเร็วภายใน 2-3 ชั่วโมงหลังการกินอาหาร ทั้งนี้ค้างคาวได้สร้างกลไกระบบการย่อย และการขับถ่ายให้เร็วเพื่อลดน้ำหนักที่เป็นส่วนเกินที่เกิดจากกากอาหารที่หมดคุณค่าหลังการย่อยสลายแล้ว โดยการที่พัฒนาให้มีลำไส้สั้น ซึ่งค้างคาวกินแมลงมีลำไส้ยาวเพียงประมาณ 1.3-1.5 เท่าของความยาวลำตัว และค้างคาวกินผลไม้มีลำไส้ยาวเพียง 4-6 เท่า ของความยาวลำตัว (Kulzer,1990) ค้างคาวจึงเป็นสัตว์กลุ่มหนึ่งที่เป็นตัวช่วยทำให้เกิดการหมุนเวียนของธาตุอาหารในระบบนิเวศ ซึ่งในประเทศไทยมีรายงานการพบค้างคาวแล้วประมาณ 110 ชนิด (ส่งศักดิ์, 2532) ในจำนวนนี้ค้างคาวปากย่น *(Tadarida plicata)* เพียงชนิดเดียวกินแมลงคืนละ 22.55 ตัน (ไสว และกัลยาณี 2545) สำหรับในพื้นที่โครงการฯ สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่สำรวจพบทั้งหมดเป็นค้างคาวคิดเป็นร้อยละ 48.39 ซึ่งถือว่าเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมกลุ่มใหญ่ที่พบในพื้นที่ จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาของป่าโดยตรง

นอกจากนี้ ในขณะที่ทำการสำรวจยังพบค้างคาวแม่ลูกที่อยู่ในระยะเกาะติดอก ทั้งที่ในระหว่างออกหากิน และเลี้ยงลูกในที่หลบนอน จึงได้นำข้อมูลดังกล่าวมาทำการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์การเจริญเติบโตและลักษณะทางประชากรของลูกค้างคาวที่สำรวจพบโดยมีค้างคาวกินผลไม้ 1 ชนิดคือค้างคาวขอบหูขาวกลาง (ภาพที่ 11-12) และค้างคาวกินแมลง 1 ชนิดคือ ค้างคาวหน้ายักษ์เล็กสองสี (ภาพที่ 13-14) จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าความยาวนิ้วที่ 3 ความยาวนิ้วที่ 5 และน้ำหนักเมื่อเปรียบเทียบกับความยาวแขน ของทั้งค้างคาวกินแมลงและค้างคาวกินผลไม้มีความสัมพันธ์ดังนี้

ค้างคาวหน้าขอบหูขาวกลาง

III = $3.3391+0.0857FA^2+0.0107FA^3$, R^2_{adj} =0.984, p<0.05

V = $3.1708-0.3235FA+0.1599FA^2$, R^2_{adj} =0.974, p<0.05

Wt = $51.5359-21.827FA+3.0176FA^2$, R^2_{adj} =0.992, p<0.05

TI = $2.3060-0.4149FA+0.4147FA^2$, R^2_{adj} =0.729, p<0.05

AS = $1.6967+0.1681FA-0.0160FA^2$, R^2_{adj} =-0.203, p=0.685

WL = $0.2762-0.0331FA+.0003FA^3$, R^2_{adj} 0.659, p<0.05

ค้างคาวหน้ายักษ์เล็กสองสี

III= $1.0805x1.5164^{FA}$, R^2_{adj} =0.982, p<0.05

V=$1.1538x1.4386^{FA}$, R^2_{adj} = 980, p<0.05

Wt= $0.928x1.6031^{FA}$, R^2_{adj} = 0.950, p<0.05

TI=$1.3349-0.0467FA^2+0.0131FA^3$, R^2_{adj} =.0.637, p<0.05

AS=$1.3899+0.3337FA-0.0472FA^2$, R^2_{adj} 0.427, p<0.05

WL=$0.1707-0.0355FA+0.0004FA^3$, R^2_{adj} =0.917, p<0.05

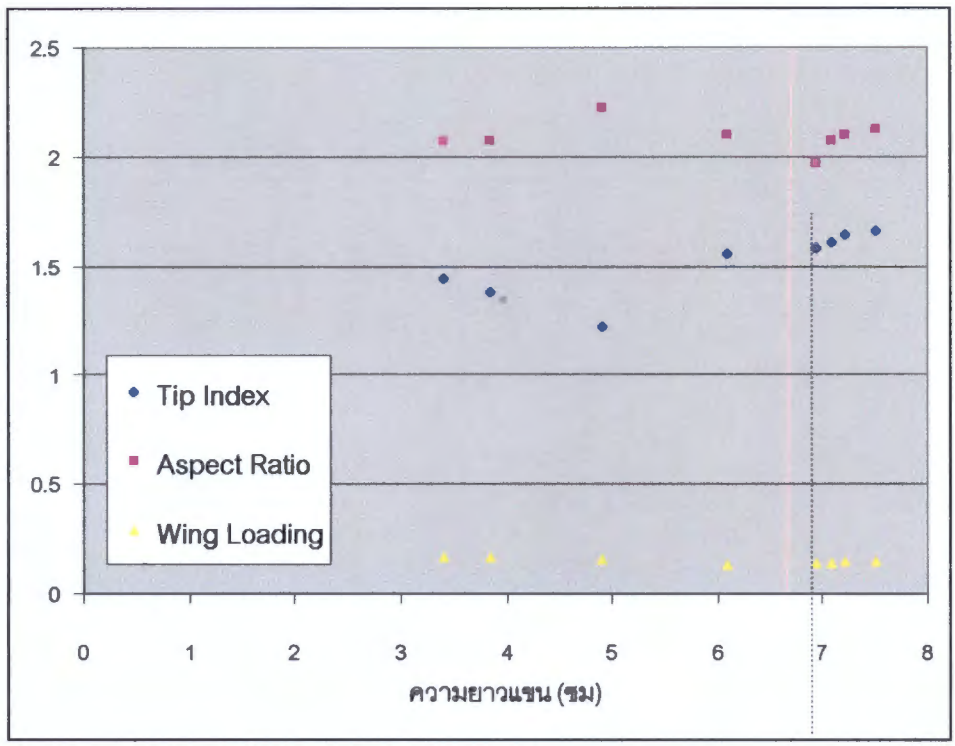

ภาพที่ 11. ความสัมพันธ์ระหว่างความยาวแขน กับ Tip Index, Aspect Ratio และ Wing Loading ของค้างคาวขอบหูขาวกลางแม่กับลูกติดอกที่แม่บินพามาหากิน เส้นประคือเส้นแบ่งขนาดของแม่และลูก

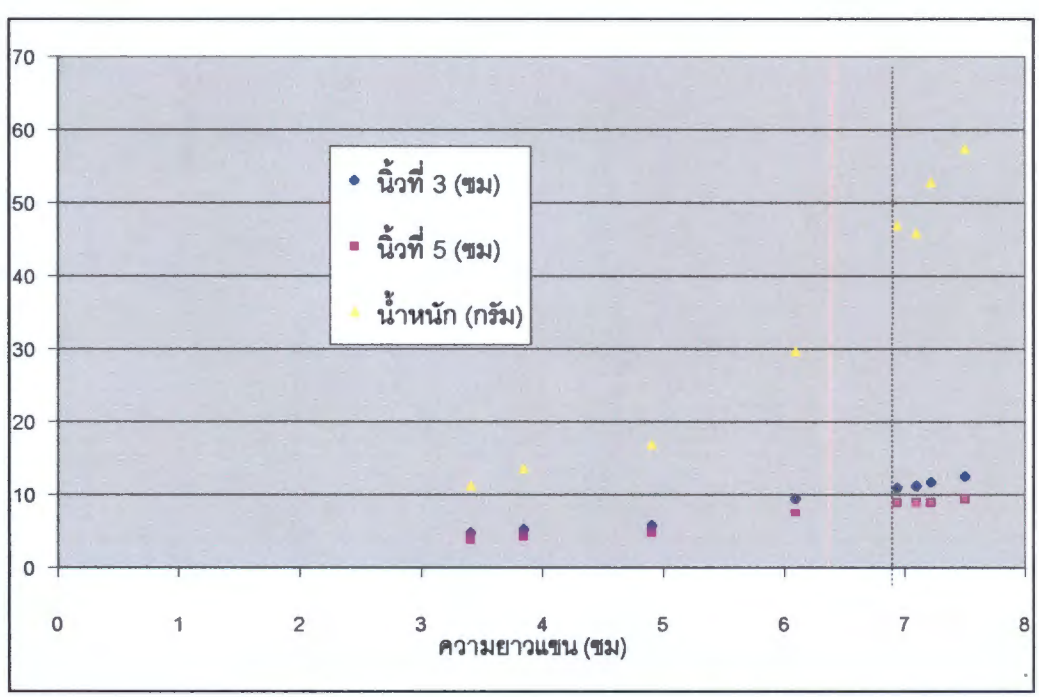

ภาพที่ 12. ความสัมพันธ์ระหว่างความยาวแขน กับความยาวนิ้วที่ 3 ความยาวนิ้วที่ 5 และน้ำหนัก ของค้างคาวขอบหูขาวกลางแม่กับลูกติดอกที่แม่บินพามาหากิน โดยลูกค้างคาวตัวที่ใหญ่ที่สุดพบว่ามีน้ำหนักตลอดจนความยาวแขน คิดเป็น 56.51% และ 84.49% ของแม่ เส้นประคือเส้นแบ่งขนาดของแม่และลูก

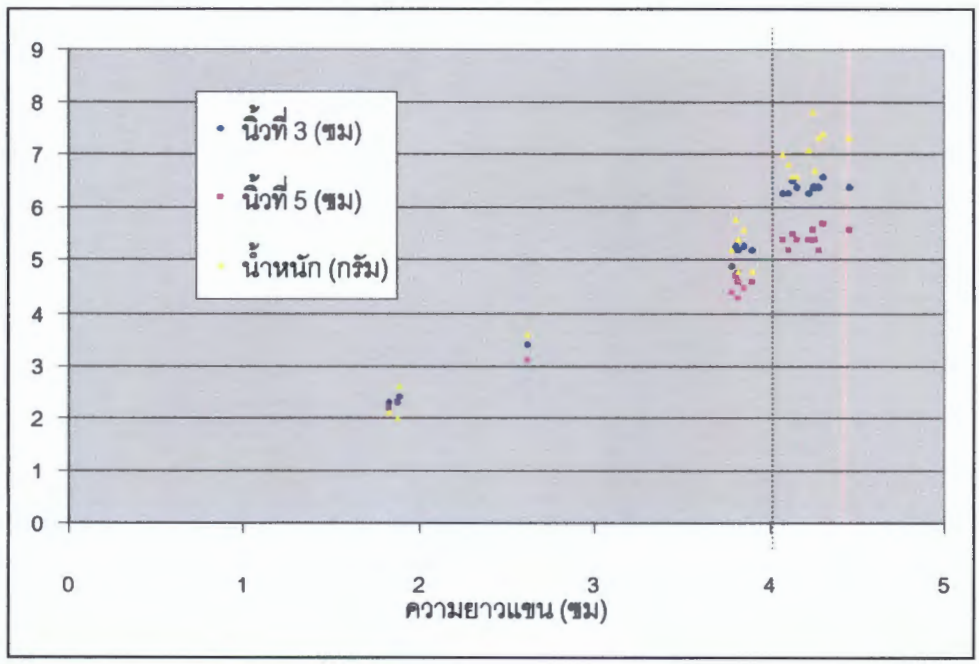

ภาพที่ 13. ความสัมพันธ์ระหว่างความยาวแขน กับความยาวนิ้วที่ 3 ความยาวนิ้วที่ 5 และน้ำหนัก ของค้างคาวหน้ายักษ์เล็กสองสีแม่กับลูกติดอกที่แม่บินพาขณะถูกรบกวนเมื่ออยู่ในที่หลบนอนในถ้ำ โดยลูกค้างคาวตัวที่ใหญ่ที่สุดพบว่ามีน้ำหนักตลอดจนความยาวแขน คิดเป็น 78.87% และ 91.54% ของแม่ เส้นประคือเส้นแบ่งขนาดของแม่และลูก

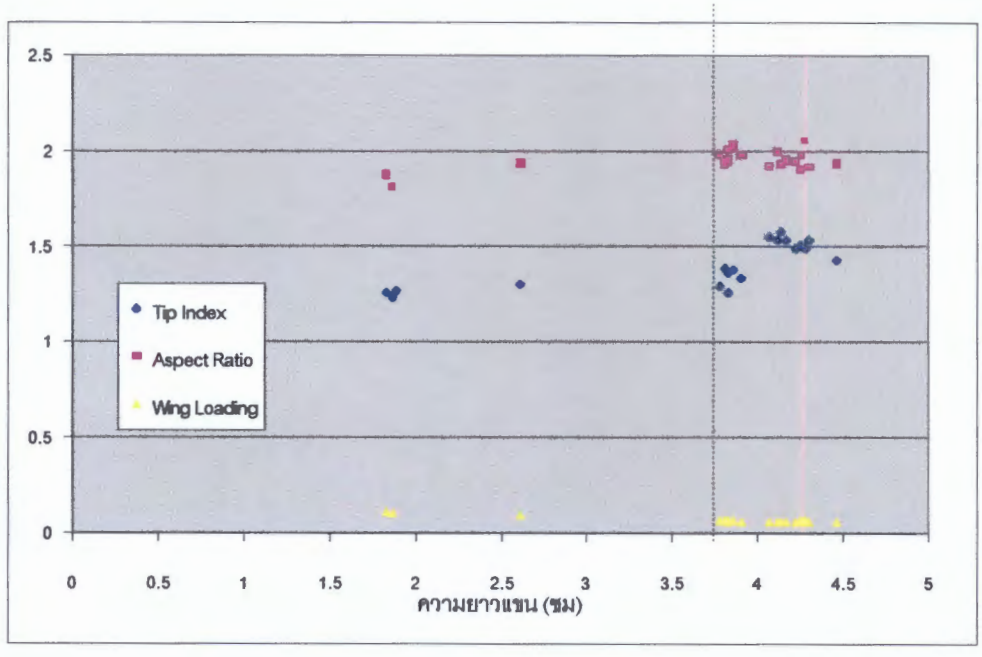

ภาพที่ 14 ความสัมพันธ์ระหว่างความยาวแขน กับ Tip Index, Aspect Ratio และ Wing Loading ของค้างคาวหน้ายักษ์เล็กสองสีแม่กับลูกติดอกที่แม่บินพาขณะถูกรบกวนเมื่ออยู่ในที่หลบนอนในถ้ำ เส้นประคือเส้นแบ่งขนาดของแม่และลูก

แม่ค้างคาวขอบหูขาวกลางมีค่า Tip Index มากกว่าลูกอย่างมีนัยสำคัญ แต่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญใน Aspect Ratio และ Wing Loading ระหว่างแม่และลูกค้างคาวขอบหูขาวในระเกาะอก (ตารางที่ 3.)

ตารางที่ 3. ค่าเฉลี่ย (± standard deviation) ลักษณะทางประชากรของแม่และลูกค้างคาวขอบหูขาวกลางที่อยู่ในระยะเกาะติดอก

	แม่	ลูก	
Tip Index	1.6275±0.03634	1.4008±0.1386	t=3.164,6df, p<0.05
Aspect Ratio	2.0692±0.06899	2.1212±0.07048	t=-1.056,6 df p=0.332
Wing Loading	0.1470±0.006109	0.1565±0.01892	t=-0.962, 6 df, p=0.373

ค้างคาวหน้ายักษ์เล็กสองสี *(H. bicolor)* เป็นค้างคาวที่พบทั้ง 2 โทนสีในพื้นที่ ของค้างคาวที่จับได้ ลูกของค้างคาวหน้ายักษ์เล็กสองสีมีค่า Wing Loading มากกว่าแม่อย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่แม่ค้างคาวหน้ายักษ์เล็กสองสีมีค่า Tip Index มากว่าลูกอย่างมีนัยสำคัญ แต่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญใน Aspect Ratio ระหว่างแม่และลูกค้างคาวหน้ายักษ์เล็กสองสี (ตารางที่ 4.)

ตารางที่ 4. ค่าเฉลี่ย (± standard deviation) ลักษณะทางประชากรของแม่และลูกค้างคาวหน้ายักษ์เล็กสองสีที่อยู่ในระยะเกาะติดอก

	แม่	ลูก	
Tip Index	1.5095±0.03464	1.13116±0.05755	t=8.838,16df, p<0.05
Aspect Ratio	1.9564±0.04805	1.9464±0.06667	t=0.365,16 df p=0.720
Wing Loading	0.06162±0.002886	0.07870±0.02123	t=-2.391, 16 df, p<0.05

2. สัตว์จำพวกนก.

2.1. ชนิดของนกที่สำรวจพบ

จากการวางตาข่ายดักจับนกในบริเวณรัศมีไม่เกิน 1 กิโลเมตรจากที่ทำการศูนย์ฯ ระยะเวลา 7 เดือน สามารถจับนกได้ทั้งสิ้น 67 ชนิด และเป็นนกที่พบในพื้นที่อีก 3 ชนิด รวมทั้งสิ้น 70 ชนิด รายชื่อของนกทั้ง 70 ชนิดแสดงไว้ในตารางที่ 5. และรายละเอียดของนกบางชนิดแสดงไว้ในภาคผนวกที่ 2

ตารางที่ 5. รายชื่อนกที่สำรวจพบในพื้นที่ลุ่มน้ำบ่อคลึง

ที่	ชนิด	Condition Index $\bar{X}$ ±SD (N)	หมายเหตุ
1.	(19) นกยางควาย *((Bubulcus ibis))*	-	พบตัว
2.	(78) เหยี่ยวนกเขาชิครา *(Accipiter badius)*	13.45±2.68 (3)	จับตัวได้
3.	(122) ไก่ป่า *(Gallus gallus)*	-	พบร่องรอย
4.	(142) นกคุ่มอีดใหญ่ *(Turnix tanki)*	5.54(1)	จับตัวได้
5.	(143) นกคุ่มอกลาย *(T. suscitator)*	4.71±0.60 (5)	จับตัวได้
6.	(164) นกกระแตแต้แว้ด *(Vanellus indicus)*	4.81±0.17 (2)	จับตัวได้
7.	(227) นกนางนวลธรรมดา *(Larus brunicephalus)*		พบตายริมหนองน้ำ
8.	(267) นกเขาลายเล็ก *(Macropygia ruficeps)*	5.75 (1)	จับตัวได้
9.	(269) นกเขาไฟ *(Streptopelia tranguebarica)*	5.48 (1)	จับตัวได้
10.	(270) นกเขาใหญ่, นกเขาหลวง *(S. chinensis)*	7.16±1.31 (21)	จับตัวได้
11.	(271) นกเขาชวา *(Geopelia striata)*		พบตัว
12.	(272) นกเขาเขียว *(Chalcophaps indica)*	6.26±0.25 (4)	จับตัวได้
13.	(281) นกคัดคูหงอน *(Clamator coromandus)*	2.24 (1)	จับตัวได้
14.	(300) นกบั้งรอกใหญ่ *(Phaenicophaeus tristis)*	3.38±0.27 (3)	จับตัวได้
15.	(305) นกกระปูดใหญ่ *(Centropus sinensis)*	7.11±0.77 (3)	จับตัวได้
16.	(309) นกเค้าเหยี่ยว *(Ninox scutulata)*	7.34 (1)	จับตัวได้
17.	(313) นกเค้าหูยาวเล็ก *(Otus sunia)*	6.57±1.62 (3)	จับตัวได้
18.	(314) นกเค้ากู่, นกฮูก *(O. lempiji)*	7.22±2.48 (2)	จับตัวได้
19.	(316) นกเค้าโมง *(Glaucidium cuculoides)*	10.55 (1)	จับตัวได้
20.	(332) นกตบยุงภูเขา *(Caprimulgus indicus)*	5.69 (1)	จับตัวได้
21.	(333) นกตบยุงหางยาว *(C. macrurus)*	8.37±0.61 (2)	จับตัวได้
22.	(334) นกตบยุงเล็ก *(C. asiaticus)*	5.98±0.39 (2)	จับตัวได้
23.	(348) นกกะเต็นน้อยสามนิ้ว *(Ceyx erithacus)*	0.43 (1)	จับตัวได้
24.	(353) นกกะเต็นอกขาว *(Halcyon smyrnensis)*	1.39±0.28 (8)	จับตัวได้

ที่	ชนิด	Condition Index $\bar{X}$ ±SD (N)	หมายเหตุ
25.	(354) นกกะเต็นหัวดำ *(H. pileata)*	1.09 (1)	จับตัวได้
26.	(389) นกตีทอง *(Megalaima haemacephala)*	2.31±0.14 (7)	จับตัวได้
27.	(394) นกหัวขวานจิ๋วคิ้วขาว *(Sasia ochracea)*	0.67±0.04 (2)	จับตัวได้
28.	(420) นกหัวขวานแคระจุดรูปหัวใจ *(Hemicircs canente)*	2.01 (1)	จับตัวได้
29.	(438) นกแต้วแล้วธรรมดา *(Pitta moluccensis)*	3.23±0.62 (5)	จับตัวได้
30.	(504)นกขมิ้นน้อยธรรมดา *(Aegithina tiphia)*	0.91±0.11 (9)	จับตัวได้
31.	(508) นกเขียวก้านตองหน้าผากสีทอง *(Chloropsis aurifrons)*	1.52±0.04 (5)	จับตัวได้
32.	(514) นกปรอดทอง *(Pycnonotus atriceps)*	2.05±0.40 (9)	จับตัวได้
33.	(515) นกปรอดเหลืองหัวจุก *(P. melanicterus)*	1.89±0.12 (15)	จับตัวได้
34.	(521) นกปรอดหัวสีเขม่า *(P. aurigaster)*	1.91±0.15 (6)	จับตัวได้
35.	(523) นกปรอดคอลาย *(P. finlaysoni)*	1.94±0.24 (26)	จับตัวได้
36.	(527) นกปรอดสวน *(P. blanfordi)*	2.11±0.29 (96)	จับตัวได้
37.	(533) นกปรอดโอ่งท้องสีน้ำตาล *(Criniger ochraceus)*	2.28(1)	จับตัวได้
38.	(551) นกแซงแซวหงอนขน *(Dicrurus hottentottus)*	2.33±0.20 (4)	จับตัวได้
39.	(552) นกแซงแซวหางบ่วงใหญ่ *(D. paradiseus)*	3.23±0.42 (3)	จับตัวได้
40.	(567) นกกาแวน *(Cryssirina temia)*	1.85 (1)	จับตัวได้
41.	(583) นกจาบดินอกลาย *(Pelloreum ruficeps)*	1.61±0.08 (4)	จับตัวได้
42.	(587) นกกินแมลงป่าหางสั้น(*Trichastoma malaccense*)		จับตัวได้
43.	(598) นกระวังไพรปากเหลือง (*Pomatorhinus schisticeps*)		จับตัวได้
44.	(617) นกกินแมลงอกเหลือง *(Macronous gularis)*	0.94±0.05 (2)	จับตัวได้
45.	(619) นกกินแมลงกระหม่อมแดง *(Timalia pileata)*	1.82 (1)	จับตัวได้
46.	(672) นกกระจิ๊ดเขียวปีกสองแถบ *(Phylloscopus plumbeitarsus)*	0.67 (1)	จับตัวได้
47.	(690) นกพงตั๊กแตนอกลาย *(Locustella lanceolata)*	1.86 (1)	จับตัวได้
48.	(695) นกกระจิบหญ้าอกเทา *(Prinia hodgsonii)*	0.56±0.03 (2)	จับตัวได้
49.	(701) นกกระจิบธรรมดา *(Orthotomus sutorius)*	0.51 (1)	จับตัวได้
50.	(702) นกระจิบคอดำ *(O. atrogularis)*	0.76±0.23 (11)	จับตัวได้

ที่	ชนิด	Condition Index $\bar{X}$ ±SD (N)	หมายเหตุ
51.	(729) นกกางเขนบ้าน *(Copsychus saularis)*	2.09±0.21 (12)	จับตัวได้
52.	(730) นกกางเขนดง *(C. malabaricus)*	1.73±0.22 (5)	จับตัวได้
53.	(772) นกจับแมลงสีน้ำตาล *(Muscicapa dauurica)*	0.89±0.09 (5)	จับตัวได้
54.	(775) นกจับแมลงคอแดง *(Ficedula parva)*	0.91 (1)	จับตัวได้
55.	(778) นกจับแมลงตะโพกเหลือง *(F. zanthopygia)*	1.09±0.11 (3)	จับตัวได้
56.	(783) นกจับแมลงเล็กขาวดำ *(F. westermanni)*	1.00±0.22 (3)	จับตัวได้
57.	(803) นกจับแมลงอกส้มท้องขาว *(Cyornis tickelliae)*	1.58±0.74 (2)	จับตัวได้
58.	(808) นกอีแพรดแถบอกดำ *(Rhipidura javanica)*	1.04±0.37 (11)	จับตัวได้
59.	(809) นกจับแมลงจุกดำ (*Hypothymis azurea*)		จับตัวได้
60.	(813) นกแซวสวรรค์ *(Terpsiphone paradisi)*	0.96±0.09 (5)	จับตัวได้
61.	(815) นกอีเสือสีน้ำตาล *(Lanius critatus)*	1.85±0.40 (8)	จับตัวได้
62.	(816) นกอีเสือลายเสือ *(L. tigrinus)*	1.54±0.08 (4)	จับตัวได้
63.	(832) นกเอี้ยงสาริกา *(Acridotheres tristis)*	4.84±0.44 (10)	จับตัวได้
64.	(840) นกกินปลีแก้มสีทับทิม *(Anthreptes singalensis)*	0.78±0.20 (3)	จับตัวได้
65.	(844) นกกินปลีอกเหลือง *(Nectarinia jugularis)*	0.38 (1)	จับตัวได้
66.	(852) นกปลีกล้วยเล็ก *(Arachnothera longirostra)*	0.34(1)	จับตัวได้
67.	(862) นกกาฝากปากหนา *(Dicaeum agile)*	1.09±0.08 (2)	จับตัวได้
68.	(863) นกกาฝากก้นเหลือง *(D. chrysorrheum)*	1.06 (1)	จับตัวได้
69.	(867) นกสีชมพูสวน *(D. cruentatum)*	0.58±0.16 (20)	จับตัวได้
70.	(885) นกกระติ๊ดขี้หมู *(Lonchura punctulata)*	1.00±0.06 (2)	จับตัวได้

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บหน้าชื่อสามัญของนกคือลำดับชนิดนกตามหนังสือของ Lekagul and Round (1991)

นอกจากนี้ยังพบว่า ในพื้นที่ลุ่มน้ำบ่อคลึงเป็นเขตการกระจายพันธุ์เหนือสุดของนกในเขตสัตวศาสตร์ Sudaic ที่พบว่านกหัวขวานจิ๋วคิ้วขาวที่จับได้ในพื้นที่เป็นสายพันธุ์ย่อย *hasbroucki* ที่พบได้ในพื้นที่ใต้คอคอดกระของประเทศไทย

จำนวนชนิดของนกที่จับได้ในช่วงระยะเวลาที่ทำการดักจับ พบว่าในช่วงระยะเวลา 7 เดือน ชนิดของนกที่ติดตาข่ายยังมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นอยู่เรื่อยๆ ดังแสดงไว้ในภาพที่ 15. แสดงว่าในพื้นที่ลุ่มน้ำบ่อคลึงมีนกอาศัยอยู่ไม่ต่ำกว่า 70 ชนิด ดังนั้น จึงควรทำการดักจับนกในพื้นที่ไปจนกว่ากราฟที่แสดงความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นเส้นระนาบ คือจำนวนชนิดที่พบใหม่ไม่เพิ่มขึ้น ซึ่งจำนวนชนิดนกที่ได้จะเป็นนกที่พบจริงในพื้นที่ฯ

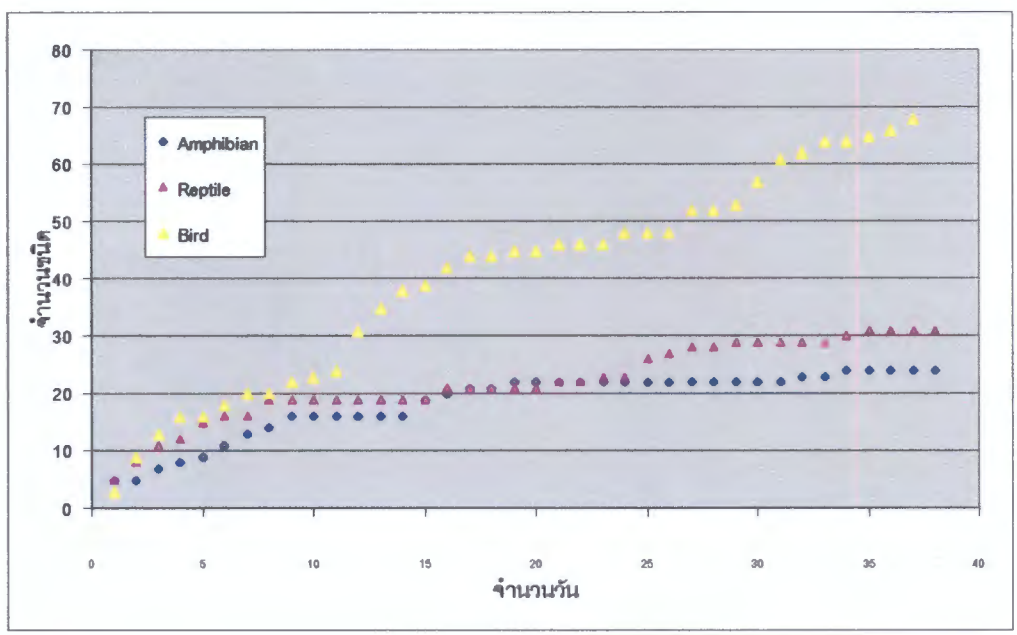

ภาพที่ 15. ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนวันที่ทำการสำรวจกับจำนวนชนิดที่พบของนก สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก และสัตว์เลื้อยคลาน

2.2.ดัชนีความหลากหลายของนก

จากการศึกษาดัชนีความหลากหลายของนกในแต่ละเดือนโดยใช้ค่า Shannon Diversity Index (*H'*) พบว่า เดือนมิถุนายน มีค่ามากที่สุด และเดือนเมษายน มีค่าน้อยที่สุด ดังแสดงในภาพที่ 16

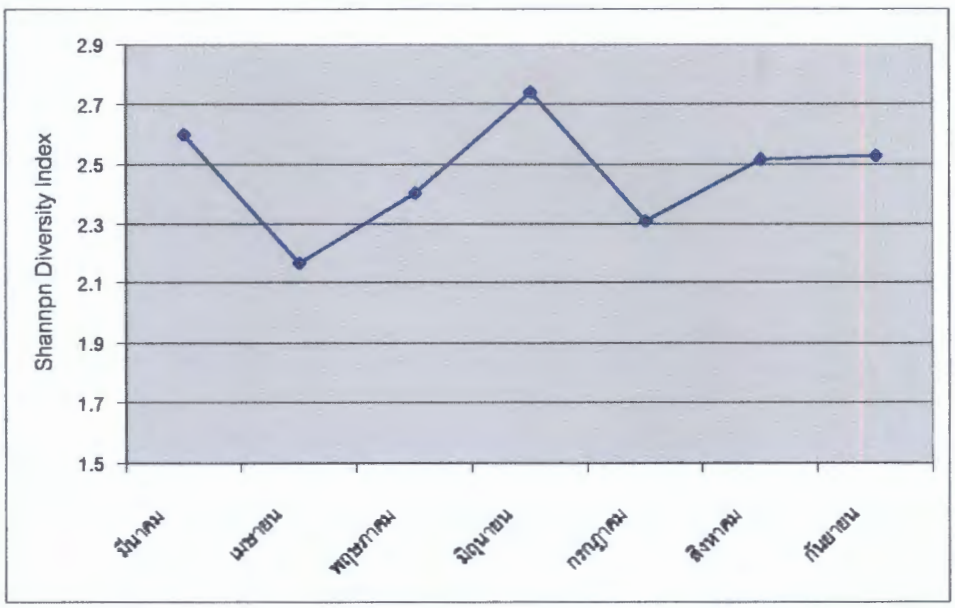

ภาพที่ 16. ดัชนีความหลากหลายของนกที่จับได้ในแต่ละเดือน

ค่าดัชนีความหลากหลาย (*H'*) ค่าความสม่ำเสมอ (Evenness) **และทดสอบทางสถิติที่ได้จาก** การเปรียบเทียบค่าดัชนีความหลากหลายของนกที่จับได้ในแต่ละเดือนแสดงไว้ในตารางที่ 6.

ตารางที่ 6. ค่าการทดสอบดัชนีความหลากหลายของนกที่จับได้ในแต่ละเดือน

เดือน	เมษายน *H'*=2.1647 E=0.6496	พฤษภาคม *H'*=2.4009 E=0.5191	มิถุนายน *H'*=2.7384 E=0.6773	กรกฎาคม *H'*=2.3077 E=0.6256	สิงหาคม *H'*=2.5142 E=0.5898	กันยายน *H'*=2.5301 E=0.6155
มีนาคม *H'*=2.5981 E=0.7974	**t = 3.227** **df =13** ***p*<0.05**	t =1.596 df =128 *p*>0.05	t =1.258 df =81 *p*>0.05	**t =2.133** **df =54** ***p*<0.05**	t =0.632 df =93 *p*>0.05	t =0.566 df =567 *p*>0.05
เมษายน *H'*=2.1647 E=0.6496	-	t =1.434 df =78 *p*>0.05	**t =3.682** **df =62** ***p*<0.05**	t =0.820 df =66 *p*>0.05	**t =2.034** **df =80** ***p*<0.05**	**t =2.252** **df =38** ***p*<0.05**

พฤษภาคม *H'*=2.4009 E=0.5191	-	-	**t =2.301** **df =155** ***p*<0.05**	t =0.561 df =102 *p*>0.05	t =0.693 df =161 *p*>0.05	t =0.842 df =155 *p*>0.05
มิถุนายน *H'*=2.7384 E=0.6773	-	-	-	**t =2.737** **df =82** ***p*<0.05**	t =1.450 df =126 *p*>0.05	t =1.448 df =118 *p*>0.05
กรกฎาคม *H'*=2.3077 E=0.6256	-	-	-	-	t =1.192 df =101 *p*>0.05	t =1.358 df =89 *p*>0.05
สิงหาคม *H'*=2.5142 E=0.5898	-	-	-	-	-	t =0.099 df =132 *p*>0.05

จากภาพที่ 16 และตารางที่ 6. จะเห็นได้ว่าเดือนมีนาคม และเดือนมิถุนายน เป็นเดือนที่พบว่ามีค่าดัชนีความหลากหลายมากแตกต่างจากเดือนอื่นๆอย่างค่อนข้างเห็นได้ชัด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านกบางชนิดในกลุ่ม Breeding visitor (Lekagul and Round, 1991) เช่น นกแต้วแล้วธรรมดา ได้เริ่มกลับเข้ามาในพื้นที่เพื่อการขยายพันธุ์ ช่วงเวลาดังกล่าวจึงเป็นช่วงที่เหมาะแก่การดูนกในพื้นที่ อย่างไรก็ตามกิจกรรมดูนกในช่วงนี้ ควรกระทำด้วยความระมัดระวังเพื่อป้องกันการสูญเสียรังนกจากกิจกรรมของมนุษย์ (ไสว และณรงค์, 2540)

3. สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก

จากการสำรวจสัตว์ป่าในพื้นที่โครงการฯ พบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกจำนวน 25 ชนิด บางชนิดพบเป็นจำนวนมากและหลากหลายขนาด สามารถนำมาหาความสัมพันธ์ระหว่างขนาด (x) และน้ำหนัก (y) ได้ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 7. รายละเอียดเกี่ยวกับขนาด น้ำหนัก และ Condition ndex ของสัตว์ที่จับได้แสดงไว้ในภาคผนวกที่ 3.

ตารางที่ 7. รายชื่อสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่สำรวจพบในพื้นที่ลุ่มน้ำบ่อหวี

ที่	ชนิด	ความสัมพันธ์ระหว่างขนาด (x) และน้ำหนัก (y)
1	เขียดงูเกาะเต่า *(Ichthyophis kohtaoensis)*	-
2	คางคกบ้าน (*Bufo melanostictus)*	$Y=15.9792-1.1562X+0.0206X^2$, $R^2=0.956$
3	จงโคร่ง หรือ กง หรือ หมาน้ำ *(B. asper)*	$Y=1.1946-1.3877X+0.0256X^2$, $R^2=0.933$
4	เขียดจะนา *(Occidozyga lima)*	$Y=15.3526-+6.3245X-0.473X^2$, $R^2=0.847$
5	เขียดทราย *(O. martensii)*	$Y=9.2414+14.3272X-3.0429X^2$, $R^2=0.921$
6	กบทูด หรือ เขียดแลว *(Limnonectes blythii)*	$Y=91.5042-3.2373X+0.336X^2$, $R^2=0.988$
7	กบหนอง หรือ เขียดอีโม้ หรือ เขียดหลังขาว *(L. limnocharis)*	$Y^*=2.4433-0.2761X+0.0088X^2$, $R^2=0.936$
8	กบบัว หรือ เขียดจิก *(Rana erythraea)*	$Y=-6.3292+0.5484X-0.015X^2+0.0002X^3$, $R^2=0.956$
9	กบหลังไพล หรือ เขียดเหลือง *(Rana lateralis)*	-
10	กบหลังตาพับ *(R. laticeps)*	-
11	กบอ่อง (*R. nigrovittata)*	-
12	กบหูดำ *(R. cubitalis)*	-
13	กบชะง่อนหินเมืองเหนือ *(R. livida)*	-
14	ปาดลายหิน *(Amolops* sp.*)*	$Y^*=14.5779-8334X+0.0145X^2$, $R^2=0.937$
15	ปาดบ้าน *(Polypedates leucomystax)*	$Y^*=-3.2049-0.1762X+0.0074X^2$, $R^2=0.906$
16	อึ่งอ่าง หรือ อึ่งยาง *(Kaloula pulchra)*	$Y^*=27.9118-2.4331X+0.06X^2-0.003X^3$, $R^2=0.936$
17	อึ่งลาย หรือ อึ่งแว่น หรือ อึ่งแดง *(Calluella guttulata)*	$Y=1.9715-0.0085X^2+0.0003X^3$, $R^2_{adj}=0.922$
18	อึ่งปากขวด หรือ อึ่งเพ้า *(Glyphoglossus molossus)*	
19	อึ่งแม่หนาว *(Microhyla berdmorei)*	
20	อึ่งน้ำเต้า *(M. ornata)*	$Y=0.0008X^{2.3346}$, $R^2=0.746$
21	อึ่งข้างดำ *(M. heymonsi)*	$Y=-8.7393+0.6377-0.0004X^3$, $R^2_{adj}=0.511$
22	อึ่งขาดำ *(M. pulchrai)*	$Y=1.9504-0.0098X^2+0.0004X^3$, $R^2_{adj}=0.9658$
23	อึ่งหลังจุด *(M. inornata)*	$Y=-3.4059+0.2305X+0.00006X^3$, $R^2=0.474$

ที่	ชนิด	ความสัมพันธ์ระหว่างขนาด (x) และน้ำหนัก (y)
24	อึ่งกรายข้างแถบ *(Brachytarsophrys carinensis)*	
25	อึ่งกรายลายเลอะ *(Leptobrachium smithi)*	

หมายเหตุ * ค่าความคลาดเลื่อนไม่ได้มีการแจกแจงแบบปกติ

สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่พบทั้ง 25 ชนิดนั้น เป็นจำนวนชนิดที่ใกล้เคียงกับจำนวนชนิดที่น่าจะมีอยู่ในพื้นที่จริง ทั้งนี้เมื่อพิจารณาจากภาพที่ 15 จะเห็นได้ว่ากราฟมีแนวโน้มไม่เพิ่มขึ้นหลังจากการสำรวจวันที่ 20 ดังนั้นการสำรวจสัตว์ในกลุ่มนี้จึงใช้เวลาไม่หฃมากหากประสงค์ที่จะทำการสำรวจเพียงชนิดสัตว์ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่

4. สัตว์เลื้อยคลาน:

จากการสำรวจในพื้นที่ลุ่มน้ำบ่อคลึงพบสัตว์เลื้อยคลานจำนวน 33 ชนิด ดังแสดงไว้ในตารางที่ 8. รายละเอียดเกี่ยวกับขนาด น้ำหนัก และ Condition Index ของสัตว์ที่จับได้แสดงไว้ในภาคผนวกที่ 4.

ตารางที่ 8. รายชื่อสัตว์เลื้อยคลานที่สำรวจพบในพื้นที่ลุ่มน้ำบ่อคลึง

ที่	ชนิด	หมายเหตุ
1	จิ้งเหลนหางยาว *(Mabuya longicaudata)*	
2	จิ้งเหลนบ้าน *(M. multifasciata)*	
3	จิ้งเหลนภูเขาเกล็ดเรียบ *(Sphenomorphus maculatus)*	
4	จิ้งจกหางแบน *(Cosymbotus platyurus)*	
5	จิ้งจกหางหนาม *(Hemidactylus frenatus)*	
6	จิ้งจกดินลายจุด *(Dixoneus siamensis)*	
7	ตุ๊กแกบ้าน *(Gekko gecko)*	
8	ตุ๊กแกป่า *(Cyrtodactylus* sp.*)*	
9	กิ้งก่าหัวแดง *(Calotes versicolor)*	
10	กิ้งก่าแก้ว *(C. emma)*	
11	กิ้งก่าเขาหนามสั้น *(Acanthosaura crucigera)*	

ที่	ชนิด	หมายเหตุ
12	แย้ *(Leiolepis belliana)*	
13	ตะกวด หรือ แลน *(Vaeanus nebulosus)*	
14	งูเขียวหัวจิ้งจกป่า หรือ งูง่วงกลางดง *(Ahaetulla prasina)*	
15	งูสายม่านพระอินทร์ *(Dendrelaphis pictus)*	
16	งูแม่ตะงาวรังนก *(Boiga multomaculata)*	
17	งูแส้หางม้าเทา *(B. ocellata)*	
18	งูทางมะพร้าวลายขีด หรือ งูทางมะพร้าวธรรมดา *(Elaphe radiata)*	
19	งูปลิง *(E. plumbea)*	
20	งูปี่แก้วธรรมดา *(Oligodon cyclurus)*	
21	งูปี่แก้วสีจาง *(O. inornatus)*	
22	งูหมอก *(Psammodynastes pulverulentus)*	
23	งูลายสาบคอแดง *(Rhapdophis subminiatus)*	
24	งูลายสอใหญ่ *(Xenochrophis piscator)*	
25	งูลายสอสวน หรือ งูลายสอธรรมดา *(X. flavipunctatus)*	
26	งูทับสมิงคลา *(Bungarus candidus)*	
27	งูปล้องหวายลายขวั้นดำ หรือ งูธิดาพระอาทิตย์ *(Calliophis macclellandii)*	หลุดขณะวัดขนาด
28	งูปล้องฉนวนลาว *(Ophites laotensis)*	
29	งูเห่าหม้อ หรือ งูเห่าไทย *(Naja kaouthia*	
30	งูเขียวหางไหม้ท้องเหลือง *(Trimeresurus albolabris)*	
31	งูเขียวหางไหม้ท้องเขียว *(T. popeorum)*	
32	เต่าแดง หรือ เต่าใบไม้ *(Cyclemys dentata)*	
33	เต่าเหลือง *(Indotestudo elongata)*	

จำนวนชนิดของสัตว์เลื้อยคลาน ที่พบทั้ง 33 ชนิดเป็นชนิดที่ใกล้เคียงกับจำนวนชนิดของสัตว์ในกลุ่มนี้ที่มีอยู่จริงในพื้นที่ ทั้งนี้จากการพิจารณาภาพที่ 15 ประกอบจะพบว่า การสำรวจในช่วง 10 วันแรก พบจำนวนชนิดมากที่สุด หลังจากนั้นจะมีการพบชนิดเพิ่มเติมเพียงเล็กน้อย และเมื่อการสำรวจ

ผ่านไปได้ 20 วันพบสัตว์เลื้อยคลานประมาณ 60 % ของสัตว์ที่สำรวจพบทั้งหมด หลังจากนั้นจำนวนชนิดที่พบใหม่มีแนวโน้มที่จะลดลงเลื่อยๆ ดังแสดงในภาพที่ 15

2. ไม้ยืนต้น

จากการสำรวจไม้ยืนต้นตามเส้นทางสำรวจสัตว์ป่าระยะทางทั้งสิ้น 12.85 กิโลเมตร พบไม้ทั้งสิ้น 259 ต้น สามารถจำแนกได้ทั้งสิ้น 74 ชนิดจำนวน 253 ต้น ส่วนที่เหลืออีก 6 ต้น ไม่สามารถจำแนกชนิดได้ รายชื่อพันธุ์ไม้ที่สำรวจพบและรหัสประจำต้นแสดงไว้ในตารางภาคผนวกที่ 5.

จากการศึกษาพบความหนาแน่นของไม้ยืนต้นมีเท่ากับ 26.42 ต้นต่อไร่ โดยร้อยละ 57.92 เป็นไม้เล็ก ร้อยละ 18.92 เป็นไม้กลาง และร้อยละ 23.17 เป็นไม้ใหญ่ (Chi-square test for homogeneity, X_2^2 =71.13, p< 0.05) (ภาพที่ 17.)

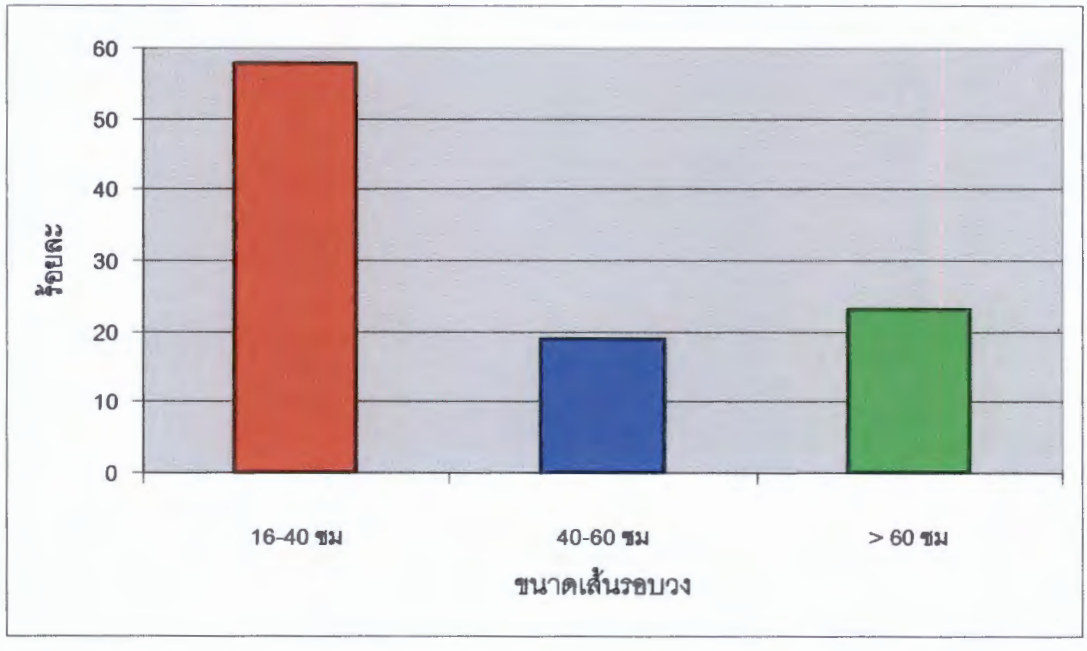

ภาพที่ 17. สัดส่วนของไม้ยืนต้นขนาดต่างๆที่พบตามเส้นทางสำรวจสัตว์ป่า สำรวจโดยวิธี Point-centered Quarter Method

สำหรับไม้เล็กนั้นพบว่าไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ เมื่อจัดช่วงความโตทุกๆ 5 ซม. (Chi-square test for homogeneity, X_4^2 =7.27, p>0.05) โดยร้อยละ 17.33 เป็นไม้ที่มีขนาดเส้นรอบวงระหว่าง 16-20 ซม. ร้อยละ 27.33 เป็นไม้ขนาด 20-25ซม. ร้อยละ 22.67 เป็นไม้ขนาด 25-30 ซม. ร้อยละ 17.33 เป็นไม้ขนาด 30-35 ซม. และ ร้อยละ 15.33 เป็นไม้ที่มีขนาดเส้นรอบวงโต 35-40 ซม.

ในส่วนของไม้ขนาดกลางที่มีขนาดความโตของเส้นรอบวงระหว่าง 40-60 ซม นั้น พบว่า ร้อยละ 51.02 เป็นไม้ที่มีขนาดความโตระหว่าง 40-50 ซม. และร้อยละ 49.98 เป็นไม้ที่มีขนาดความโต 50-60 ซม. (Chi-square test for homogeneity with Yates' correction factor for continuity, X_1^2 =0.0, p>0.05)

สำหรับไม้ใหญ่นั้น ในพื้นที่พบไม้ที่มีขนาดโตที่สุดวัดเส้นรอบวงได้ 195 ซม. ซึ่งเมื่อนำข้อมูลต้นไม้ทั้งหมดที่มีขนาดโตตั้งแต่ 60 ซม ขึ้นไป มาจัดลำดับความโตระหว่าง 60-130 ซม. และความโตระหว่าง 130-200 ซม. พบว่า ร้อยละ 65 เป็นไม้ขนาดความโต 60-130 ซม และร้อยละ 35 เป็นไม้ที่มีขนาดเส้นรอบวงโตระหว่าง 130-200 ซม. . (Chi-square test for homogeneity with Yates' correction factor for continuity, X_1^2 =6.61, p<0.05)

ไม้ยืนต้นทั้งหมดที่ได้จากการสำรวจโดยใช้วิธี PCQ นั้น เป็นไม้ที่เป็นพืชอาหารสัตว์ จำนวน 83 ต้น หรือคิดเป็นร้อยละ 32.05 ของต้นไม้ในพื้นที่ ดังนั้นความหนาแน่นของไม้ที่เป็นอาหารสัตว์ป่ามีค่าเท่ากับ 8.47 ต้นต่อไร่

อย่างไรก็ตาม จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างชนิดของต้นไม้ที่พบตามระยะทางบนเส้นสำรวจ และชนิดไม้ พบว่า ชนิดของไม้ยืนต้นที่พบยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ดังแสดงไว้ในภาพที่ 18แสดงว่าในพื้นที่ลุ่มน้ำบ่อคลึงยังคงมีพันธุ์ไม้ยืนต้นอยู่อีกจำนวนหนึ่งซึ่งยังสำรวจไม่พบด้วยวิธีการ PQC จึงสมควรมีการเพิ่มระยะทางของเส้นสำรวจสัตว์ป่า เพื่อให้ครอบคลุมทั่วทุกสภาพของป่า

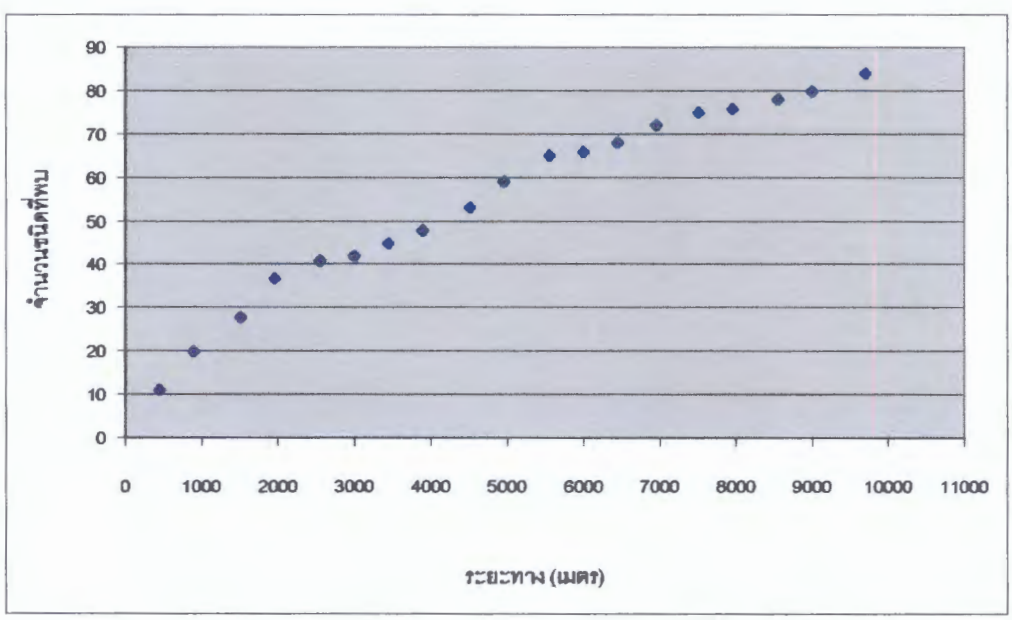

ภาพที่ 18. ความสัมพันธ์ระหว่างชนิดพันไม้ที่พบและระยะทางในการสำรวจ

สรุปผลการศึกษาวิจัย

1. จากการสำรวจในพื้นที่พบสัตว์ป่าอาศัยอยู่จำนวนไม่ต่ำกว่า 160 ชนิด โดยเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม 32 ชนิด นก 70 ชนิด สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก 25 ชนิด และสัตว์เลื้อยคลาน 33 ชนิด ในจำนวนนี้มีสัตว์บางชนิดที่พบในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย มีการกระจายพันธุ์ขึ้นมาถึงพื้นที่โครงการ

2. ความหนาแน่นของไม้ยืนต้นในพื้นที่มีค่าเท่ากับ 26.42 ต้นต่อไร่ ไม้ยืนต้นที่พบในพื้นที่ส่วนมากเป็นไม้เล็กคิดเป็น ร้อยละ 57.92 และร้อยละ 32.05 ของไม้ยืนต้นเป็นพืชอาหารสัตว์

งานที่จะดำเนินการต่อไป

1. จัดทำเส้นสำรวจสัตว์ป่าเพิ่ม
2. สำรวจซ้ำในพื้นที่ เพื่อให้ครอบคลุมช่วงเวลาในหนึ่งปี
3. ทำการศึกษาในรายละเอียดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก และสัตว์เลื้อยคลาน ในพื้นที่ที่ได้จำแนกเขตทางนิเวศน์แล้ว
4. ศึกษาและติดตามพลวัตประชากรของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดเล็กที่อาศัยอยู่ตามพื้นดิน
5. เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรของสัตว์ที่พบในพื้นที่กับปัจจัยสิ่งแวดล้อมต่างๆ ทั้งที่มีชีวิต และที่ไม่มีชีวิต

ปัญหาและอุปสรรค์

ในช่วงการสำรวจได้มีการวางอุปกรณ์ในการดักจับสัตว์ไว้ในป่า อุปกรณ์เหล่านี้บางครั้งได้ถูกเคลื่อนย้าย หรือทำลาย ทำให้ข้อมูลบางช่วงขาดความสมบูรณ์ เมื่อนำมาเปรียบเทียบกัน

เอกสารอ้างอิง

กองอนุรักษ์สัตว์ป่า. 2534. การเปรียบเทียบประชากรสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดเล็ก ที่อาศัยอยู่ตามส่วนต่างๆของพื้นที่อ่างเก็บน้ำเขื่อนรัชชประภา จังหวัดสุราษฎร์ธานี. หน้า 54-73. **ในรายงานการช่วยเหลือและติดตามสัตว์ป่าที่ได้รับผลกระทบจากการสร้างเขื่อนเขื่อนหลาน (รัชชประภา) จังหวัดสุราษฎร์ธานี.** พิมพ์ที่ฝ่ายพิมพ์แผนที่ กรมป่าไม้ กรุงเทพฯ. 93 หน้า.

จารุจินต์ นภีตะภัฏ 2531. **สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก.** องค์การค้าคุรุสภา. กรุงเทพฯ.

ชนะ พรหมเดช. 2540. **โครงการสำรวจเพื่อขุดล้อมและย้ายปลูกต้นไม้เพื่อลดผลกระทบเชิงนิเวศวิทยาสิ่งแวดล้อมด้านป่าไม้ในการวางท่อก๊าซธรรมชาติจากแหล่งยาดานา**. ศูนย์วิจัยป่าไม้ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิโรจน์ นุตพันธุ์. 2544. **สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในประเทศไทย**. บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับบลิชชิ่ง จำกัด, กรุงเทพฯ. 191 หน้า.

..... 2544. **ลายูไทย**. บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับบลิชชิ่ง จำกัด, กรุงเทพฯ. 319 หน้า.

ส่งศักดิ์ เย็นบุตร. 2532. ความหลากหลายของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมในประเทศไทย. หน้า 221-228 ใน **ความหลากหลายทางชีวภาพในประเทศไทย**. เอกสารสัมมนาชีววิทยาครั้งที่ 7. พิมพ์ที่ บริษัทประชาชน จำกัด. กรุงเทพ.

ไสว วังหงษา และณรงค์ คูณขุนทด 2540. ความสำเร็จในการสืบพันธุ์ของนกในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤาไน. **วารสารสัตว์ป่าเมืองไทย** 6(1), 63-90.

ไสว วังหงษา และกัลยาณีบุญเกิด 2545. การจัดการถ้ำค้างคาว. ใน **ผลงานการวิจัยและรายงานความก้าวหน้า ปี 2543**. ส่วนวิจัยอุทยานแห่งชาติและสัตว์ป่า กรมป่าไม้ กรุงเทพฯ (กำลังพิมพ์)

Aldridge, H. D. J. N. and Rautenbach, I. L. (1987). Morphology, echolocation and resource partitioning in insectivorous bats. *J. Ani. Ecol.* 56, 763-778.

Altringham, J.D. (1996). *Bats Biology and Behaviour*. Oxford University Press. Oxford, UK.

Bonham, C.D. (1989). *Measurements for Terrestrial Vegetation*. John Wiley & Sons Inc. New York.

Cox, M. J. (1991). *The Snakes of Thailand and their Husbandry*. Krieger Publishing Co., Malabar, Florida. 526 pp.

Cox,M.J.; Dijk, P. P.; Nabhitabhata, J. and Thirakhupt, K. (1998). *A Photographic Guide to Snakes and other Reptiles of Thailand and Southeast Asia*. Asia Books Co., Bangkok.

Davis, W.B. and Dixon, J.R. (1976). Activity of bats in a small village clearing near Iquitos, Peru. *J. Mamm.* 57(4), 747-749.

Dunne, J.; Cogan, R.; McAney, K. O'Mahony, C.; Byrnes, E. and Byrnes, M. (1999). The Dromore bat reserve: background and current situation. *Bat Research News* 40(2), 54. (Abstract).

Durham, L. and Bennett, G.W. (1963). Age, growth and homing in the bullfrog. *Jour. Wildl. Manage.* 27(1), 107-123.

Evan, R.M. and Mcmahon, B.F. (1987). Within-brood variation in growth and condition in relation to brood reduction in the American white pelican. *Wilson Bull.* 99(2), 190-201.

Fenton, M. B. (1992). *Bats*. Fact on File Inc. New York.

Findley, J.S.; Studier, E.H. and Wilson, D.E. (1972). Morphologic properties of bat wings. *J. Mamm.* 53(3), 429-444.

Hildebrand, M. (1988). Analysis of vertebrate structure 3rd Edition. John Wiley & Sons, Inc. New York. 701p.

King, B.; Woodcock, M. and Dickinson, E.C. (1998). Birds of Southeast Asia.. Periplus Edition (HK) Ltd HongKong.

Kulzer, E. (1990) Bats: Introduction. *Grzimek's Encylopedia of Mammals* 1, 536-551.

Lekagul, B. and McNeely, J.A. (1988). *Mammals of Thailand.* Darnsutha Press. Bangkok, Thailand.

..... and Round, P.D. (1991). A Guild to the Birds of Thailand. Saha Karn Bhaet Co. Ltd. Bangkok.

McNab, B.K. (1982). Evolutionary alternatives in the physiological ecology of bats. *Ecology of Bats.* (ed. by T.H. Kunz), pp. 151-200. Plenum Press. New York.

Magurran, A.E. (1991). *Ecological Diversity and Its Measurements.* Chapman and Hall. New York.

Okimori, Y.; Thodjib, A. and Rudjiman, A. (1996). Forest structure and growth of redidual trees and sapling in the logging-over forest in Jambi, Sumatra. *Proceeding of the FORTROP'96: Tropical Forestry in the 21st* Century. Bangkok Thailand.

Oxley, D.J; Fenton, M.B. and Carmody, G.R. (1974). The effects of roads on populations of small Mammals. *Jour. Applied Ecology* 11, 51-59.

Rabinowitz, A. (1991). Terrestrial small mammal communities in two dry tropical forest habitats in Thailand. Pp102-131. In *Research on the Carnivore Community in a Dry Tropical Forest Mosaic in Huai Kha Khaeng Wildlife Sanctuary, Thailand.* Wildlife Conservation International. NewYork.

Start, A.N. and Marshall, A.G. (1976). Nectarivorous bats as pollinators of trees in West Malaysia. *Tropical Trees: Variation, Breeding and Conservation.* (ed. by J. Burley and B.T. Styles), pp. 141-150 Linnean Society Symposium Series 2. Academic Press. New York.

Taylor, E. H. (1962). The amphibian fauna of Thailand. *The University of Kansas Science Bulletin.* 43 (8), 266-599.

..... (1963). The Lizards of Thailand. *The University of Kansas Science Bulletin.* 44(14), 687-1077.

..... (1965). The Serpents of Thailand and Adjacent Waters. *The University of Kansas Science Bulletin.* 45(9), 609-1096.

ภาคผนวก

ภาคผนวกที่ 1. รายละเอียดของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมบางชนิดที่สำรวจพบในพื้นที่ลุ่มน้ำบ่อคลึง

ชื่อไทย หนูผีจิ๋ว

ชื่อสามัญ Dwarf Shrew

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Crocidura etrusca* (Savi, 1822)

ลักษณะ เป็นหนูที่มีขนาดเล็กมากเกือบที่สุดในบรรดาสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่หากินตามพื้นดิน ตีนหลังสั้นมาก และมีสีคล้ำในตัวเต็มวัย กะโหลกแบนและลาด จมูกแหลม ตาเล็กมาก ใบหูมีขนาดใหญ่เมื่อเทียบกับขนาดของลำตัว

สถานภาพ/การแพร่กระจาย ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/พบทุกภาคของไทย ยกเว้นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ถิ่นอาศัย อาศัยอยู่บนพื้นดิน ในพื้นที่ป่า กินอาหารจำพวกแมลงขนาดเล็กและปลวก

ชื่อไทย กระแตธรรมดา

ชื่อสามัญ Common Treeshrew

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Tupaia glis* (Diard, 1820)

ลักษณะ เป็นกระแตที่มีขนาดใหญ่ หางเป็นพวงยาวเรียว ขนหางด้านล่างสั้น ทำให้ดูหางแบน ขนลำตัวมีสีหลากหลาย ตั้งแต่สีแดง สีน้ำตาลเทา ถึงสีเทา หูเล็กหนารูปร่างคล้ายหูคน

สถานภาพ/การกระจาย ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/พบทุกภาคของไทย

ถิ่นอาศัย หากินบนพื้นดิน และตามพุ่มไม้ มักพบในป่าทดแทน ขั้นที่ 1 และ 2

ชื่อไทย ค้างคาวขอบหูขาวเล็ก

ชื่อสามัญ Lesser Short-nosed Fruit Bat

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Cynopterus brachyotis* (Muller,1838)

ลักษณะ เป็นค้างคาวกินผลไม้ที่มีขอบหูโดยรอบสีขาว แขนหน้ายาวน้อยกว่า 6.21-6.41 เซนติเมตร ตัวเล็กกว่าค้างคาวขอบหูขาวกลาง ขนตามลำตัวมีหลากหลาย ตั้งแต่สีเทาจาง น้ำตาลจาง จนถึงน้ำตาลเข้ม ในช่วงฤดูผสมพันธุ์ตัวโตเต็มวัยจะมีสี เหลืองปนส้มบริเวณไหล่ ลำคอ

สถานภาพ/การแพร่กระจาย ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/พบทุกภาคของไทย ยกเว้นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ถิ่นอาศัย ในป่า สวนผลไม้ พื้นที่โล่ง จนถึง 1,500 เมตรจากระดับน้ำทะเล

ชื่อไทย ค้างคาวขอบหูขาวกลาง

ชื่อสามัญ Greater Short-nosed Fruit Bat

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Cynopterus sphinx* (Vahl, 1797)

ลักษณะ เป็นค้างคาวกินผลไม้ ลักษณะทั่วไปคล้ายค้างคาวขอบหูเล็ก แต่แขนหน้าของค้างคาวขอบหูขาวกลางยาวกว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 6.35–7.49 ซม. ขนตามลำตัวมีสีเทา ปลายขนสีน้ำตาล ขนบริเวณคางสีออกเหลือง ดวงตาขนาดใหญ่ มีขนที่หูปกคลุมน้อย ขอบหูโดยรอบสีขาวขนทางด้านหลังและด้านล่างของหูค่อนข้างยาว สีน้ำตาลแดง

สถานภาพ/การกระจาย ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/พบทุกภาคของไทย

ถิ่นอาศัย อาศัยบนกิ่งไม้ของต้นไม้ใหญ่ ใต้หลังคา หรือใต้ใบของต้นปาล์ม

ชื่อไทย ค้างคาวขอบหูขาวใหญ่

ชื่อสามัญ Peg-toothed Short-nosed Fruit Bat

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Cynopterus horsfieldi* (Gray,1843)

ลักษณะ เป็นค้างคาวกินผลไม้ ลักษณะคล้ายค้างคาวขอบหูขาวกลาง แต่มีขนาดใหญ่กว่าโดยมีความยาวแขนอยู่ระหว่าง 7.39-7.89 ซม. ลักษณะเด่นที่ต่างจากค้างคาวขอบหูขาวกลางคือมีตุ่มตรงกลางฟันกรามซี่ที่ 3 และ4 ขอบหูขาวไม่ถึงปลายหู ขนคลุมลำตัวด้านบนสีเทาหางสั้น

สถานภาพ/การแพร่กระจาย ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง พบทางใต้ของประเทศไทย ค่อนข้างหายาก

ถิ่นอาศัย อาศัยบนกิ่งไม้ของต้นไม้ใหญ่ ใต้ใบของต้นปาล์ม ต้นมะพร้าว

ชื่อไทย ค้างคาวขอบหูดำ

ชื่อสามัญ Tailless Fruit Bat

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Megaerops ecaudatus* (temminck,1837)

ลักษณะ เป็นค้างคาวกินแมลงมีขอบหูสีดำรอบหู จมูกคล้ายหลอด ขนที่หลังสีน้ำตาลปนเหลือง หรือปนแดง ท้ายทอยสีเทาจาง อกและท้องสีเทาปนเงินจางๆ หูใหญ่ไม่มีขน

สถานภาพ / การแพร่กระจาย ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/พบทางใต้ ภาคกลาง ภาคตะวันออกและตะวันตก เฉียงเหนือของประเทศไทย

ถิ่นอาศัย ในป่าดิบชื้นและดิบแล้ง ทั้งที่เป็นภูเขาสูงชันและที่ราบ

ชื่อไทย ค้างคาวบัวฟันรี

ชื่อสามัญ Rousette

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Rousettus leschenaulti*

ลักษณะ เป็นค้างคาวกินผลไม้ขนาดกลาง หูรูปไข่ มีฟันกรามล่าง 6 คู่ ฟันกรามล่างซี่สุดท้ายรูปร่างค่อนข้างรี ด้านหลังของคอและไหล่จะมีขนน้อย สีเทา บริเวณขอบล่างของหูมีรอยบาก และหู กว้างออกเล็กน้อย

สถานภาพ/การกระจาย ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/พบทุกภาคของไทย ยกเว้น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ถิ่นอาศัย ค้างคาวบัวฟันรี อาศัยในถ้ำ หิน ตามรอยแยก และสุสานเก่า ค้างคาวบัวฟันกลม อาศัยในโพรงขนาดใหญ่เพดานสูง อาจพบตามบ่อน้ำ เหมืองแร่ และถ้ำที่ถูกสร้างโดยมนุษย์

ชื่อไทย ค้างคาวหน้ายาวใหญ่

ชื่อสามัญ Greater Long-tonged Fruit Bat

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Macroglossus sobrinus* (Andersen, 1911)

ลักษณะ เป็นค้างคาวกินผลไม้ขนาดเล็ก ส่วนของใบหน้ายื่นยาวมาก ขนปกคลุมลำตัวสีน้ำตาลปนแดง ขนที่อกสีจางกว่าที่หัว และมีสีน้ำตาลมากกว่าสีแดง ปีกและหูสีน้ำตาลเข้ม มีเล็บบนนิ้วที่ 2 หางสั้น

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/พบได้ทุกภาคของไทย

อิ่นอาศัย พบในป่าดงดิบสูงจากระดับน้ำทะเล 2,000 เมตร และมักเกาะอยู่โคดเดี่ยวตามใต้กิ่งและใบไม้ อาหารเป็นพวกเกสรดอกไม้และน้ำหวาน

ชื่อไทย ค้างคาวเล็บกุด

ชื่อสามัญ Cave-dwelling Nectar-eating Bat

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Eonycteris spelaea* (Dobson, 1872)

ลักษณะ เป็นค้างคาวกินน้ำหวาน ขนสั้นและน้อย ขนบริเวณหัวสีเทาเข้ม ขนด้านหลังสีน้ำตาล ขนบริเวณท้องมีสีเทา ขนบนคอจะยาว มีสีเทาเข้มออกเหลือง มีหน้าตาคล้ายค้างคาว ขอบหูขาว แต่นิ้วที่ 2 ไม่มีเล็บ (ศรชี้) จมูกและปากค่อนข้างยาว ลิ้นยื่นได้ยาว

สถานภาพ/การกระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/พบทุกภาคของไทย

ถิ่นอาศัย อาศัยอยู่ได้ในหลายสภาพ เช่น ป่าไม้ สวน และทุ่งนา

ชื่อไทย ค้างคาวมงกุฎมลายู

ชื่อสามัญ North Malayan Horseshoe Bat

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Rhinolophus malayanus* (Bonhote, 1903)

ลักษณะ เป็นค้างคาวกินแมลง ขนมี 2 รูปแบบ คือ สีเทาจาง และสีเทาเข้ม สีของขนจะแตกต่างกันชัดเจนระหว่างด้านบนและด้านล่างของลำตัว ปลายหูแหลม ริมฝีปากล่างเป็นร่องแนวตั้ง 3 ร่อง ปลายจมูก (connecting process) มนยอดบนสุดของกลีบจมูก (lancet) เรียวยาว

สถานภาพ/การกระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/พบทุกภาคของไทย ยกเว้นตอนบนของภาคใต้และบางส่วนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ถิ่นอาศัย อาศัยหากินอยู่ภายใต้โครงสร้างของป่า หลบนอนอยู่ตามถ้ำ

ชื่อไทย ค้างคาวมงกุฎเทาแดง

ชื่อสามัญ Intermediate Horseshoe Bat

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Rhinolophus affinis* (Horsfield, 1823)

ลักษณะ กลีบจมูก (noseleaf) เล็กขอบเว้า หลังมีขนสีเทาออกเหลืองน้ำตาล ปลายขนสีดำ ปีกสีน้ำตาลเข้ม หูขนาดกลางสีน้ำตาลและสั้นกว่าหัว กลีบจมูกด้านหน้ากว้าง แต่ไม่บังส่วนจมูก และปากที่ยื่นออกมา (muzzle) ฐานปลายจมูก (sella) เว้าด้านข้าง ไม่มีปีกจมูก (lappets) ริมฝีปากล่างมีร่อง 3 ร่อง

สถานภาพ/การกระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/พบทุกภาคของไทย

อิ่นอาศัย อาศัยหากินอยู่ภายใต้โครงสร้างของป่า หลบนอนอยู่ตามถ้ำ

ชื่อไทย ค้างคาวมงกุฎยอดสั้นใหญ่

ชื่อสามัญ Dobson's Horseshoe Bat

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Rhinolophus acuminatus* Peters, 1871

ลักษณะ ปลายจมูก (connecting process) รูปร่างสามเหลี่ยม ขนมี 2 รูปแบบ 1. ขนบนหลังสีน้ำตาลเทา ปลายขนสีเงิน ขนด้านท้องสีเทาอ่อน 2. สีแดง ขนบนหลังสีน้ำตาลแดง ขนด้านท้องสีอ่อนกว่า ฐานปลายจมูก (sella) ด้านข้างขนานกัน

สถานภาพ/การกระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/พบในภาคตะวันออก ตอนล่างของภาคกลาง และบางแห่งของภาคใต้

ถิ่นอาศัย -

ชื่อไทย ค้างคาวมงกุฎเล็ก

ชื่อสามัญ Least Horseshoe Bat

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Rhinolophus pusillus* Temminck, 1834

ลักษณะ ลักษณะสำคัญ มีconnecting process แยกเป็น 2 แฉกปลายแหลม มีขนยาว หนานุ่ม ขนคลุมตัวด้านหลังสีน้ำตาล ด้านใต้ท้องสีจางกว่า หูค่อนข้างใหญ่ anterior noseleaf กว้าง sella กว้างสุดที่ฐาน lancetมีความสูงมากกว่าด้าน กว้าง

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/พบทุกภาคของไทย

ถิ่นอาศัย ในถ้ำ

ชื่อไทย ค้างคาวหน้ายักษ์เล็กสองสี

ชื่อสามัญ Bicolored Roundleaf Bat

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Hipposideros bicolor* (Temminck, 1834)

ลักษณะ กลีบจมูกไม่ซับซ้อน ไม่มีปีกจมูก ผนังกั้นช่องจมูกเป็นรูปสามเหลี่ยม มีร่องลึกระหว่างผนังกั้นช่องจมูกกับกลีบจมูกส่วนหน้า ขนยาว ขนด้านหลังสีขาวหรือเทาอ่อน ปลายขนสีเทาหรือน้ำตาลหรือสีแดง ขนด้านท้องสีอ่อนกว่า มีสีน้ำตาลเรื่อๆ หูและปีกสีน้ำตาล กลีบจมูกสีน้ำตาลออกชมพู ใบหูกลม

สถานภาพ/การกระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/พบทุกภาคของไทย

ถิ่นอาศัย พบได้ตามคอนทั่วไป ตามบ้าน ถ้ำ หรือหลุมที่สัตว์ขุดไว้

ชื่อไทย ค้างคาวหน้ายักษ์หมอนโค้ง

ชื่อสามัญ Large Malay Roundleaf Bat

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Hipposideros diadema* (Geoffroy, 1813)

ลักษณะ บริเวณไหล่มีแถบสีขาว กลีบจมูกสีชมพูโดยกลีบจมูกด้านบนโค้งและมีขนาดใหญ่กว่าด้านล่าง หูมีรูปร่างสามเหลี่ยมปลายแหลม หูและปีกสีน้ำตาลอ่อน ขนปกคลุมลำตัวมี 2 รูปแบบ คือแบบขนสีเหลืองอ่อน ปลายขนสีน้ำตาลแดง ส่วนท้องสีอ่อนกว่า และแบบขนสีน้ำตาลเทาอ่อนปลายขนสีน้ำตาลเข้ม ขนด้านท้องสีอ่อนกว่า

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/พบในภาคใต้ และภาคตะวันออก

ถิ่นอาศัย อาศัยตามถ้ำ โดยมักอาศัยอยู่รวมกับค้างคาวหน้ายักษ์ทศกรรณ

ชื่อไทย ค้างคาวไผ่หัวแบนเล็ก

ชื่อสามัญ Lesser Club-footed Bat

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Tylonycteris pachypus* (Temminck, 1840)

ลักษณะ เป็นค้างคาวกินแมลง หูมีขนาดกลาง ขนลำตัวสีน้ำตาลเหลือง ส่วนหัวแบนและกว้างออกด้านข้าง อุ้งนิ้วโป้งและอุ้งเท้าสีน้ำตาล

สถานภาพ/การกระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/พบทุกภาคของไทย ยกเว้น ส่วนล่างสุดของภาคตะวันออก

ถิ่นอาศัย อาศัยในปล้องไม้ไผ่ที่มีรอยแยก และหากินบริเวณจอมปลวก พบอาศัยและหากินบริเวณเดียวกันกับค้างคาวไผ่หัวแบนใหญ่

ชื่อไทย ลิงลม หรือ นางอาย

ชื่อสามัญ Slow Loris

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Nycticebus coucang* (Boddaert, 1785)

ลักษณะ ขนลำตัวมีแถบสีน้ำตาลจากเหนือตา และจากหูยาวต่อเนื่องไปตามแนวกลางหลัง นิ้วเท้า นิ้วที่ 2 มีกรงเล็บยาวแหลมแทนที่จะมีลักษณะแบนเหมือนนิ้วอื่น ตากลมโต ขนตามลำตัวมีสีเทาอ่อนถึงสีน้ำตาลแดง เพศเมีย มีเต้านม 2 คู่

สถานภาพ/การกระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/พบทุกภาคของไทย

อิ่นอาศัย อาศัยบริเวณป่ารุ่น หรือในป่าไผ่

ชื่อไทย กระจ้อน หรือ กระแต

ชื่อสามัญ Indochinese Ground Squirrel

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Mennetes berdmorei* (Blyth, 1849)

ลักษณะ เป็นกระรอกดินขนาดกลาง ขนตามลำตัวสีน้ำตาลแกมเทา มีแถบลายสีดำสลับสีอ่อนที่ด้านข้าง จมูกยาว หางเป็นพวงและสั้นเมื่อเทียบกับความยาวหัวและความยาวลำตัวรวมกัน

สถานภาพ/การแพร่กระจาย ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/พบได้ทุกภาคของไทย ยกเว้นภาคใต้

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่า บริเวณชายป่า ทุ่งหญ้า สวนผลไม้และนาข้าว

ชื่อไทย หนูหวาย

ชื่อสามัญ Noisy Rat

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Rattus sabanus* (Thomas, 1887)

ลักษณะ เป็นหนูชนิดที่หางยาวที่สุดในโลก ลำตัวเพรียว ขนสีน้ำตาล เรียบเป็นมัน หางยาว ด้านบนสีดำ ด้านล่างสีขาว ปลายหางสีขาว

สถานภาพ/การกระจาย ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/พบทุกภาคของไทย ยกเว้น ภาคกลาง

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าดงดิบ ที่ราบลุ่ม และเชิงเขา

ชื่อไทย หนูฟานเหลือง

ชื่อสามัญ Yellow Rajah Rat

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Rattus surifer* (Miller, 1900)

ลักษณะ เป็นหนูขนาดกลาง มีจมูกยาว ขนตามตัวมีขนสีเหลืองส้มปนกับขนสีดำ ท้องสีขาว หางสีดำ ปลายหางและใต้คางสีขาว

สถานภาพ/การแพร่กระจาย ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/พบได้ทุกภาคของไทย

ถิ่นอาศัย อาศัยตามที่ราบในป่ารุ่น และสวนผลไม้

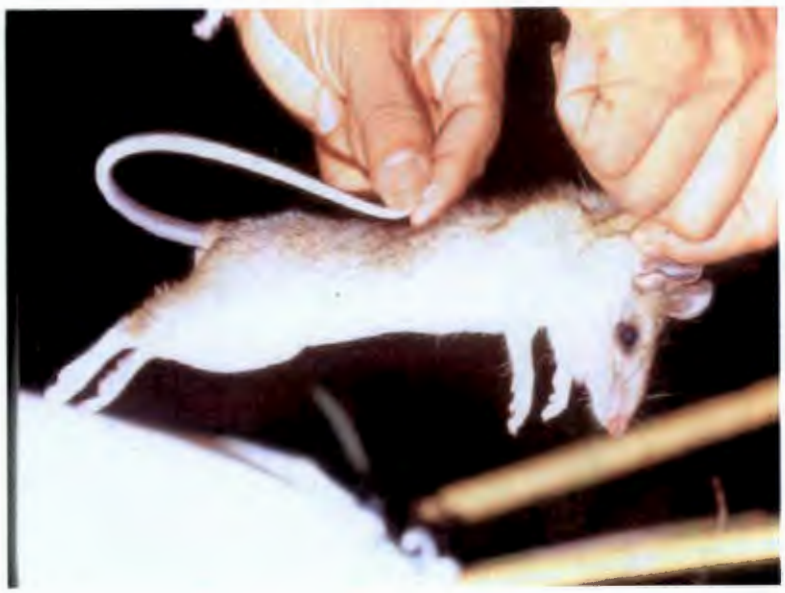

ชื่อไทย หนูท้องขาว

ชื่อสามัญ Roof Rat

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Rattus rattus* (Linnaeus, 1758)

ลักษณะ เป็นหนูขนาดกลาง ใบหูใหญ่ ขนตามลำตัวด้านบนสีน้ำตาลอ่อน หรือน้ำตาลแดง ขนใต้ท้องสีขาว มีลายคำเล็กๆที่อก หางสีดำ และยาวเท่ากับลำตัว

สถานภาพ/การแพร่กระจาย ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/พบได้ทุกภาคของไทย

ถิ่นอาศัย อาศัยในพื้นที่เกษตรกรรม ป่าชายเลน สภาพที่ทั่วไป เป็นชนิดที่กินผลมะพร้าวในสวน เป็นตัวการใหญ่ที่ทำลายผลมะพร้าวโดยมักเจาะเป็นรูผลมะพร้าวที่มีสีเขียวเพื่อกินเนื้อ

ชื่อไทย หนูขนเสี้ยนคอย

ชื่อสามัญ Chestnut Rat หรือ Bonhote's Rat

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Rattus bukit* (Bonhote, 1903)

ลักษณะ เป็นหนูขนาดกลาง ขนมีสีน้ำตาลแดงสด หรือสีเหลืองอ่อนจาง ใบหน้าด้านข้างและคอสีเหลืองอ่อนหรือสีน้ำตาลปนแดง ขนใต้ท้องสีขาว หางยาวกว่าลำตัว ด้านบนสีเข้ม ด้านล่างสีจาง

สถานภาพ/การแพร่กระจาย ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/พบได้ทุกภาคของไทย

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าดงดิบ ป่าสน และป่าเบญจพรรณ ในพื้นที่เขตร้อน

ชื่อไทย เก้ง อีเก้ง ฟาน

ชื่อสามัญ Common Barking Deer

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Muntiacus muntijak* Zimmermann, 1780

ลักษณะ รูปร่างคล้ายกวาง ขนสั้นสีน้ำตาลแกมเหลืองหรือแกมส้ม บริเวณหน้าผากสีน้ำตาลไหม้ คล้ายตัววี บริเวณหลังหูไปถึงสันคอ มีแนวยาวสีดำไปถึงจมูก เพศผู้มีเขาสั้นบริเวณเหนือหน้าผาก และมีเขี้ยวยาวพ้นริมฝีปาก

สถานภาพ/การกระจาย ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/พบทุกภาคของไทย

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าทุกประเภท

ภาคผนวกที่ 2. รายละเอียดของสัตว์จำพวกนกบางชนิดที่สำรวจพบในพื้นที่ลุ่มน้ำบ่อคลึง

ชื่อไทย เหยี่ยวนกเขาชิครา

ชื่อสามัญ Shikra

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Accipiter badius* (Gmelin, 1788)

ลักษณะ ปากหนาสั้น โคนปากสีเหลือง ปลายปากสีดำ ขนบริเวณปลายปีกสีดำ ตัวผู้หลังมีสีเทาอมฟ้า แก้มสีเทา ใต้คอสีขาว ใต้ท้องมีลายพาดถี่ๆ สีน้ำตาลแดงอ่อนตั้งแต่อกจนถึงท้อง ตัวเมีย มีขนาดใหญ่กว่า หลังสีออกน้ำตาล

น้ำหนัก $\bar{x}$ ±SD (N) 203.14g±16.76 (2)

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบได้ทุกภาคของไทย ยกเว้น ภาคใต้

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าผลัดใบและป่าดงดิบ ชายป่าที่ติดกับทุ่งโล่ง ตั้งแต่พื้นราบจนถึง 1,500 เมตร จากระดับน้ำทะเล

ชื่อไทย (142) นกคุ่มอีดใหญ่

ชื่อสามัญ Yellow-legged Buttonquail

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Turnix tanki* (Blyth, 1843)

น้ำหนัก $\bar{x} \pm$SD (N) 70.3g (1)

ลักษณะ ลำตัวอ้วนป้อม ตัวผู้ หัวและหลังสีน้ำตาล ข้างกระหม่อมมีแถบยาวหนาสีดำ คอสีขาว อกสีน้ำตาลแดง และมีลายจุดใหญ่สีดำ เช่นเดียวกับที่ปีก ขาสีเหลือง ตัวเมีย มีสีจางกว่า และข้างอกจะมีลายจุดเล็กสีดำ

สถานภาพ/การแพร่กระจาย ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบได้ทุกภาคของไทย ยกเว้นภาคใต้

ถิ่นอาศัย อาศัยอยู่ตามทุ่งหญ้า พุ่มไม้ และป่าละเมาะ ตั้งแต่ระดับพื้นราบจนถึง 2,000 เมตร

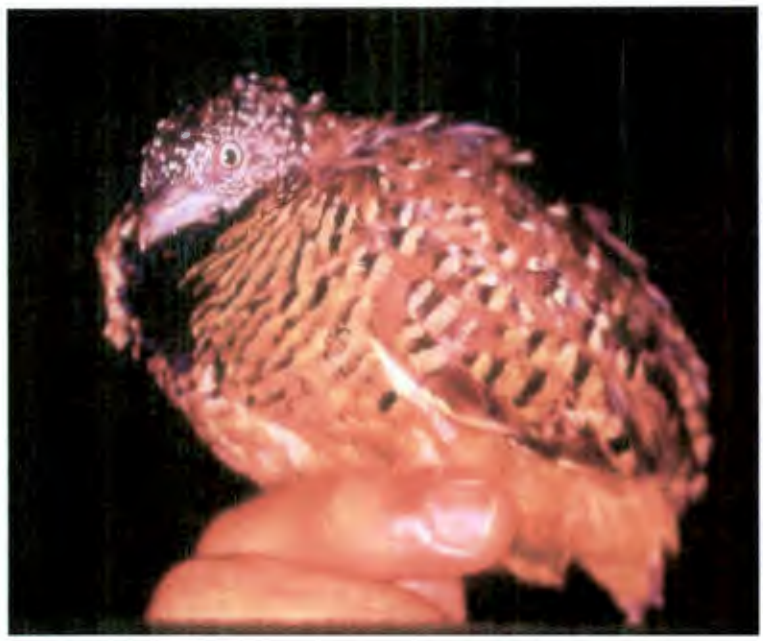

ชื่อไทย (143) นกคุ่มอกลาย

ชื่อสามัญ Barred Buttonquail

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Turnix suscitator* (Gmelin, 1789)

น้ำหนัก $\bar{x}$ ±SD (N) 60.13g±10.85 (4)

ลักษณะ ปาก ขา และนิ้วสีเทา สีข้าง ท้อง และขนใต้หางสีน้ำตาลแดง ตัวผู้ คอหอยสีขาว บริเวณอกตอนบนเป็นลายสีดำ ตัวเมีย คอหอยและอกตอนบนสีดำ ลำตัวด้านข้างมีลายขีดสีดำ

สถานภาพ/การแพร่กระจาย ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบทั่วทุกภาคของไทย

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าหญ้า ป่าละเมาะและพื้นที่การเกษตร ตั้งแต่ระดับพื้นราบจนถึง 1,500 เมตร

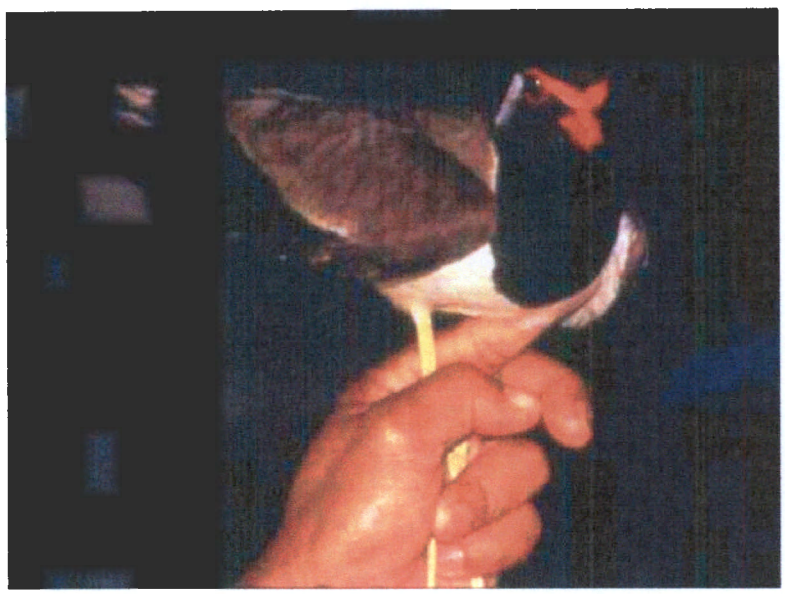

ชื่อไทย (164) นกกระแตแต้แว้ด

ชื่อสามัญ Red-wattled Lapwing

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vanellus indicus* (Boddaert, 1783)

น้ำหนัก $\bar{x}$ ±SD (N) 157.45g±4.17 (2)

ลักษณะ หัวสีดำ ปากสีแดง ปลายปากสีดำ ด้านหน้ามีติ่งเนื้อสีแดงคาดระหว่างตา 2 ข้าง มีแถบสีขาวด้านหลังตาถึงข้างคอ ใต้ท้องสีขาว ขาสีเหลืองยาว เวลาบินจะเห็นแถบสีขาวคั่นรอบคอ หางสีขาวปลายหางสีดำ

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบได้ทุกภาคของไทย ยกเว้นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ถิ่นอาศัย อาศัยอยู่ตามทุ่งหญ้าที่มีน้ำขัง ริมน้ำ พื้นที่ที่ทำการเกษตร

ชื่อไทย (227)นกนางนวลธรรมดา

ชื่อสามัญ Brown-headed Gull

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Larus brunicephalus* (Jerdon, 1840)

น้ำหนัก $\bar{x} \pm SD$ (N) -

ลักษณะ บริเวณปลายขนปีกมีสีดำจุดขาว ปากหนา ตัวเต็มวัยตาสีขาว ปากสีแดงสด ขนบริเวณหูมีจุดสีน้ำตาลเข้ม ช่วงฤดูสืบพันธุ์ขนบริเวณหัวเปลี่ยนจากสีขาวเป็นสีน้ำตาลเข้ม ตัวไม่เต็มวัยปลายหางเป็นแถบสีดำ ปีกสีขาวแซมด้วยสีน้ำตาลเข้ม ปากสีอ่อนกว่าตัวเต็มวัย

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกอพยพมายังไทยในช่วงนอกฤดูผสมพันธุ์ พบได้ทุกภาคของไทย

ถิ่นอาศัย อาศัยตามชายฝั่งทะเล แม่น้ำ และแหล่งน้ำจืดขนาดใหญ่

ชื่อไทย (269) นกเขาไฟ

ชื่อสามัญ Red Turtle-Dove

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Streptopelia tranguebarica* (Hermann,1804)

น้ำหนัก $\bar{x} \pm$SD (N) 117.2g (1)

ลักษณะ ปากสั้นสีดำ หัวเล็ก ตัวผู้ หัวและคอสีเทา และบริเวณคอด้านบนมีแถบสีดำ อกและท้องมีสีแดงอมเทา ลำตัวและขนคลุมปีกด้านบนสีน้ำตาลแดง ขนปลายปีกสีดำ ก้นสีขาว ตัวเมีย หัวและลำตัวด้านบนมีสีน้ำตาลแกมเทา บริเวณคอมีแถบสีดำเหมือนตัวผู้ ลำตัวมีสีน้ำตาลหม่น

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบทั่วทุกภาคของไทย ยกเว้น ภาคใต้

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าละเมาะ ทุ่งนา ไร่ สวน บางครั้งพบในป่าโปร่ง เช่น ป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณ

ชื่อไทย (270) นกเขาใหญ่, นกเขาหลวง

ชื่อสามัญ Spotted Dove

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Streptopelia chinensis* (Scopoli,1786)

น้ำหนัก $\bar{x}$ ±SD (N) 130.66g±21.97 (15)

ลักษณะ หัวสีเทา ปากสีน้ำตาล ตาสีส้ม คอด้านบนมีแถบสีดำลายจุดสีขาว อกสีน้ำตาล ปีกสีน้ำตาลเข้มกว่าท้อง และขนคลุมโคนหางด้านล่างสีขาว ขนหางคู่นอกสุดกว้าง มีสีดำ ปลายหาง 2 ข้าง มีขลิบสีขาว ขาแดง

สถานภาพ/การแพร่กระจาย ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบทั่วทุกภาคของไทย

ถิ่นอาศัย อาศัยตามป่าชายเลน ป่าโปร่ง เช่น ป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณ ที่มีความสูงไม่เกิน 1,800 เมตร

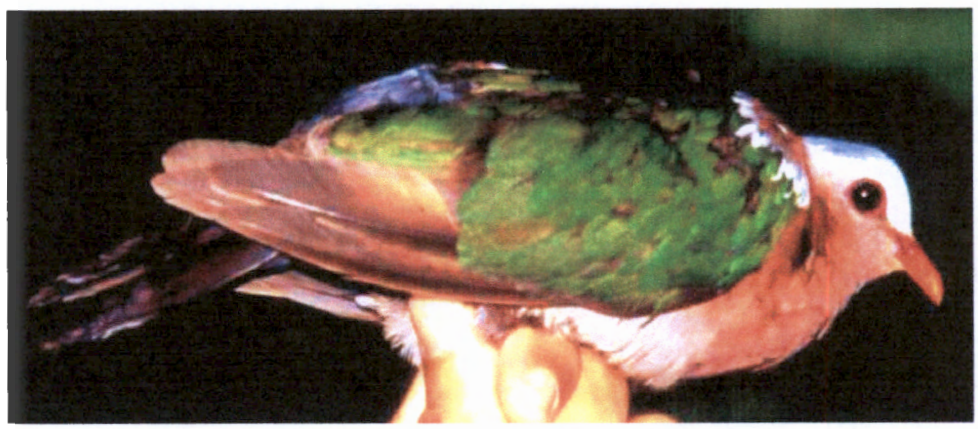

ชื่อไทย (272) นกเขาเขียว

ชื่อสามัญ Emerald Dove

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Chalcophaps indica* (Linnaeus, 1758)

น้ำหนัก $\bar{x}$ ±SD (N) 123.48g±6.31 (4)

ลักษณะ ปากเล็กสั้นสีแดง คอและลำตัวด้านล่างสีแดง แกมน้ำตาลเข้ม ช่วงไหล่สีเขียวเป็นมัน ตัวผู้ บริเวณหน้าผากและคิ้วสีขาว กระหม่อมและท้ายทอยสีเทาแกมน้ำเงิน ตัวเมีย สีหม่นกว่า หน้าผากและคิ้วสีเทา กระหม่อมและท้ายทอยสีน้ำตาล

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบทุกภาคของไทย ยกเว้นภาคกลาง

ถิ่นอาศัย อาศัยอยู่ทั่วไป เช่น ป่าเบญจพรรณ ป่าดิบแล้ง ป่าดิบชื้น ป่าดิบเขา ตั้งแต่พื้นราบจนถึง 1,500 เมตร

ชื่อไทย (281) นกคัคคูหงอน

ชื่อสามัญ Chestnut-winged Cuckoo

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Clamator coromandus* (Sinnaeus, 1766)

น้ำหนัก $\bar{x} \pm SD$ (N) 66.27g (1)

ลักษณะ เป็นนกขนาดกลาง ปากเรียวสีดำ หัวมีหงอนขนยาวสีดำ ปีกสีน้ำตาลแดงหลังและหางสีดำ คอด้านบนสีขาวหม่น ท้องสีขาว คางและคอสีน้ำตาลแดง ขาสีเทาเข้ม ขนคลุมโคนขนหางด้านล่างสีดำ

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกอพยพ ช่วงฤดูผสมพันธุ์พบได้ทุกภาคของไทย ยกเว้นภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ ช่วงนอกฤดูผสมพันธุ์พบได้ในภาคใต้

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าดงดิบ ตั้งแต่พื้นราบจนถึง 900 เมตร จากระดับน้ำทะเล มักอยู่ใกล้ลำธาร หรือแหล่งน้ำ บางครั้งพบในสวนและป่าโกงกาง

ชื่อไทย (300) นกบั้งรอกใหญ่

ชื่อสามัญ Green-billed Malkoha

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Phaenicophaeus tristis* (Lesson, 1830)

น้ำหนัก $\bar{x} \pm SD$ (N) 113.5g (1)

ลักษณะ ปากหนา หนังรอบตาสีแดง และมีวงรอบเบ้าตาสีขาว หลังสีเทาอมเขียว ใต้คอมีลายขีดเส้นประสีดำ หัวและลำตัวด้วน ท้องสีออกเทาอ่อน ปลายขนหางสีขาว ขนหางด้านล่างมีลายแถบขาว 5 แถบ

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบทั่วทุกภาค

ถิ่นอาศัย อาศัยตามป่าทั่วไป เช่น ป่าดิบแล้ง ป่าดิบเขา ป่าดิบชื้น ป่าละเมาะ ป่าชายเลน ตั้งแต่พื้นราบจนถึงระดับความสูง 1,500 เมตร

ชื่อไทย (305) นกกระปูดใหญ่

ชื่อสามัญ Greater Coucal

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Centropus sinensis* (Stephens, 1815)

น้ำหนัก $\bar{x}$ ±SD (N) 258.87g±13.40 (2)

ลักษณะ เป็นนกขนาดกลาง ตาสีแดง หัวและคอสีดำเหลือบน้ำเงิน หลังและปีกสีน้ำตาลแดง ลำตัวด้านล่างและหางสีดำเหลือบน้ำเงิน ตัวไม่เต็มวัย คล้ายตัวเต็มวัย โดยบริเวณที่เป็นสีน้ำตาลแดงจะมีลายขีดสีดำและบริเวณที่เป็นสีดำจะมีลายขีดสีเทา ตาสีเทา ปากสีออกเหลืองหรือเทา

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบทุกภาคของไทย

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าละเมาะ ป่าหญ้า และป่ารุ่น จากระดับพื้นราบอย่างน้อย 1,500 เมตร และป่าโปร่ง

ชื่อไทย (309) นกเค้าเหยี่ยว

ชื่อสามัญ Brown Hawk-Owl

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Ninox scutulata* (Raffles, 1822)

น้ำหนัก $\bar{x} \pm SD$ (N) 176.21g (1)

ลักษณะ ลำตัวใหญ่ ปีกกว้างและมน ตาสีทองแกมเหลือง ระหว่างตาคาดแถบสีเหลือง หัวและลำตัวด้านบนมีสีน้ำตาลเข้ม ลำตัวด้านล่างสีเนื้อถึงขาว มีลายจุดใหญ่สีน้ำตาลแกมน้ำตาลเหลือง

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบในภาคเหนือ ภาคตะวันตก ภาคใต้ และบางส่วนของตะวันออก นกอพยพ พบในภาคกลาง

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าเบญจพรรณ ป่าดงดิบ ป่าไผ่ ป่ารุ่น พื้นที่โล่งที่มีต้นไม้ขึ้นอยู่ห่างกัน จนถึงระดับความสูง 1,200 เมตร และป่าโกงกาง

ชื่อไทย (313) นกเค้าหูยาวเล็ก

ชื่อสามัญ Oriental Scops-Owl

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Otus sunia* (Hodgson, 1836)

น้ำหนัก $\bar{x}$ ±SD (N) 131.15g±12.36 (3)

ลักษณะ ปากสั้นงุ้ม ตาโต ดิ้วสีเทาหรือสีขาว ลำตัวมีสีน้ำตาลแกมเหลืองหรือน้ำตาลแกมเทา ลำตัวด้านล่างมีลายขีดสีดำเด่นชัด

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบในภาคเหนือ ภาคตะวันตกบางแห่งของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าเบญจพรรณและบริเวณที่เปิดโล่งในป่าดงดิบ ตั้งแต่ระดับต่ำจนสูง 1,000-2,000 เมตร

ชื่อไทย (314) นกเค้ากู่, นกฮูก

ชื่อสามัญ Collared Scops-Owl

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Otus lempiji* (Pennant, 1769)

น้ำหนัก $\bar{x}$ ±SD (N) 151.96g±32.59 (2)

ลักษณะ มีหงอนขนด้านข้างของกระหม่อมคล้ายใบหู อกและท้องสีน้ำตาลแกมสีเนื้อหรือสีน้ำตาลแกมเทา มีลายขีดสีน้ำตาลเข้ม ตาโตสีเหลือง มีขนคลุมโคนปาก ปากสีเทา คิ้วสีเนื้อหรือขาวแกมน้ำตาล วงรอบเบ้าตาสีน้ำตาลอ่อน

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบทั่วทุกภาคของไทย

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าเบญจพรรณ ป่าดงดิบ ป่ารุ่น พื้นที่โล่ง ตั้งแต่ระดับพื้นราบจนถึง 2,200 เมตร

ชื่อไทย (316) นกเค้าโมง

ชื่อสามัญ Asian Barred Owlet

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Glaucidium cuculoides* (Vigors, 1831)

น้ำหนัก $\bar{x} \pm$SD (N) 156.32g (1)

ลักษณะ ส่วนหัวกลมโต คิ้วสีขาว คอหอยสีขาว มีลายแถบสีน้ำตาลและสีเนื้อ ตาสีเหลือง ลำตัวสีน้ำตาล มีลายสีน้ำตาลอ่อนกระจายอยู่ทั่วไปโดยเฉพาะทางด้านหลัง ลำตัวด้านล่างบางส่วนสีขาวสลับด้วยสีน้ำตาลเข้ม

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบทุกภาคของไทย ยกเว้นภาคใต้และตอนล่างของภาคกลาง

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าเบญจพรรณ ป่าดงดิบ ป่ารุ่น และพื้นที่โล่งมีต้นไม้ขึ้นห่างกัน ตั้งแต่ระดับพื้นราบจนถึง 1,800 เมตร

ชื่อไทย (332) นกตบยุงภูเขา

ชื่อสามัญ Grey Nightjar

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Caprimulgus indicus* (Latham, 1790)

น้ำหนัก $\bar{x} \pm$SD (N) 83.70g (1)

ลักษณะ ปากเล็กและสั้นมาก สีดำ หัวโต รอบคอไม่มีลาย สีน้ำตาลแดงเข้ม ตัวผู้ ปีกมีแถบสีขาว ขนปลายหาง 4 คู่นอกมีลายสีขาวเรียงกัน 2 แถบ ตัวเมีย คล้ายตัวผู้แต่แถบที่ปีกเป็นสีเนื้อ ลายแถบที่หางเป็นสีเทา ไม่มีจุดสีขาวที่ปีกและหาง

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบในภาคเหนือ ภาคตะวันตก ภาคกลาง และภาคใต้

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าดงดิบในระดับความสูง 1,200-1,800 เมตร

ชื่อไทย (333) นกตบขุงหางยาว

ชื่อสามัญ Large-tailed Nightjar

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Caprimulgus macrurus* (Horsfield, 1821)

น้ำหนัก $\bar{x} \pm$SD (N) 78.08g±1.53 (2)

ลักษณะ ปากกว้างและสั้นสีดำ หัวโต คิ้วหนาและยาวสีเทา แถบยาวใต้ตาสีขาว คอหอยมีแถบสีขาว ปีกและหางสีน้ำตาล มีลายสีน้ำตาลอ่อน ขอบด้านข้างของปลายหางสีขาว ตัวผู้ กลางขนปีกปลายมีจุดใหญ่สีขาว ตัวเมีย กลางขนปีกปลายมีจุดใหญ่สีน้ำตาลอ่อน

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบทุกภาคของไทย ยกเว้นตอนล่างของภาคกลาง

ถิ่นอาศัย อาศัยตามริมชายป่า ป่าละเมาะ และพื้นที่การเกษตร จากระดับพื้นราบจนถึง 2,000 เมตร

ชื่อไทย (334) นกตบยุงเล็ก

ชื่อสามัญ Indian Nightjar

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Caprimulgus asiaticus* (Latham, 1790)

น้ำหนัก $\bar{x}$ ±SD (N) 68.82g±1.87 (2)

ลักษณะ ปีกสั้นกว้าง หางสั้น มีแถบคาดตาสีน้ำตาลเข้มเกือบดำ ลำตัวด้านบนสีน้ำตาลแกมเทา บริเวณกลางขนปลายปีกมีแถบสีขาวเล็กน้อย ลำตัวด้านล่างสีน้ำตาลอ่อน มีลายแถบสีเข้มทั่วไป หางและคอด้านล่างสีขาว

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบในภาคเหนือ ภาคตะวันตก บางแห่งของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันออก

ถิ่นอาศัย อาศัยตามป่าหญ้า ป่าละเมาะ บริเวณพื้นที่เกษตรกรรมที่ราบ

ชื่อไทย (348) นกกะเต็นน้อยสามนิ้ว

ชื่อสามัญ Oriental Dwarf Kingfisher

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Ceyx erithacus* (Linnaeus, 1758)

น้ำหนัก $\bar{x} \pm SD$ (N) 13.13g (1)

ลักษณะ เป็นนกขนาดเล็ก ปากสีแดงสด ลำตัวด้านล่างสีส้มแกมเหลือง กระหม่อมสีน้ำตาลแดงแกมม่วง ตะโพกและขนคลุมโคนหางด้านบนสีม่วงแดง ขนบริเวณหูเป็นจุดสีน้ำเงินเข้ม ตัวไม่เต็มวัย มีลำตัวด้านล่างสีออกขาว และอกมีแถบสีเหลือง

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบได้ทุกภาคของไทย ยกเว้นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเป็นนกอพยพผ่านในภาคกลาง

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าดงดิบ ตั้งแต่พื้นราบจนถึง 900 เมตร จากระดับน้ำทะเล มักอยู่ใกล้ลำธาร หรือแหล่งน้ำ บางครั้งพบในสวนและป่าโกงกาง

ชื่อไทย (353) นกกระเต็นอกขาว

ชื่อสามัญ White-throated Kingfisher

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Halcyon smyrnensis* (Linnaeus, 1758)

น้ำหนัก $\bar{x}$ ±SD (N) 75.99g±16.08 (8)

ลักษณะ ปากหนาเรียวยาว แหลม สีแดง บริเวณหัว ท้ายทอยและท้องสีน้ำตาลคล้ำ ปีกและหางสีน้ำเงินสด ขาสั้นสีแดง เวลาบินจะเห็นปีกด้านบนสีน้ำเงินโดนขนปลายปีกมีแถบใหญ่สีขาว

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบทุกภาคของไทย

ถิ่นอาศัย อาศัยในทุ่งโล่งใกล้แหล่งน้ำจืดและน้ำทะเล เช่น ทุ่งนา ป่าละเมาะ ป่าชายเลน สวนผลไม้ และริมถนน ตั้งแต่ระดับพื้นราบจนถึง 1,500 เมตร

ชื่อไทย (354) นกกะเต็นหัวดำ

ชื่อสามัญ Black-capped Kingfisher

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Halcyon pileata* (Boddaert, 1783)

น้ำหนัก $\bar{x} \pm SD$ (N) 70.33g (1)

ลักษณะ หัวสีดำ รอบคอสีขาว คอและอกส่วนบนสีขาว ท้องสีน้ำตาลแดง ปากหนา เรียวยาวและแหลมสีแดงสด ลำตัวด้านบนสีน้ำเงินเข้ม บริเวณไหล่มีแถบสีดำใหญ่

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกอพยพผ่าน พบได้ทุกภาคของไทย ยกเว้นภาคกลางและภาคใต้ ช่วงนอกฤดูผสมพันธุ์พบได้ในภาคกลางและภาคใต้

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าชายเลน ลำธารในป่า และทุ่งนา บางครั้งอาจพบในสวน พบตั้งแต่พื้นราบจนถึง 900 เมตร จากระดับน้ำทะเลในช่วงอพยพผ่าน

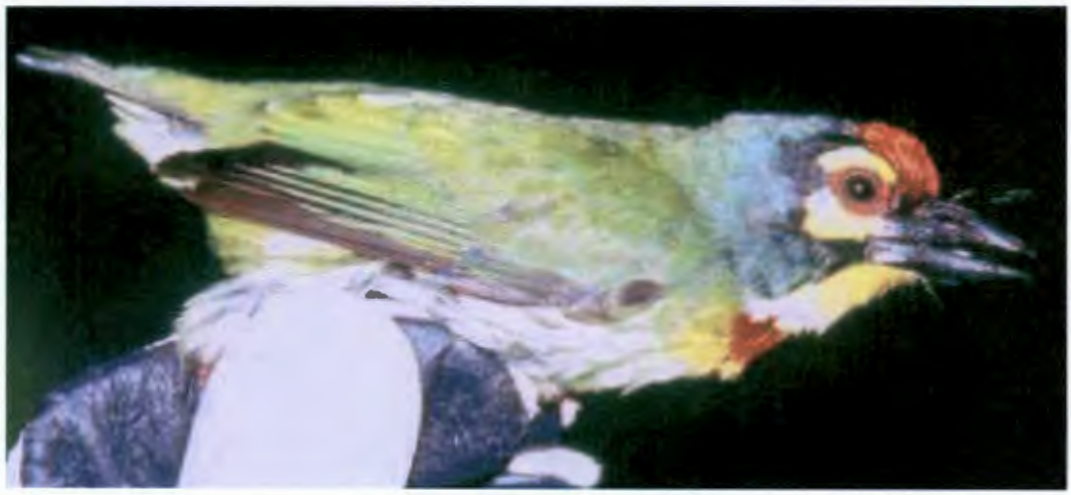

ชื่อไทย (389) นกตีทอง

ชื่อสามัญ Coppersmith Barbet

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Megalaima haemacephala* (Muller, 1776)

น้ำหนัก $\bar{x} \pm SD$ (N) 39.59g±2.16 (7)

ลักษณะ ปากหนาสั้นสีดำ คอหอยสีเหลือง มีแถบสีแดงรูปสามเหลี่ยมกว้างอยู่ตอนล่างหน้าผากสีแดง ลำตัวด้านบนสีเขียวเข้ม ลำตัวด้านล่างสีเหลือง มีลายจุดประหนาสีเขียว

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบทุกภาคของไทย

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าเบญจพรรณ ริมชายป่า ป่าเปิดที่มีต้นไม้ขึ้นห่างๆกัน และป่าโกงกาง ตั้งแต่ระดับพื้นราบจนถึงความสูงอย่างน้อย 800 เมตร

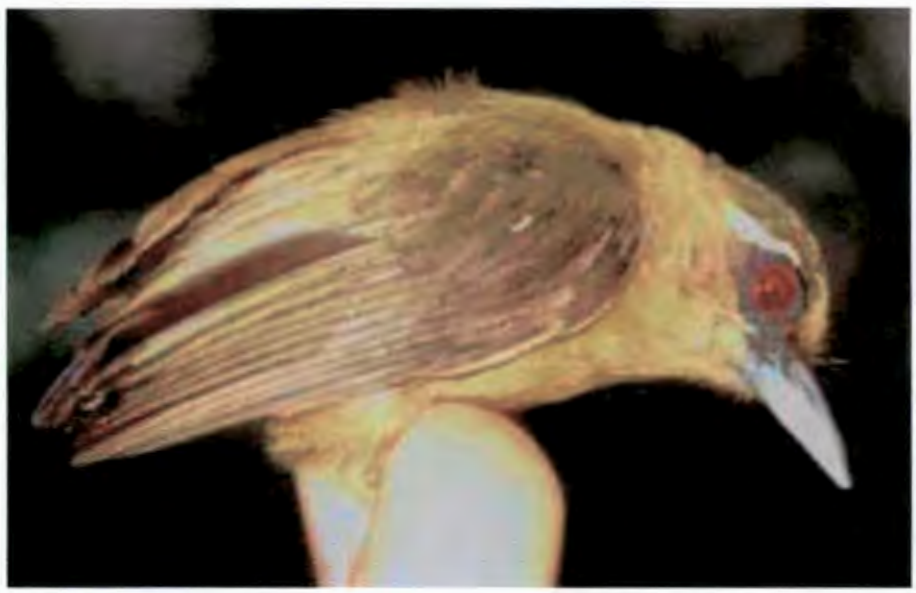

ชื่อไทย (394) นกหัวขวานจิ๋วคิ้วขาว

ชื่อสามัญ White-browed Piculet

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Sasia ochracea* (Hodgson, 1836)

น้ำหนัก $\bar{x}$ ±SD (N) 8.04g±1.33 (2)

ลักษณะ เป็นนกขนาดเล็กมากและหางสั้น คิ้วและบริเวณหลังตาสีขาว กระหม่อมสีเขียวอมน้ำตาล วงรอบเบ้าตาใหญ่สีแดง ตัวผู้ หน้าผากสีส้ม อกและท้องสีส้มอมน้ำตาล ตัวเมีย หน้าผากสีน้ำตาลแดง

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบในภาคเหนือ ภาคตะวันตก บางส่วนของภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าดงดิบ ป่าเบญจพรรณ และป่าไผ่ จากระดับพื้นราบจนถึง 1,300 เมตร

ชื่อไทย (420) นกหัวขวานแคระจุดรูปหัวใจ

ชื่อสามัญ Heart-spotted Woodpecker

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Hemicircus canente* (Lesson, 1830)

น้ำหนัก $\bar{x} \pm SD$ (N) 42.93g (1)

ลักษณะ ปากเรียวตรง ค่อนข้างยาว หัวเล็กมีหงอนขนบริเวณท้ายทอย หางสั้นกว่าปีก คอสีขาว บริเวณไหล่และปีกมีแถบขนาดใหญ่และยาวสีขาว บนแถบมีลายจุดรูปหัวใจสีดำ อก ท้องและก้นสีดำอมเทา ข้างอกมีลายขีดสีขาวสลับดำ ตัวผู้ บริเวณหน้าผากจะเป็นสีดำมีจุดสีขาวกระจายทั่ว ตัวเมีย บริเวณหน้าผากมีสีขาว

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบกระจายอยู่ในภาคเหนือ ภาคตะวันตก และภาคตะวันออก

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าเบญจพรรณ และป่าดงดิบ พบตามชายป่าตั้งแต่พื้นราบจนถึง 900 เมตร จากระดับน้ำทะเล

ชื่อไทย (438) นกแต้วแล้วธรรมดา

ชื่อสามัญ Blue-winged Pitta

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Pitta moluccensis* (Muller, 1776)

น้ำหนัก $\bar{x} \pm SD$ (N) 82.56g±15.60 (5)

ลักษณะ ปากสั้นและหนาเล็กน้อยสีดำ ตาสีน้ำตาลอ่อน ยาวถึงท้ายทอย กระหม่อมและด้านข้างหัวสีดำ คอหอยสีขาว อก ท้องตอนบนและสีข้างสีน้ำตาลอมส้ม กลางท้องและก้นสีแดง หลัง โคนปีกสีเขียว หัวไหล่สีฟ้า ขนปลายปีกสีดำและสีขาว หางสั้นสีดำ ตัวไม่เต็มวัย จะมีสีจางกว่า หัวสีดำปนน้ำตาล ตาสีมีลายเล็ก ทั้งตัวผู้และตัวเมีย มีลักษณะภายนอกเหมือนกัน

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/เป็นนกอพยพมาสืบพันธุ์ และอพยพผ่านไปยังอินโดนีเซียและมาเลเซีย

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าเบญจพรรณ ป่าดงดิบ ป่าไผ่ ป่ารุ่น จากระดับพื้นราบจนถึง 800 เมตร

ชื่อไทย (504) นกขมิ้นน้อยธรรมดา

ชื่อสามัญ Common Iora

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Aegithina tiphia* (Linnaeus, 1758)

น้ำหนัก $\bar{x}$ ±SD (N) 14.10g±1.33 (9)

ลักษณะ มีแถบหนาสีขาว 2 แถบที่หัวไหล่ ลำตัวด้านล่างสีเหลืองสด บนหลังสีเขียวเทา ตัวผู้ กระหม่อมและท้ายทอยสีดำอมเทา หน้า คอหอย อก ท้อง และก้นสีเหลืองสด หลังและตะโพกสีเขียวอมเหลือง ปีกและหางสีดำ ขนขอบปีกสีเหลือง ตัวเมีย กระหม่อม หลัง ตะโพก และหางสีเหลืองอมเขียว

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบทุกภาคของไทย

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าทั่วไป ในระดับพื้นราบจนถึง 1,500 เมตร

ชื่อไทย (508) นกเขียวก้านตองหน้าผากสีทอง

ชื่อสามัญ Golden-fronted Leafbird

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Chloropsis aurifrons* (Temminck, 1829)

น้ำหนัก $\bar{x} \pm$SD (N) 31.22g±2.05 (5)

ลักษณะ ตัวผู้ หน้าผากสีเหลืองอมส้ม มีแถบใหญ่สีดำจากใต้ตา คอหอย และอกกลางคอหอยสีน้ำเงิน ตัวเมีย หน้าผากสีเหลืองอ่อน เคราสีฟ้า ลำตัวสีเขียวสดเหมือนใบไม้

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบในภาคเหนือ ภาคตะวันตก ภาคตะวันออก และด้านล่างของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าเบญจพรรณและป่ารุ่น ตั้งแต่ระดับพื้นราบ จนถึง 1,200 เมตร

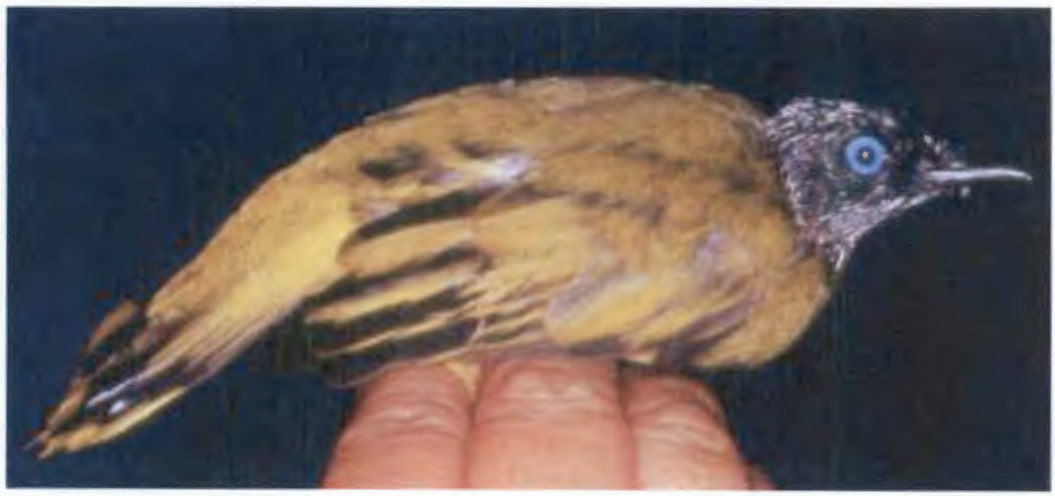

ชื่อไทย (514) นกปรอดทอง

ชื่อสามัญ Black-headed Bulbul

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Pycnonotus atriceps* (Temminck, 1822)

น้ำหนัก $\bar{x}$ ±SD (N) 27.18g±4.43 (9)

ลักษณะ ปลายหางสีเหลือง มีลายแถบสีดำบริเวณก่อนถึงปลายหาง หัวและคอหอยสีดำ ตาสีน้ำเงิน ลำตัวด้านบนสีเขียวแกมทอง ลำตัวด้านล่างสีเหลือง บางตัวอาจมีสีเทา

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบทุกภาคของไทย ยกเว้นบางส่วนของภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ถิ่นอาศัย อาศัยตามป่าเบญจพรรณ ป่าดงดิบ ริมชายป่า และป่ารุ่น ตั้งแต่ระดับพื้นราบจนถึง 1,600 เมตร

ชื่อไทย (515) นกปรอดเหลืองหัวจุก

ชื่อสามัญ Black-crested Bulbul

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Pycnonotus melanicterus* (Gmelin, 1789)

น้ำหนัก $\bar{x}$ ±SD (N) 25.97g±1.81 (15)

ลักษณะ หัวและหงอนมีสีดำ ลำตัวสีเหลือง ตาสีขาว บางตัวบริเวณคางมีสีแดง

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบทุกภาคของไทย ยกเว้นภาคกลางและบางส่วนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าเบญจพรรณและป่าดงดิบ

ชื่อไทย (521) นกปรอดหัวสีเขม่า

ชื่อสามัญ Sooty-headed Bulbul

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Pycnonotus aurigaster* (Vieillot, 1818)

น้ำหนัก $\bar{x}$ ±SD (N) 29.80g±2.59 (6)

ลักษณะ หัวด้านบนมีหงอนสั้นสีดำ แก้มสีเทา ตะโพกและขนคลุมโคนขนหางด้านบนสีขาว ก้นและขนคลุมโคนขนหางด้านล่างสีแดงสด หรือสีเหลืองสด ปีกและหางสีน้ำตาลคล้ำ

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบทุกภาคของไทย ยกเว้นภาคใต้และตอนล่างของภาคตะวันตก

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าเบญจพรรณ ป่ารุ่น ป่าละเมาะ พื้นที่การเกษตร ตั้งแต่ระดับพื้นราบจนถึง 1,800 เมตร

ชื่อไทย (523) นกปรอดคอลาย

ชื่อสามัญ Stripe-throated Bulbul

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Pycnonotus finlaysoni* (Strickland, 1844)

น้ำหนัก $\bar{x}$ ±SD (N) 29.28g±2.82 (27)

ลักษณะ หน้าผากและคอหอยมีลายขีดเส้นประสีเหลือง ขนคลุมโคนขนหางด้านล่างสีเหลือง ลำตัวสีเหลืองเขียวอมน้ำตาล ปากสีดำ อกสีน้ำตาลอมเขียวมีลายขีดสีเทาจาง ปีกและหางสีเหลืองเข้มอมน้ำตาล

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบทุกภาคของไทย ยกเว้นภาคกลางและบางส่วนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าเบญจพรรณ ป่าดงดิบ ป่าทดแทน และพื้นที่โล่ง ตั้งแต่พื้นราบจนถึง 900 เมตร

ชื่อไทย (527) นกปรอดสวน

ชื่อสามัญ Streak-eared Bulbul

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Pycnonotus blanfordi* (Jerdon, 1862)

น้ำหนัก $\bar{x} \pm SD$ (N) 32.90g±2.97 (96)

ลักษณะ บริเวณหูมีลายขีดสีเทา ปีกสีน้ำตาล อกสีเทา ขนคลุมโคนขนหางด้านล่างสีเหลืองอมน้ำตาล ตัวผู้ มีตาสีเทา ส่วนตัวเมีย มีตาสีน้ำตาลออกเทา

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบทุกภาคของไทย

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าเบญจพรรณ ป่ารุ่น ป่าละเมาะ และพื้นที่การเกษตร

ชื่อไทย (551) นกแซงแซวหงอนขน

ชื่อสามัญ Hair-eared Drongo

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Dicrurus hottentottus* (Linnaeus, 1766)

น้ำหนัก $\bar{x}$ ±SD (N) 79.04g±8.74 (4)

ลักษณะ ปากเล็กเรียวแหลมและโค้ง หน้าผากมีขนเป็นเส้นยาว ปลายหางบานออกและโค้งขึ้น ลำตัวสีดำ หัวสีดำเหลือบน้ำเงิน

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบในภาคเหนือ ภาคตะวันตกบางแห่งของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันออก

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าแบญจพรรณ ป่าดงดิบ และป่ารุ่น ที่มีระดับความสูงตั้งแต่ 1,000-2,000 เมตร

ชื่อไทย (552) นกแซงแซวหางบ่วงใหญ่

ชื่อสามัญ Greater Racket-tailed Drongo

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Dicrurus paradiseus* (Linnaeus, 1766)

น้ำหนัก $\bar{x}$ ±SD (N) 87.05g±6.75 (3)

ลักษณะ หน้าผากมีหงอนขน ปลายขนหางเว้า ก้านขนหางคู่นอกสุดยาวและปลายก้านขนหางเส้นนอก 2 เส้นมีแกนกลางยื่นยาวออกไป และมีแผงขนเพียงด้านเดียว ลำตัวสีดำเหลือบสีฟ้าทั้งตัว

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบทุกภาคของไทย ยกเว้นตอนกลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าเบญจพรรณ ป่าดงดิบ และป่ารุ่น ที่มีระดับความสูงตั้งแต่พื้นราบจนถึง 1,700 เมตร

ชื่อไทย (567) นกกาแวน

ชื่อสามัญ Racket-tailed Treepie

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Cryssirina temia* (Daudin, 1800)

น้ำหนัก $\bar{x} \pm SD$ (N) 47.0g (1)

ลักษณะ ปากหนาเรียวโค้งสีดำ หน้าผากมีขนสีดำฟูคล้ายผ้ากำมะหยี่ ตาสีฟ้า ปลายหางแบนออกด้านข้าง หัว ลำตัว หาง และปีกสีดำเหลือบ

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันตก บางแห่งของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าชายเลน ป่าเบญจพรรณ ป่ารุ่น และป่าละเมาะ ที่ระดับพื้นราบจนถึง 900 เมตร

ชื่อไทย (583) นกจาบดินอกลาย

ชื่อสามัญ Puff-throated Babbler

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Pelloreum ruficeps* (Swainson, 1832)

น้ำหนัก $\bar{x}$ ±SD (N) 25.59g±1.34 (5)

ลักษณะ หน้าผาก กระหม่อม และท้ายทอยสีน้ำตาลแดง คิ้วยาวสีขาว คอสีขาว อกและท้องสีขาวอมน้ำตาลอ่อน มีลายจุดใหญ่สีน้ำตาลเข้ม หลังปีกและหางสีน้ำตาล

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบทุกภาคของไทย ยกเว้นภาคกลางและตอนกลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าละเมาะ ป่ารุ่น และป่าไผ่ ตั้งแต่พื้นราบจนถึง 1,800 เมตร

ชื่อไทย (587) นกกินแมลงป่าหางสั้น

ชื่อสามัญ Short-tailed Babbler

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Trichastoma malaccense*

ลักษณะ มีหางสั้น ตีนสีชมพู ด้านข้างหัวมีสีเทา ใต้คอและอกสีขาว ขนด้านข้างลำตัวสีและขนใต้หางสีน้ำตาลปนเหลือง

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าดงดิบ ป่ารุ่นสอง ตั้งแต่พื้นราบจนถึง 900 เมตร

ชื่อไทย (598) นกระวังไพรปากเหลือง

ชื่อสามัญ White-browed Scimitar-Babbler

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Pomatorhinus schisticeps*

ลักษณะ ปากสีเหลือง มีคิ้วขาวจากด้านหน้าตาไปจนถึงท้ายทอย ตัดกับขนสีดำตั้งแต่โคนปากผ่านตามาจนถึงขนคลุมหูคล้ายใส่หน้ากาก ขนคลุมตัวด้านบนสีเขียวมะกอกปนน้ำตาล ที่ขนคลุมหูไปจนถึงคอด้านหลังมีแถบสีสนิม ใต้คอ อก และท้องสีขาว ด้านข้างลำตัวและใต้ขนหางมีสีน้ำตาลปนเขียวมะกอก

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าดงดิบ ป่าบญจพรรณ ป่าไผ่ ป่าละเมาะ และทุ่งหญ้า ตั้งแต่พื้นราบจนถึง 2,000 เมตร

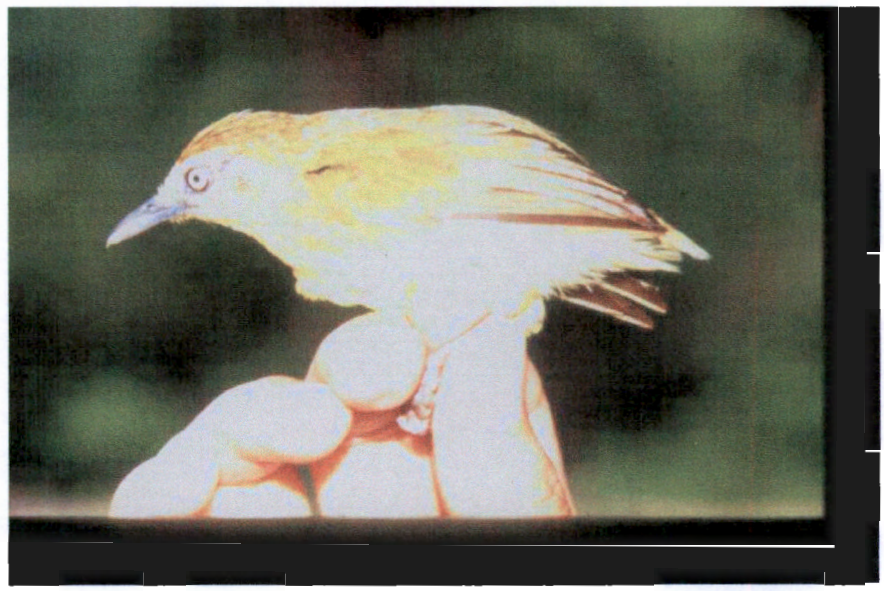

ชื่อไทย (617) นกกินแมลงอกเหลือง

ชื่อสามัญ Striped Tit-Babbler

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Macronous gularis* (Tickell, 1833)

น้ำหนัก $\bar{x} \pm$SD (N) 13.22g±0.05 (2)

ลักษณะ คอและอกมีสีเหลืองอ่อน มีจุดประสีดำ กระหม่อมมีสีน้ำตาล

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบทุกภาคของไทย ยกเว้นภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าเบญจพรรณ ป่าดงดิบ ป่าละเมาะ ป่าไผ่ และป่ารุ่น จากพื้นราบจนถึง 1,500 เมตร

ชื่อไทย (619) นกกินแมลงกระหม่อมแดง

ชื่อสามัญ Chestnut-capped Babbier

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Timalia pileata* (Horsfield, 1821)

น้ำหนัก $\bar{x} \pm SD$ (N) 20.04g (1)

ลักษณะ ปากสั้นและหนาสีดำ หางสั้นแบบหางบั้ง คิ้วสั้นสีขาว หัวตาและวงรอบเบ้าตาสีดำ คอหอยและอกสีขาว ข้างคอและข้างอกสีเทา อกมีลายขีดประสีดำ ปีกและหางสีน้ำตาล

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบทุกภาคของไทย ยกเว้นภาคใต้

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าละเมาะและทุ่งหญ้า จากระดับพื้นราบจนถึง 1,400 เมตร

ชื่อไทย (672) นกกระจิ๊ดเขียวปีกสองแถบ

ชื่อสามัญ Two-barred Warbler

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Phylloscopus plumbeitarsus*

น้ำหนัก $\bar{x} \pm SD$ (N) 7.22g (1)

ลักษณะ ลำตัวด้านบนสีเทาอมเขียว ปากเรียวแหลม ปากล่างสีออกชมพู บริเวณคิ้วมีสีขาวออกเหลือง ปีกมีแถบ 2 แถบ

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกอพยพ ในช่วงนอกฤดูผสมพันธุ์พบได้ทุกภาคของไทย ยกเว้นภาคใต้ตอนล่างสุด

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าเบญจพรรณ ป่าดงดิบ ป่าทุติยภูมิ และป่าไผ่ ในพื้นที่ราบและที่สูง พบได้ที่ระดับความสูงอย่างน้อย 800 เมตร จากระดับน้ำทะเล

ชื่อไทย (690) นกพงตั๊กแตนอกลาย

ชื่อสามัญ Lanceolated Warbler

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Locustella lanceolata* (Temminck, 1840)

น้ำหนัก $\bar{x} \pm SD$ (N) 25.00g±0.84 (2)

ลักษณะ ปากเล็กสีเทาน้ำตาล คิ้วสีครีม ลำตัวด้านบนมีสีน้ำตาลลายขีดประสีดำ อกมีลายขีดประสีดำเล็กกว่าบนหลัง คอและท้องสีขาว ก้นและขนคลุมโคนขนหางด้านล่างสีน้ำตาลอ่อน

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกอพยพ พบทุกภาคของไทย

ถิ่นอาศัย อาศัยตามพื้นหญ้า และป่าละเมาะที่อยู่ใกล้แหล่งน้ำ ชายนา และพื้นที่โล่ง ตั้งแต่พื้นราบจนถึง 1,800 เมตร

ชื่อไทย (695) นกกระจิบหญ้าอกเทา

ชื่อสามัญ Grey-breasted Prinia

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Prinia hodgsonii* (Blyth, 1844)

น้ำหนัก $\bar{x} \pm$SD (N) 5.60g±0.28 (2)

ลักษณะ ปากเล็กสีดำ คอหอยและอกสีเทาอ่อน ปีกและหางสีน้ำตาลอมเทา มีขีดสีขาวจากโคนปากถึงหัวตา ในฤดูผสมพันธุ์ หัวมีสีเทาคล้ำ ไม่มีขีดสีขาว คอหอยสีขาวอกสีเทา

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบทุกภาคของไทย ยกเว้นตอนล่างของภาคกลางและภาคใต้

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าละเมาะ และป่ารุ่น จากพื้นราบจนถึง 1,500 เมตร

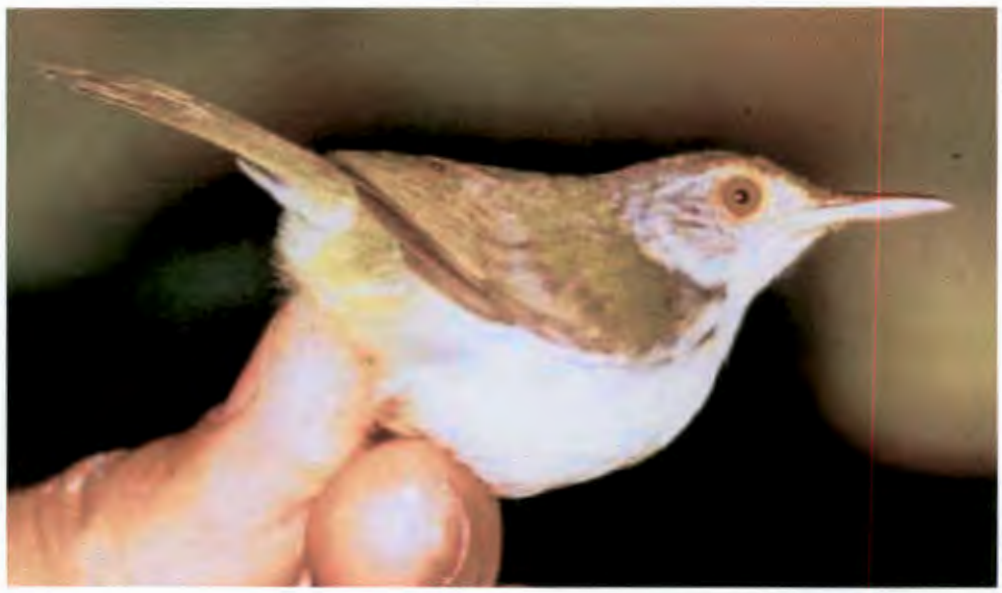

ชื่อไทย (701) นกกระจิบธรรมดา

ชื่อสามัญ Common Tailorbird

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Orthotomus sutorius* (Pennant, 1769)

น้ำหนัก $\bar{x} \pm SD$ (N) 7.12g (1)

ลักษณะ ปากสั้นสีเทา ปลายปากสีดำ หน้าผากและกระหม่อมสีน้ำตาลแดง คิ้วสีขาว หน้าสีเทาคล้ำ บริเวณแก้มมีลายขีดขาว คอหอย อก ก้น และขนคลุมโคนขนหางทางด้านล่างสีขาว ท้องสีน้ำตาลอ่อน ท้ายทอย หลัง และหางสีเขียวอมน้ำตาล ตัวผู้มีหางคู่กลางยาวกว่าขนหางคู่อื่น ตัวเมีย หางสั้นกว่า

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบทุกภาคของไทย

ถิ่นอาศัย อาศัยในสวน ป่าละเมาะ และป่าโกงกาง จากพื้นราบจนถึง 1,500 เมตร

ชื่อไทย (729) นกกางเขนบ้าน

ชื่อสามัญ Oriental Magpie-Robin

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Copsychus saularis* (Linnaeus, 1750)

น้ำหนัก $\bar{x}$ ±SD (N) 31.85g±10.40 (14)

ลักษณะ ปากสีดำ หางค่อนข้างยาว ตัวผู้ หัว อก หลังและตะโพกสีน้ำเงินดำเหลือบเป็นมัน ปีกและหางสีดำ ปีกมีแถบกว้างสีขาวยาวจากหัวไหล่ถึงปลายปีก ขนหางด้านล่างสีขาว ท้องและก้นสีขาว ตัวเมีย หัวมีสีเทาคล้ำอมน้ำเงิน คอหอยและอกสีน้ำตาลปนสีเทาคล้ำจางๆ ตัวไม่เต็มวัย คอหอย อกมีลายสีน้ำตาลคล้ำอมเทา

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบทุกภาคของไทย

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าโล่ง ป่าโกงกาง พื้นที่การเกษตร สวน และในเมือง จากพื้นราบจนถึง 1,800 เมตร

ชื่อไทย (730) นกกางเขนดง

ชื่อสามัญ White-rumped Shama

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Copsychus malabaricus* (Scopoli, 1788)

น้ำหนัก $\bar{x}$ ±SD (N) 29.20g±3.49 (6)

ลักษณะ ตัวผู้ หัว คอ อก หลัง และไหล่สีน้ำเงินดำเหลือบ ท้องสีน้ำตาลแดง หางยาวสีดำ ตัวเมีย มีสีจางกว่า ขนปีกสีน้ำตาลแดงอมดำ หางสั้นกว่าตัวผู้

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบทุกภาคของไทย ยกเว้นภาคกลาง ตอนกลางและตอนเหนือของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าดงดิบ ป่าเบญจพรรณ ป่ารุ่น และป่าไผ่ จากพื้นราบจนถึง 1,500 เมตร

ชื่อไทย (772) นกจับแมลงสีน้ำตาล

ชื่อสามัญ Asian Brown Flycatcher

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Muscicapa dauurica* (Pallas, 1811)

น้ำหนัก $\bar{x}$ ±SD (N) 10.50g±0.65 (5)

ลักษณะ ปากสีดำ โคนปากสีน้ำตาลอ่อนอมเหลือง หัว คอ หลัง และตะโพกสีน้ำตาล หัวตาสีขาว วงรอบเบ้าตาสีขาว คอหอยสีขาว อกสีน้ำตาลอ่อน ท้องและก้นสีเทาขาว ขอบขนคลุมขนปีกคล้ายแถบยาวสีขาว ขอบขนกลางปีกสีขาว

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบในบางส่วนของภาคเหนือ นกอพยพ พบทุกภาคของไทย

ถิ่นอาศัย อาศัยตามแนวชายป่า สวน ป่าโกงกาง จากพื้นราบจนถึง 1,500 เมตร ในป่าเบญจพรรณ ป่าดงดิบ และป่าสนเขา ตั้งแต่ระดับ 600-1,400 เมตร

ชื่อไทย (775) นกจับแมลงคอแดง

ชื่อสามัญ Red-throated Flycatcher

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Ficedula parva* (Bechstein, 1792)

น้ำหนัก $\bar{x} \pm$SD (N) 9.5g (1)

ลักษณะ เป็นนกขนาดเล็ก ขนคลุมโคนหางและหางสีดำ มีแถบด้านข้างของหางสีขาว ตัวผู้ ช่วงฤดูผสมพันธุ์ คอจะเป็นสีส้มถึงสีน้ำตาลแดง ตัดกับสีของอกและด้านข้างหัวที่เป็นสีเทา ตัวเมีย ตัวผู้ นอกฤดูผสมพันธุ์และตัวไม่เต็มวัย หัวและลำตัวด้านบนสีน้ำตาลเทา ขนด้านท้องสีขาว คางสีขาว ส่วนอกสีออกน้ำตาลถึงสีเทา

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกอพยพช่วงนอกฤดูผสมพันธุ์ พบได้ทุกภาคของไทย ยกเว้นตอนล่างของภาคใต้

ถิ่นอาศัย อาศัยตามชายป่า ป่าโปร่ง สวน และป่าละเมาะ พบตั้งแต่พื้นราบจนถึง 2,000 เมตร จากระดับน้ำทะเล

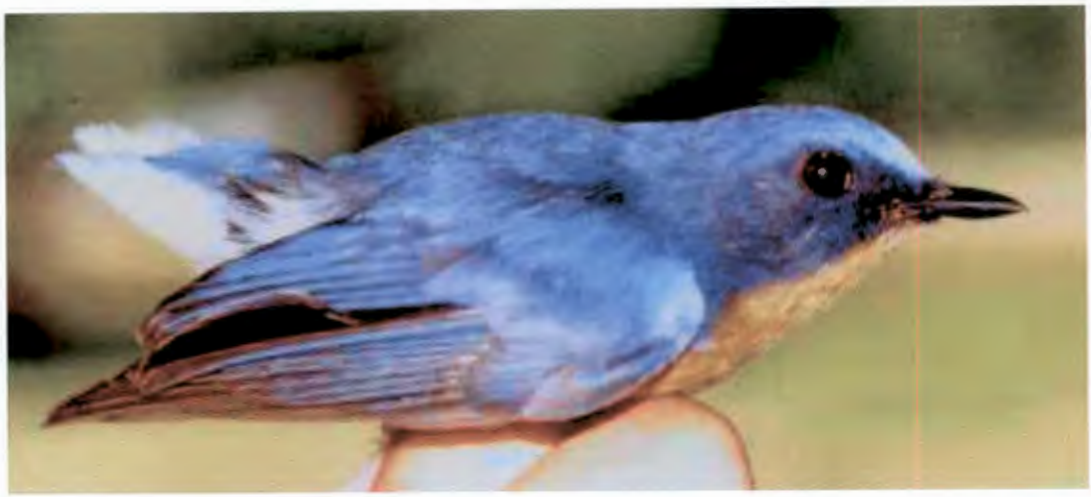

ชื่อไทย (803) นกจับแมลงอกส้มท้องขาว

ชื่อสามัญ Tickell's Blue Flycatcher

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Cyornis tickelliae* (Blyth, 1543)

น้ำหนัก $\bar{x} \pm SD$ (N) 18.90g±7.28 (2)

ลักษณะ หัว คอ หลัง ตะโพก และหางสีน้ำเงิน ตัวผู้ หน้าผากสีฟ้า คอหอยและอกสีส้ม ท้องและก้นสีขาว ตัวเมีย คอหอย และอกสีส้มอมน้ำตาล ตะโพกและหางสีเทาอมฟ้า ท้องและก้นสีขาว

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบในภาคเหนือ ภาคตะวันตก บางส่วนของภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าเบญจพรรณ ป่าไผ่ ป่ารุ่น และป่าดงดิบ จากพื้นราบจนถึง 600 เมตร

ชื่อไทย (808) นกอีแพรดแถบอกดำ

ชื่อสามัญ Pied Fantail

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Rhipidura javanica* (Sparrman, 1788)

น้ำหนัก $\bar{x}$ ±SD (N) 13.12g±3.56 (11)

ลักษณะ หัวสีดำ คิ้วสีขาว คอหอยสีขาว อกมีแถบกว้างสีดำ ท้องสีขาว หางเป็นรูปพัด

สถานภาพ/การแพร่กระจาย ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบในภาคเหนือ ภาคตะวันตก ภาคตะวันออก บางส่วนของภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าดงดิบในที่ราบและเชิงเขา

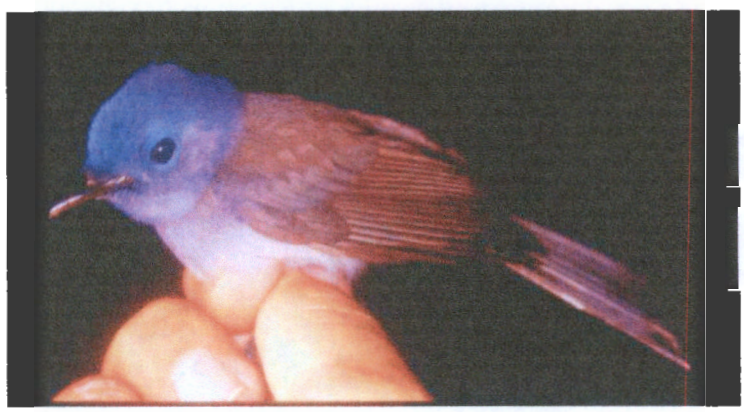

ชื่อไทย (809) นกจับแมลงจุกดำ

ชื่อสามัญ Black-naped Monarch

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Hypothymis azurea*

ลักษณะ ตัวเมียขนที่หัวสีฟ้าหม่น อกสีเทา ขนที่หลังปีกและหางสีน้ำตาลปนเทา ตัวผู้ขนสีฟ้าสดใส ที่ท้ายทอยมีขนเป็นจุดสีดำเห็นได้ชัดเจน ที่ใต้อกมีเส้นสีดำคล้ายสร้อยคอ

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าดงดิบ ป่าเบญจพรรณ ที่โล่ง ป่ารุ่นสอง ตั้งแต่พื้นราบจนถึง 1,200 เมตร จากระดับน้ำทะเล

ชื่อไทย (813) นกแซวสวรรค์

ชื่อสามัญ Asian Paradise-flycatcher

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Terpsiphone paradisi* (Linnaeus, 1758)

น้ำหนัก $\bar{x}$ ±SD (N) 16.67g±1.07 (5)

ลักษณะ ตัวผู้ มีขนหางคู่กลางยาวมาก สีลำตัวมีสองลักษณะ คือ แบบลำตัวสีขาว หัวและคอ มีสีดำเป็นมัน ขนปลายปีกและก้านขนปีกสีดำ และแบบลำตัวสีน้ำตาลแดง ส่วนกระหม่อมสีดำ หัวและอกด้านบนสีเทาเข้ม ตัวเมียและตัวไม่เต็มวัย มีลักษณะคล้ายตัวผู้ชนิดขนสีน้ำตาลแดง แต่ขนหางคู่กลางไม่ยื่นยาว

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบได้ในภาคเหนือ ภาคตะวันตก และภาคใต้ และเป็นนกอพยพช่วงนอกฤดูผสมพันธุ์ พบได้ในภาคกลางและภาคใต้

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าดงดิบ ป่าเบญจพรรณ และป่าทุติยภูมิ พบตั้งแต่พื้นราบจนถึง 1,500 เมตร จากระดับน้ำทะเล ช่วงฤดูอพยพอาจพบในสวนและป่าชายเลนได้

ชื่อไทย (815) นกอีเสือสีน้ำตาล

ชื่อสามัญ Brown Shrike

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Lanius cristatus* (Linnaeus, 1758)

น้ำหนัก $\bar{x}$ ±SD (N) 29.48g±2.56 (8)

ลักษณะ ตัวเต็มวัย ลำตัวด้านบนสีน้ำตาบแกมเทาจนถึงน้ำตาลหรือน้ำตาลแดง มีแถบคาดตาสีดำมีขอบชัดเจนบริเวณเหนือตาและหน้าผากสีขาว ตะโพกและหางสีน้ำตาลแดง ตัวไม่เต็มวัย ขนลำตัวด้านบน อกและสีข้างเป็นลายคล้ายแถบคาดตาสีน้ำตาลดำขอบไม่ชัดเจน เกล็ดขอบสีดำ

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกอพยพผ่านช่วงนอกฤดูผสมพันธุ์ พบได้ทุกภาคของไทย

ถิ่นอาศัย อาศัยตามทุ่งโล่ง ทั้งในบริเวณที่แห้งและใกล้แหล่งน้ำ ป่าละเมาะ สวน ส่วนใหญ่พบในระดับต่ำ แต่อาจพบได้ในระดับความสูง 2,000 เมตร ในช่วงอพยพ

ชื่อไทย (816) นกอีเสือลายเสือ

ชื่อสามัญ Tiger Shrike

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Lanius tigrinus* (Drapiez, 1828)

น้ำหนัก $\bar{x}$ ±SD (N) 25.95g±2.67 (4)

ลักษณะ หางสั้น ปากหนากว่านกอีเสือสีน้ำตาล ไม่มีแถบสีขาวที่ปีกและหาง ตัวผู้ลำตัวด้านบนสีน้ำตาลแดงมีลายคล้ายเกล็ดสีดำ บนหัวและหลังคอสีเทา มีแถบคาดตาและหน้าผากสีดำ ตัวเมียลำตัวด้านข้างมีลายคล้ายเกล็ดสีดำถี่มาก หัวตาและคิ้วสีขาว ตัวไม่เต็มวัย ลำตัวด้านบนมีสีน้ำตาล และมีลายคล้ายเกล็ดสีดำทั้งด้านบนและด้านล่างของลำตัว บางครั้งรอบเบ้าตามีสีขาวหรือมีสีขาวเป็นพื้นเล็ก ๆ ที่หลังตา โคนปากสีออกสีชมพู

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกอพยพผ่านไทยไปยังมาเลเซียและอินโดนีเซีย พบในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันตก และภาคใต้

ถิ่นอาศัย อาศัยตามชายป่าโปร่ง และชายป่าดงดิบ ป่าโปร่งและป่าทุติยภูมิ ตั้งแต่ระดับพื้นราบจนถึงความสูงอย่างน้อย 300 เมตร อาจพบได้ในสวนและป่าชายเลน

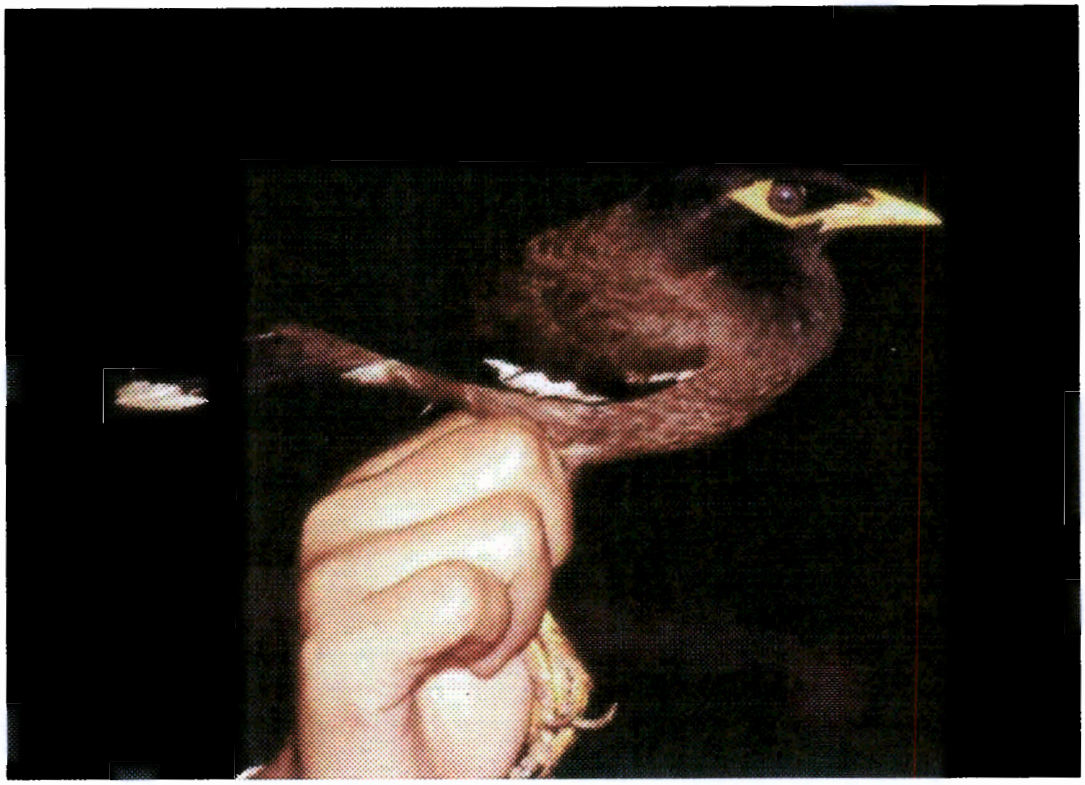

ชื่อไทย (832) นกเอี้ยงสาริกา

ชื่อสามัญ Common Myna

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Acridotheres tristis* (Linnaeus, 1766)

น้ำหนัก $\bar{x} \pm$SD (N) 115.47g±8.19 (10)

ลักษณะ ปากสีเหลือง ตาสีแดงออกน้ำตาล แผ่นหนังตาสีเหลือง หัว คอ และอกสีดำ ขอบปีกและหัวไหล่สีขาว

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบทุกภาคของไทย

ถิ่นอาศัย อาศัยในพื้นที่การเกษตร และเขตชุมชน ที่มีความสูงถึง 1,500 เมตร

ชื่อไทย (840) นกกินปลีแก้มสีทับทิม

ชื่อสามัญ Ruby-Cheeked Sunbird

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Anthreptes singalensis* (Gmelin, 1788)

น้ำหนัก $\bar{x}$ ±SD (N) 10.27g±4.33 (3)

ลักษณะ ตัวผู้ กระหม่อม คอ หัวไหล่ และหลังมีสีเขียวเหลือบน้ำเงิน คอหอยสีส้มอมแดง บริเวณหูและแก้มสีแดงอมม่วง ตัวเมีย กระหม่อม หน้า หัวไหล่ และหลังสีเหลืองอมเขียว คอหอยสีส้มแดง อกและท้องสีเหลือง ตัวไม่เต็มวัย มีสีคล้ายตัวเมีย แต่คอหอยมีสีเหลือง

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบในภาคเหนือ ภาคตะวันตก บางส่วนของภาคใต้ ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าเบญจพรรณ ป่าดงดิบ ป่ารุ่น ที่มีความสูงถึง 900 เมตร และในป่าโกงกาง

ชื่อไทย (852) นกปลีกล้วยเล็ก

ชื่อสามัญ Little Spiderhunter

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Arachnothera longirostra* (Latham, 1790)

น้ำหนัก $\bar{x} \pm SD$ (N) 12.5g (1)

ลักษณะ เป็นนกขนาดเล็ก ปากยาวเรียวแหลม และโค้ง วงรอบเบ้าตาล่างและบนมีแถบสีขาว กระหม่อม หลัง ปีก และหางสีเขียวอมเหลืองปนน้ำตาล คอหอยสีขาว อกสีเหลืองอมเขียว ท้องและก้นสีเหลือง ปลายขนหางสีขาว

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบทางภาคเหนือ ภาคตะวันตก ภาคใต้ และบางส่วนของภาคตะวันออก

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าดงดิบ ริมชายป่า และป่ารุ่น ในระดับที่ต่ำกว่า 1,000 เมตร

ชื่อไทย (862) นกกาฝากปากหนา

ชื่อสามัญ Thick-billed Flowerpecker

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Dicaeum agile* (Tickell, 1833)

น้ำหนัก $\bar{x} \pm SD$ (N) 9.05g±0.07 (2)

ลักษณะ ปากหนาสีดำ ปลายหางแผ่กว้างออกด้านข้าง อกมีลายสีเทาเข้ม ปีกสีเขียวอมน้ำตาล ตาสีแดงถึงสีส้ม

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบในภาคเหนือ ตอนบนของภาคตะวันตก บางส่วนของภาคใต้ ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าเบญจพรรณ ป่าดงดิบ และป่ารุ่น จากพื้นราบจนถึง 1,500 เมตร

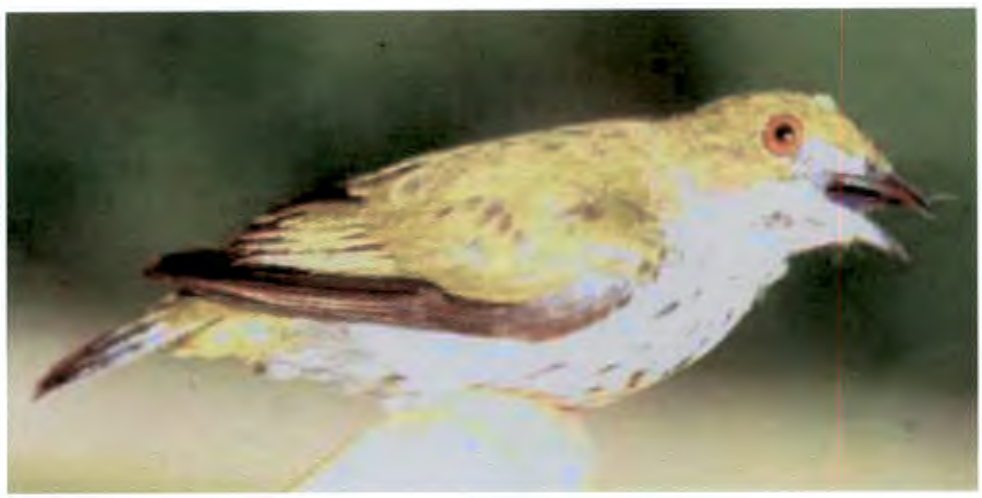

ชื่อไทย (863) นกกาฝากก้นเหลือง

ชื่อสามัญ Yellow-vented Flowerpecker

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Dicaeum chrysorrheum* (Temminck and Laugier, 1829)

น้ำหนัก $\bar{x} \pm SD$ (N) 10.37g (1)

ลักษณะ คอหอยสีขาว มีขีดสีดำใต้คาง อก และท้องสีขาว มีลายขีดประสีดำ ก้นสีส้มอมเหลือง ขนคลุมโคนขนหางด้านล่างสีส้มอมเหลือง ปีกและหางสีดำ ตัวไม่เต็มวัย ขนคลุมโคนขนหางด้านล่างสีเทา และมีลายขีดเล็กๆ

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบในภาคเหนือ ภาคตะวันตก บางส่วนของภาคใต้ และภาคตะวันออกของไทย

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าเบญจพรรณ ป่าดงดิบ ริมชายป่า และป่ารุ่น ตั้งแต่ระดับพื้นราบจนถึง 1,100 เมตร

ชื่อไทย (867) นกสีชมพูสวน

ชื่อสามัญ Scarlet-backed Flowerpecker

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Dicaeum cruentatum* (Linnaeus, 1758)

น้ำหนัก $\bar{x}$ ±SD (N) 6.01g±1.45 (20)

ลักษณะ ตัวผู้ กระหม่อม ท้ายทอย คอ หลัง และตะโพกสีแดงอมชมพู ข้างคอสีดำ ท้องและก้นสีขาว ปากและหางสีดำ ตัวเมีย มีสีน้ำตาลเทาและตะโพกมีสีแดงอมชมพูสด

สถานภาพ/การแพร่กระจาย ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบทุกภาคของไทย

ถิ่นอาศัย อาศัยในป่าดงดิบ พื้นที่การเกษตร ตั้งแต่พื้นราบจนถึง 1,200 เมตร รวมไปถึงในสวน และใจกลางเมือง

ชื่อไทย (885) นกกระติ๊ดขี้หมู

ชื่อสามัญ Scaly-breasted Munia

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Lonchura punctulata* (Linnaeus, 1758)

น้ำหนัก $\bar{x} \pm SD$ (N) 11.29g±0.69 (2)

ลักษณะ ตัวเต็มวัย ปากหนาสั้นรูปกรวย สีคำอมน้ำตาล อก และสีข้างมีลายรูปตัววี สีน้ำตาล ตะโพกสีขาว คอหอยสีน้ำตาลเข้ม ตัวไม่เต็มวัย ปากสีน้ำตาล อก ท้อง และก้นสีน้ำตาลอ่อน

สถานภาพ/การแพร่กระจาย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง/นกประจำถิ่น พบทุกภาคของไทย ยกเว้นบางส่วนของภาคใต้

ถิ่นอาศัย อาศัยในนาข้าว พื้นที่การเกษตร ป่าละเมาะ และป่ารุ่น ที่มีความสูงถึง 1,500 เมตร

ภาคผนวกที่ 3. รายละเอียดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกบางชนิดที่สำรวจพบในพื้นที่ลุ่มน้ำบ่อคลึง

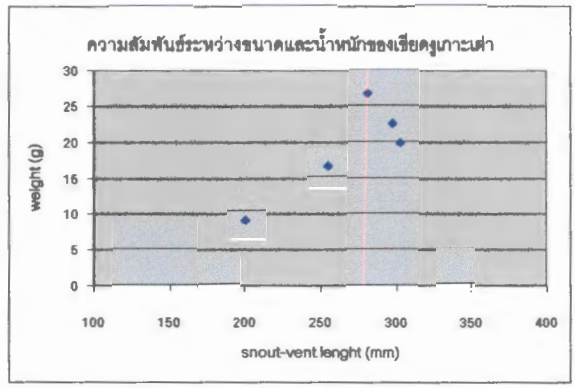

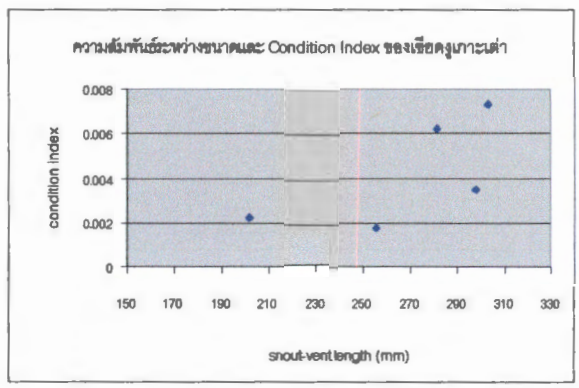

ชื่อไทย เขียดงูเกาะเต่า

ชื่อสามัญ Koh Tao Caecilian

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Ichthyophis kohtaoensis* (Taylor, 1960)

ลักษณะ ความยาวจากปลายจมูกถึงก้นประมาณ 300 มิลลิเมตร ลำตัวเรียวยาวคล้ายงูหรือไส้เดือน หางสั้น หัวแบนลาด ตาขนาดเล็ก ลำตัวสีเทาดำ ข้างตัวมีลายแถบกว้างสีเหลืองยาวตลอดลำตัว ผิวหนังมีรอยพับตามขวางรอบตัวตลอดลำตัวดูคล้ายปล้อง 362-366 ปล้อง

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนพื้นและใต้ดินชื้นแฉะ

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย

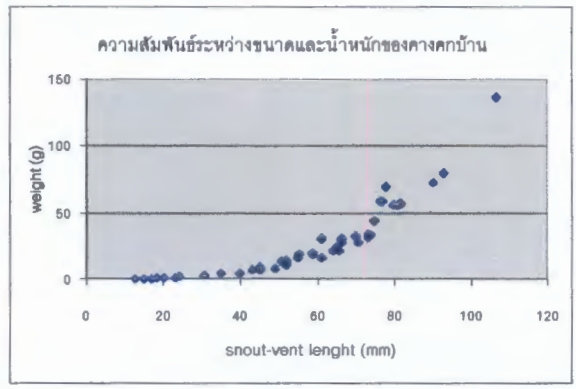

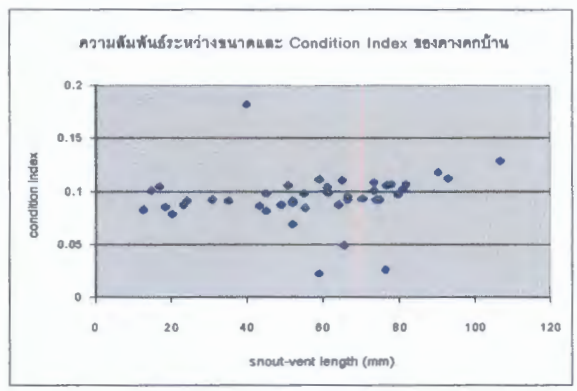

ชื่อไทย คางคกบ้าน

ชื่อสามัญ Black-spined Toad

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Bufo melanostictus* (Schneider, 1799)

ลักษณะ ลำตัวป้อม หน้าสั้น มีแนวสันนูนเหนือจมูก ตา จนถึงเหนือ Tympanum ยอดสันมีสีดำ ต่อม Parotids มีลักษณะยาวใหญ่ อยู่ในตำแหน่งหลัง Tympanum ด้านบน ลำตัวสีน้ำตาล หรือสีน้ำตาลเทา มีตุ่มนูนปลายยอดสีดำทั่วร่างกาย ไม่มีสันนูนยาวบนกระหม่อม ปลายนิ้วเรียวแหลม นิ้วแรกยาวกว่านิ้วที่ 2 เท้ามีพังผืด 1 ใน 3 ส่วนของนิ้ว

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนพื้นดิน

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย

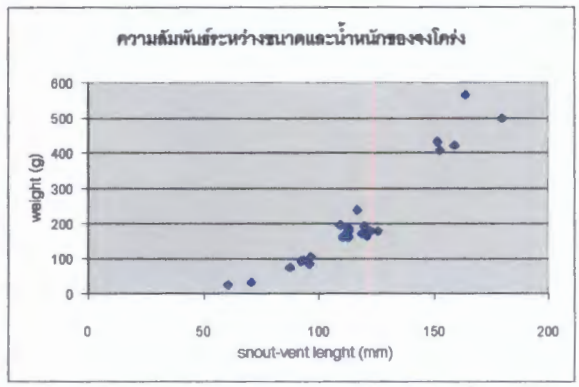

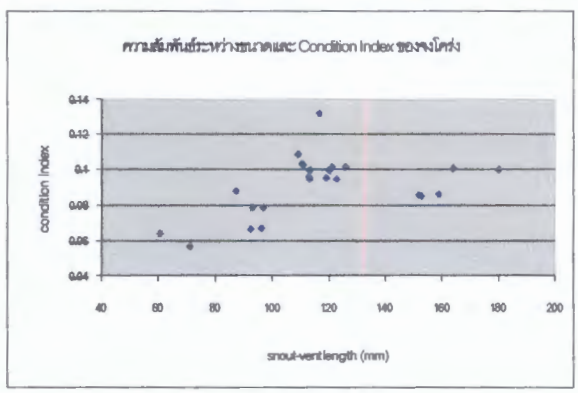

ชื่อไทย จงโคร่ง **หรือ** กง **หรือ** หมาน้ำ

ชื่อสามัญ Giant Asiatic Toad **หรือ** Malayan Giant Toad **หรือ** River Toad

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Bufo asper* (Gravenhorst, 1829)

ลักษณะ เป็นคางคกที่มีลำตัวป้อม มีแนวสันนูนเหนือจมูก ตา ถึง Tympanum สีเดียวกับหัวและลำตัว ไม่มีสันนูนยาวบนกระหม่อม ต่อม Parotids มีลักษณะกลมขนาดเล็ก ลำตัวสีน้ำตาลเข้มหรือสีน้ำตาลเทา ท้องสีขาวออกน้ำตาล มีตุ่มนูนทั่วร่างกาย ระหว่างนิ้วเท้ามีพังผืด 3 ใน 4 ส่วนของนิ้ว มีปุ่มบนฝ่าเท้าหน้าและฝ่าเท้าหลังขาละ 2 ปุ่ม

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนก้อนหินบริเวณน้ำตกและลำธาร

สถานภาพ สัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ภาคตะวันตกและภาคใต้

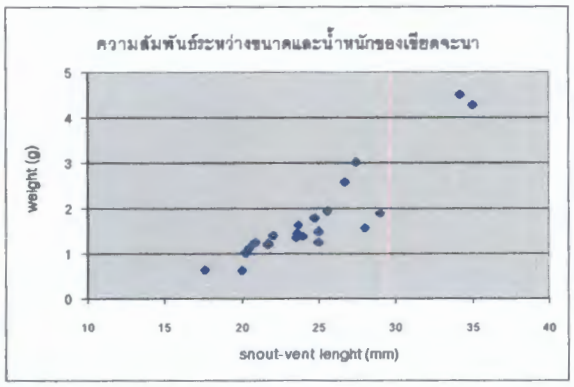

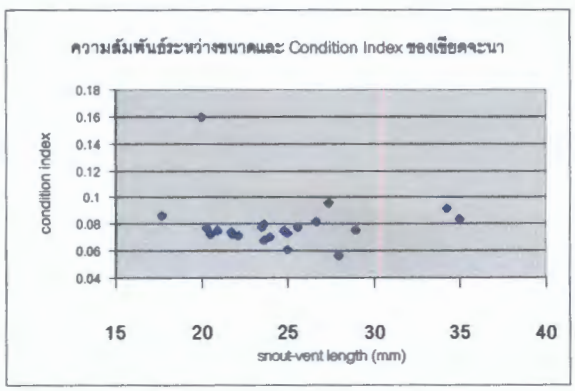

ชื่อไทย เขียดจะนา

ชื่อสามัญ Common Puddle Frog

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Occidozyga lima* (Gravenhorst, 1829)

ลักษณะ ลำตัวสีน้ำตาลส้ม บนหลังและหัวสีน้ำตาลเทาเข้ม มีจุดขนาดเล็กสีดำตามลำตัวและขา Tympanum ขนาดใหญ่สีน้ำตาล ท้องสีครีม บนขามีลายแถบตามขวางสีเทาเข้ม ปลายนิ้วเรียวแหลม นิ้วที่ 1 ยาวเท่ากับนิ้วที่ 2 นิ้วเท้าหน้ามีพังผืดเล็กน้อย นิ้วเท้าหลังมีพังผืดเต็มความยาวนิ้ว มีปุ่มบนฝ่าเท้า 2 ปุ่ม และมีปุ่มใหญ่บริเวณฝ่าเท้า

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนพื้นบริเวณแหล่งน้ำ

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย

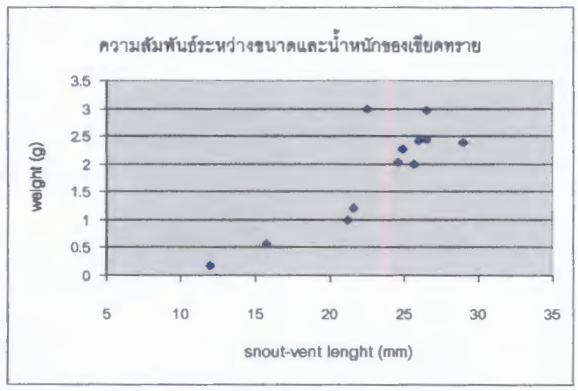

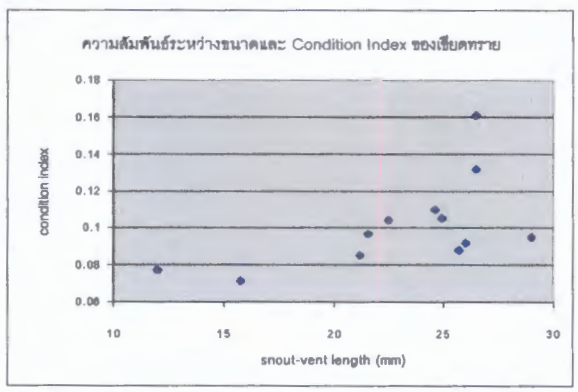

ชื่อไทย เขียดทราย

ชื่อสามัญ Marten's Puddle Frog

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Occidozyga martensii* (Peters, 1867)

หรือ *Phrynoglossus martensii* (Peters, 1867)

ลักษณะ ไม่มีร่องตามแนวกลางหลัง Tympanum มองเห็นได้ไม่ชัด มีขนาดเล็กกว่าตา ลำตัวด้านบนสีน้ำตาลเทา มีลายด่างพร้อยเลือนลางสีเทา อาจมีเส้นสีน้ำตาลตามแนวสันหลังจากปลายจมูกถึงก้น บนขามีลายแถบตามขวางสีเทาเข้ม ปลายนิ้วแผ่กลมแบนเล็กน้อย นิ้วที่ 1 สั้นกว่านิ้วที่ 2 และนิ้วที่ 3 มีความยาวมากที่สุด นิ้วเท้ามีพังผืด 3 ใน 4 หรือ 4 ใน 5 ส่วนของความยาวนิ้ว

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนพื้นและในทรายบริเวณแหล่งน้ำ

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย

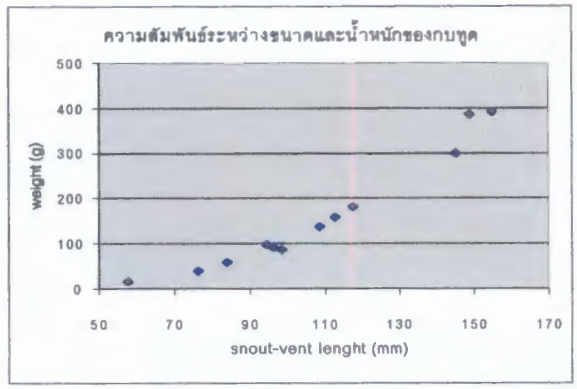

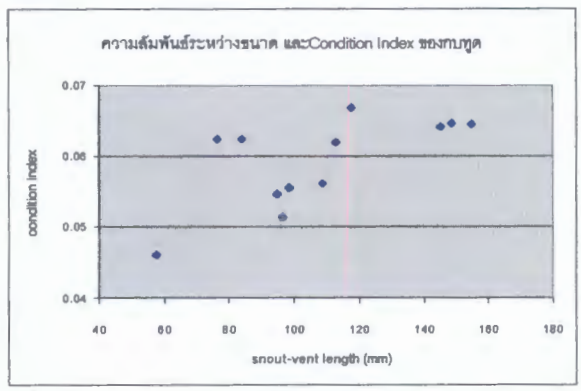

ชื่อไทย กบทูด หรือ เขียดแลว

ชื่อสามัญ Blyth's Giant Frog

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Limnonectes blythii* (Boulenger, 1920)

หรือ *Rana blythii* (Boulenger, 1920)

ลักษณะ เป็นกบขนาดใหญ่ ลำตัวสีน้ำตาล มีลายเส้นสีดำจากหางตาถึงบริเวณเหนือ Tympanum บางตัวมีลายเส้นบนหลังสีครีมจากปลายจมูกถึงก้น บนขามีลายแถบตามขวางสีเทา ขาด้านในมีลายจุดสีดำหนาแน่น บริเวณคาง คอและท้องสีขาว หรือสีขาวออกเหลือง ปลายนิ้วเรียว นิ้วที่ 1 ยาวกว่านิ้วที่ 2 เท้ามีพังผืดสีดำเต็มนิ้วเท้า มีปุ่มบนอุ้งเท้าหน้า 3 ปุ่มและปุ่มบนอุ้งเท้าหลังมีเฉพาะด้านใน เพศผู้ไม่มี Vocal Sac

ถิ่นที่อยู่อาศัย บริเวณก้อนหินริมน้ำตก

สถานภาพ สัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย

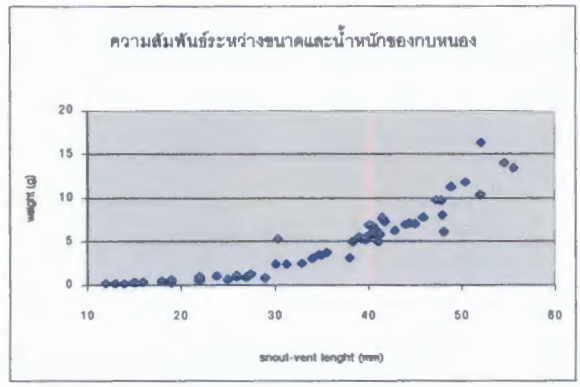

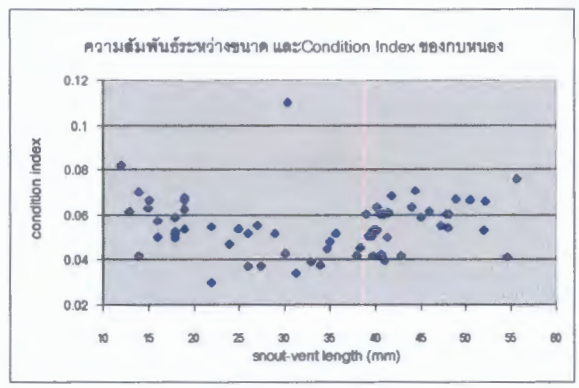

ชื่อไทย กบหนอง หรือ เขียดอีโม้ หรือ เขียดหลังขาว

ชื่อสามัญ Grass Frog หรือ Ricefield Frog

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Limnonectes limnocharis* (Gravenhorst, 1829)

หรือ *Rana limnocharis* (Gravenhorst, 1829)

ลักษณะ เป็นกบขนาดกลาง ลำตัวสีเขียวเทา บนหลังมีลายเส้นสีน้ำตาลหรือสีครีมจากปลายจมูกถึงก้น ผิวหนังบนหลังนูนเป็นสันสั้นๆ ตามยาวหลายสัน ปากมีลายแถบสีเทา 3 แถบ และมีลายแถบสีเทาระหว่างตาเมื่อมองจากด้านบน ปลายนิ้วแผ่ออกเล็กน้อย เท้าหลังมีพังผืดประมาณ 1 ใน 2 หรือ 2 ใน 3 ส่วนของความยาวนิ้ว มีปุ่มบนอุ้งเท้าทั้งด้านนอกและด้านใน เพศผู้มี Vocal Sac สีดำ

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนพื้นดินบริเวณแหล่งน้ำ

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ที่ลุ่มทั่วประเทศไทย

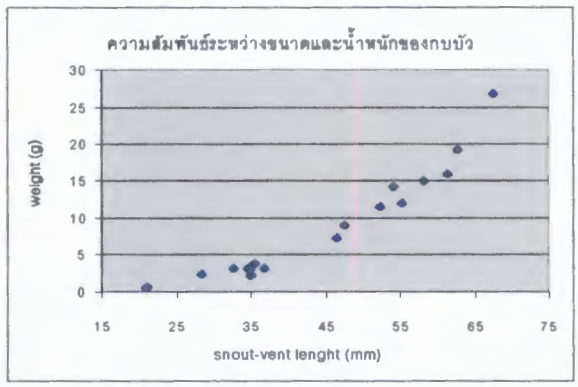

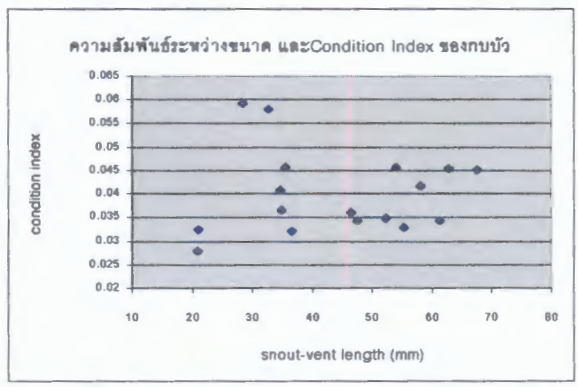

ชื่อไทย กบบัว หรือ เขียดจิก

ชื่อสามัญ Green Paddy Frog

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Rana erythraea* (Schlegel, 1837)

ลักษณะ เป็นกบขนาดกลาง บนหัวและหลังเป็นแถบกว้างสีเขียว ขนาบด้วยแถบสีครีมขอบสีดำ ถัดลงไปทางด้านข้างลำตัวเป็นแถบสีเขียวเข้ม ปลายหัวแหลมยื่น ปลายนิ้วแผ่กลมแบนเล็กน้อย นิ้วที่ 1 สั้นกว่านิ้วที่ 2 เล็กน้อย ขาสีเทาไม่มีลายแถบตามขวาง แต่มีลายจุดสีดำกระจายทั่วไป ระหว่างนิ้วเท้ามีพังผืด 4 ใน 5 ส่วนของนิ้ว Tympanum สีน้ำตาล ไม่มี Vocal Sac

ถิ่นที่อยู่อาศัย บริเวณแหล่งน้ำ

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย

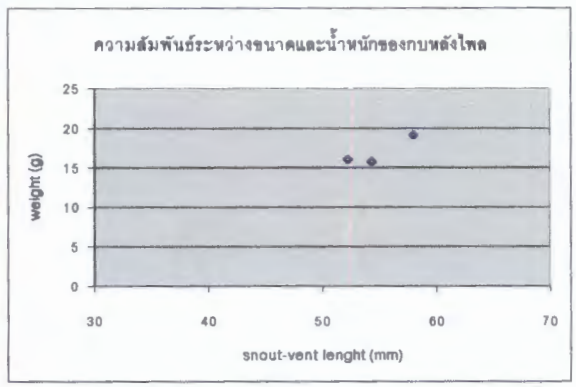

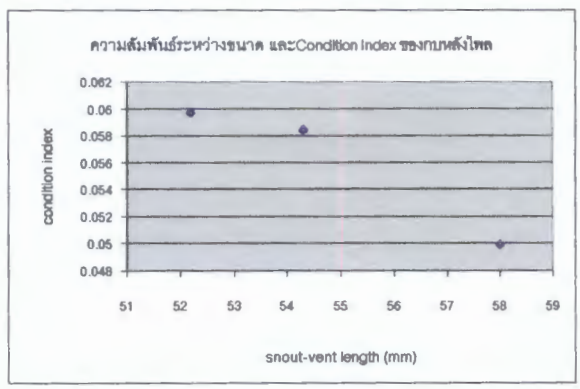

ชื่อไทย กบหลังไพล หรือ เขียดเหลือง

ชื่อสามัญ Yellow Frog

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Rana lateralis* (Boulenger, 1887)

ลักษณะ บนหลังด้านข้างลำตัวมีแนวสันนูนหนา Tympanum สีน้ำตาลเข้มมีขนาดเท่าหรือเล็กกว่าตาเล็กน้อย ลำตัวด้านบนสีเขียวเหลืองปนน้ำตาล มีลายแถบสีดำด้านข้างหัวและข้างลำตัวใต้แนวสันนูน ขาหนีบมีจุดสีน้ำตาลเข้มขอบดำ ปากบนสีขาวเหลือง มีปุ่มที่มุมปาก ท้องและขาสีเหลือง ใต้เท้าสีดำ บนขามีลายแถบตามขวางสีเทาจาง ปลายนิ้วเรียวไม่แผ่ออก นิ้วที่ 1 ยาวกว่านิ้วที่ 2 ระหว่างนิ้วเท้ามีพังผืด 3 ใน 5 ส่วนของความยาวนิ้ว

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนพื้นบริเวณใกล้แหล่งน้ำ

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก

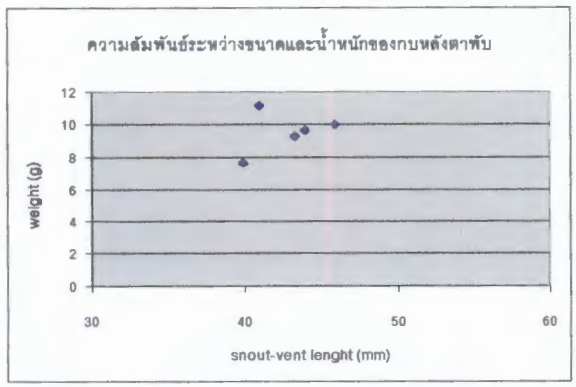

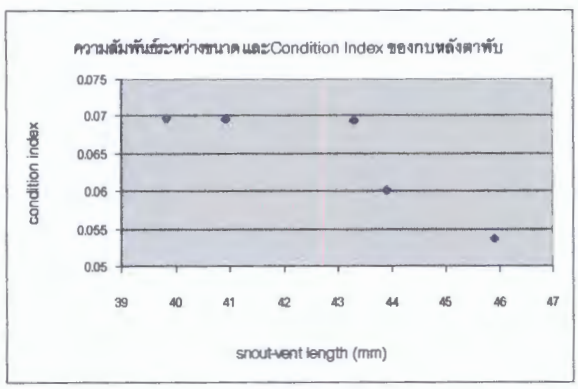

ชื่อไทย กบหลังตาพับ

ชื่อสามัญ Broad-headed Frog

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Rana laticeps* (Boulenger, 1882)

ลักษณะ มีรอบพับด้านหลังตาจากตาไปถึงบริเวณหัวไหล่ เหนือ Tympanum บนหลังมีแนวสันนูนสั้นๆหลายแนว Tympanum เห็นได้ไม่ชัดเจน ลำตัวด้านบนสีน้ำตาลอ่อนแกมเหลือง มีเส้นสีน้ำตาลตามแนวสันบนหัว มีลายแถบสีน้ำตาลระหว่างตาและลายรูปตัวอักษรดับเบิ้ลยู (W) บนหลังช่วงไหล่และช่วงกลางตัว คางสีเหลืองมีจุดประสีน้ำตาล ท้องสีขาว บนขามีลายแถบตามขวางสีน้ำตาล ปลายนิ้วเรียวแผ่กลมเล็กน้อย นิ้วที่ 1 ยาวกว่านิ้วที่ 2 ระหว่างนิ้วเท้ามีพังผืดน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของความยาวนิ้ว

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนพื้นบริเวณใกล้แหล่งน้ำ

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

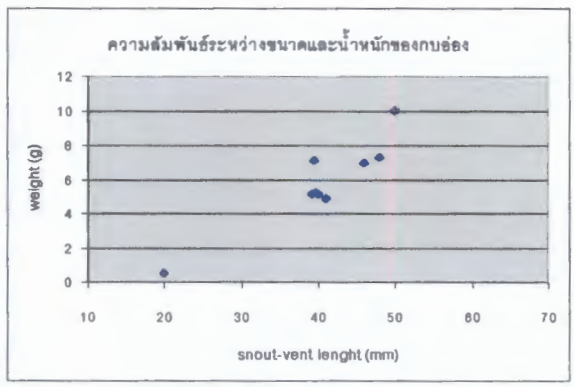

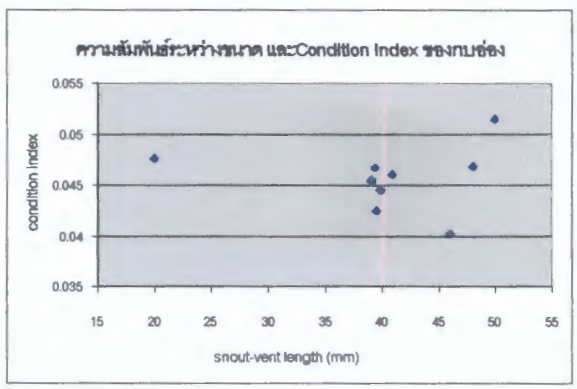

ชื่อไทย กบอ่อง

ชื่อสามัญ Dark-sided Frog

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Rana nigrovittata* (Blyth, 1855)

ลักษณะ เป็นกบขนาดกลาง ลำตัวเรียว ตาโต ปลายหัวยื่น หัวและลำตัวสีน้ำตาล มีลายแถบสีดำจากปลายจมูกถึงตา มีแนวสันหนาบริเวณข้างลำตัวด้านบน ใต้สันตั้งแต่หลังตาถึงขาหนีบเป็นเส้นสีดำ สีข้างสีขาวอมเทา ขามีลายแถบตามขวางสีเทาหรือสีน้ำตาล Tympanum สีน้ำตาลเข้มเห็นชัดเจน เพศผู้มีต่อมด้านหน้าโคนขาหน้า เท้าหลังมีพังผืดสีดำ 4 ใน 5 ส่วนของนิ้ว ปลายนิ้วแผ่กลมแบนเล็กน้อย นิ้วแรกยาวกว่านิ้วที่ 2

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนพื้นบริเวณใกล้แหล่งน้ำ

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย

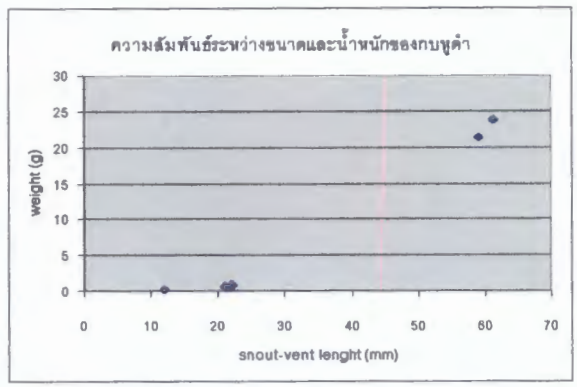

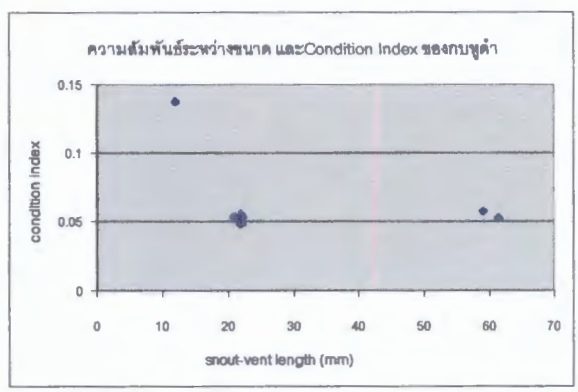

ชื่อไทย กบหูดำ

ชื่อสามัญ Dark-eared Frog

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Rana cubitalis* (Smith, 1917)

ลักษณะ เป็นกบขนาดกลาง ลำตัวยาวเรียว ตาโต ปลายหัวยื่น มีแนวสันบางบริเวณข้างลำตัวด้านบน ด้านข้างหัวจากหลังตาถึงหลัง Tympanum เป็นแถบสีดำ ลำตัวสีน้ำตาลอ่อน มีเส้นสีดำพาดระหว่างตาจากข้างหนึ่งผ่านปลายจมูกด้านหน้าไปยังตาอีกข้างหนึ่ง Tympanum สีน้ำตาล ขาด้านในมีลายแถบตามขวางสีน้ำตาล ใต้เท้าสีเทาอมม่วง ระหว่างนิ้วเท้ามีพังผืดสีดำ 4 ใน 5 ส่วนของนิ้ว ปลายนิ้วแผ่กลมเล็กน้อย

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนพื้นบริเวณใกล้แหล่งน้ำ

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันตกและภาคใต้

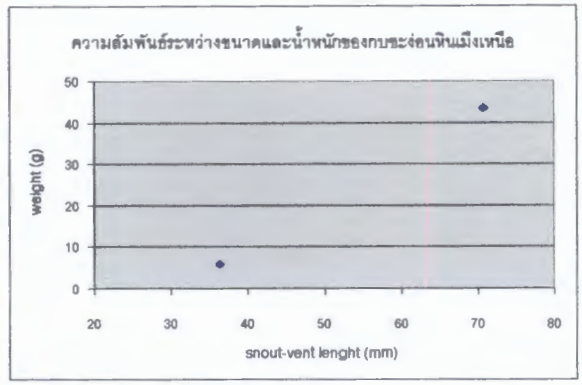

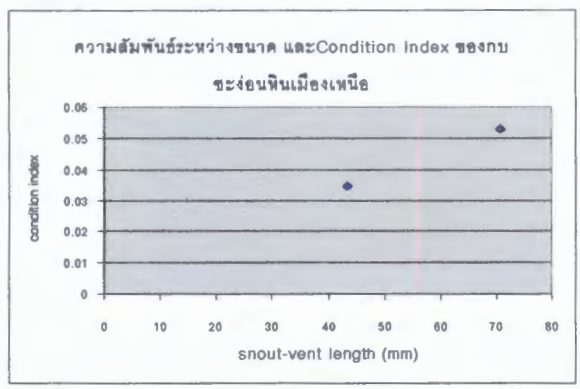

ชื่อไทย กบชะง่อนหินเมืองเหนือ

ชื่อสามัญ Large-eared Rock Frog

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Rana livida* (Blyth, 1855)

ลักษณะ เป็นกบขนาดกลาง ลำตัวยาวเรียว หัวโต Tympanum ขนาดใหญ่ หลังสีน้ำตาลเขียว มักมีลายจุดสีน้ำตาลเข้มบนแนวกลางหลัง ด้านข้างหัวและข้างลำตัวมีแถบสีดำ ริมฝีปากสีครีม ท้องสีขาวเหลืองหรือสีเทา ขามีลายแถบตามขวางสีน้ำตาลเข้มสลับสีน้ำตาลอ่อน ขาหน้ามีปลายนิ้วแผ่กลมแบน โคนนิ้วที่ 1 ขนาดใหญ่ และมีความยาวมากกว่านิ้วที่ 2 ระหว่างนิ้วเท้ามีพังผืด 4 ใน 5 ส่วนของความยาวนิ้ว

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนก้อนหินและลานหินในน้ำตก

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ภาคเหนือ และภาคตะวันตก

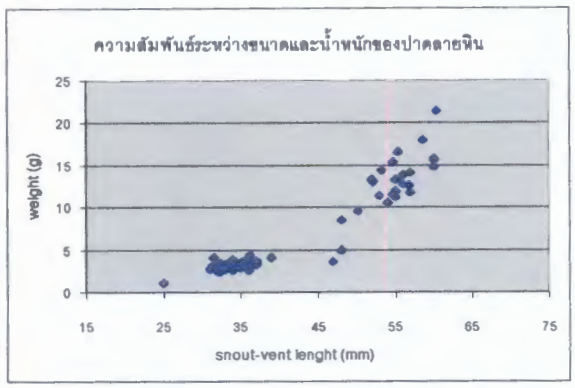

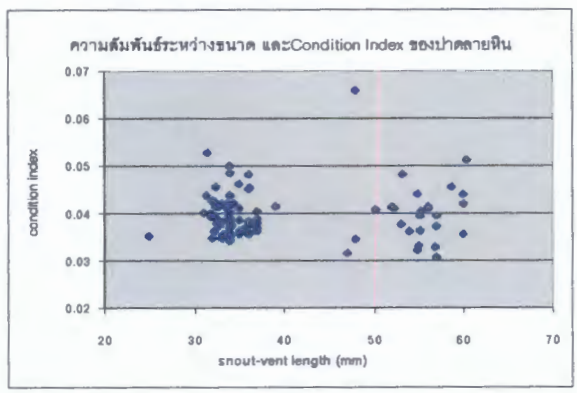

ชื่อไทย ปาดลายหิน

ชื่อสามัญ Cascade Frog

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Amolops sp.*

ลักษณะ ลำตัวยาวเรียว หัวโต ตาโต ลำตัวด้านบนสีเขียวอมเทา มีลายเปรอะสีน้ำตาลแดงเข้ม ด้านข้างลำตัวส่วนหน้ามีสีเขียว ท้องสีขาวครีม Tympanum ขนาดเล็ก ขาด้านในมีลายแถบตามขวางสีน้ำตาล เท่าหน้ามีปลายนิ้วแผ่กลมแบนกว้าง นิ้วที่ 1 สั้นกว่านิ้วที่ 2 เล็กน้อย ระหว่างนิ้วเท้ามีพังผืดสีดำเต็มความยาวของนิ้ว

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนก้อนหินและลานหินในน้ำตก

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย -

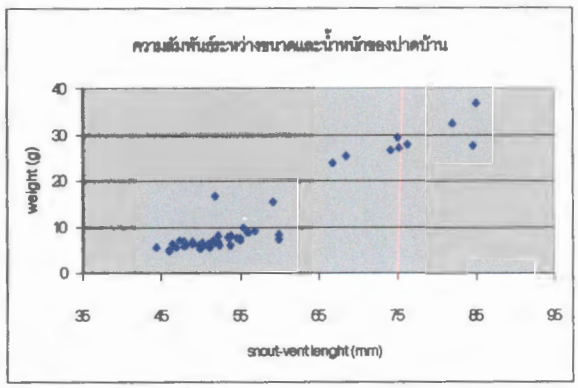

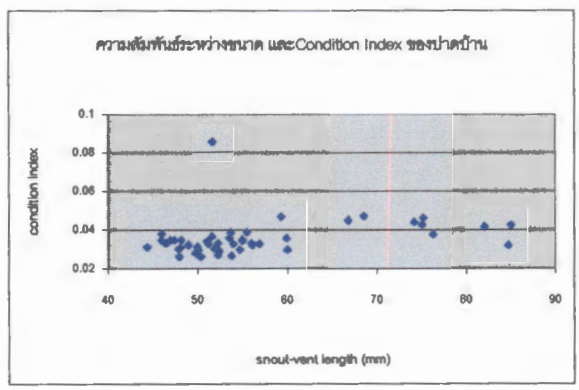

ชื่อไทย ปาดบ้าน

ชื่อสามัญ Common Tree Frog

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Polypedates leucomystax* (Gravenhorst, 1829)

หรือ *Rhacophorus leucomystax* (Kuhl, in Gravenhorst, 1829)

ลักษณะ ลำตัวเรียว ความกว้างหัวใกล้เคียงความกว้างของลำตัว ตาโต หัวและลำตัวสีน้ำตาลเหลือง อาจมีลายรูปร่างคล้ายนาฬิกาทรายบนคอสีเทา หรือมีลายจุดสีเหลืองและสีเทา บนขามีลายแถบตามขวางสีเทาหรือสีน้ำตาล Tympanum เห็นชัดเจน เพศผู้มี Vocal Sac เท้าหลังมีพังผืด 2 ใน 3 ส่วนของนิ้ว ปลายนิ้วแผ่กลมแบนสามารถจับยึดวัตถุได้ดี

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนพื้นและบนต้นไม้บริเวณใกล้แหล่งน้ำ

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย

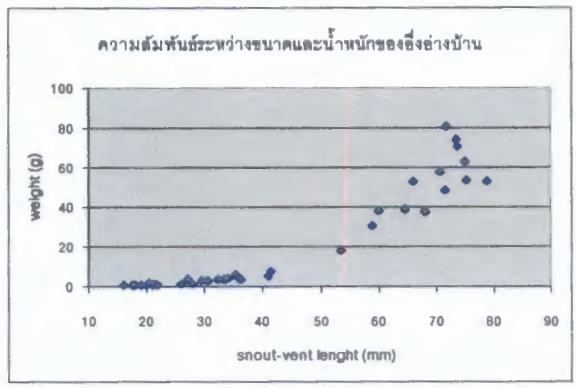

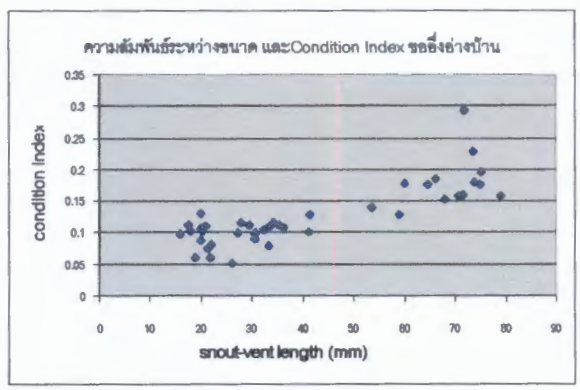

ชื่อไทย อึ่งอ่าง หรือ อึ่งยาง

ชื่อสามัญ Painted Burrowing Frog หรือ Banded Bullfrog

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Kaloula pulchra* (Gray, 1831)

ลักษณะ เป็นอึ่งขนาดกลาง หน้าสั้น ลำตัวอ้วนป้อม รูปร่างเกือบเป็นรูปสามเหลี่ยมกว้าง ลำตัวสีน้ำตาลเทา มีลายแถบกว้างสีน้ำตาลอ่อน สีเทาอ่อน สีเหลือง สีส้ม หรือสีชมพูอ่อน ขอบสีน้ำตาลเข้ม บนหัวและบริเวณสองข้างของขอบลำตัวด้านบนจากตาถึงขาหนีบไม่เห็น Tympanum ปลายนิ้วแผ่แบนปลายตัด นิ้วเท้ามีพังผืดเล็กน้อย เมื่อถูกรบกวนสามารถพองตัวและปล่อยเมือกลักษณะเหนียวใสออกมาทางผิวหนัง

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนพื้นบริเวณใกล้แหล่งน้ำ

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย

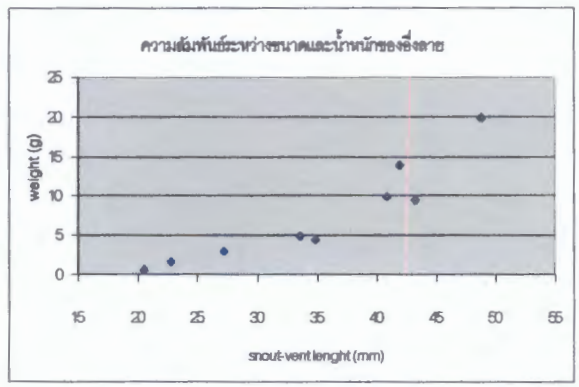

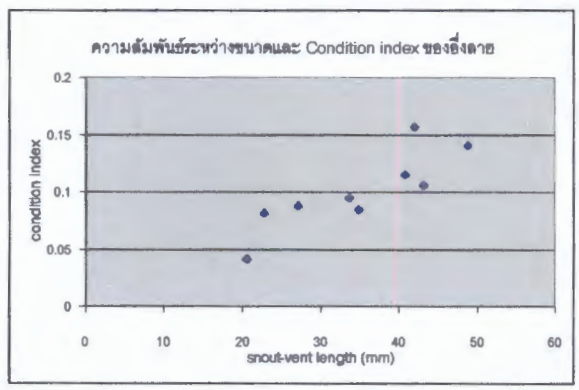

ชื่อไทย อึ่งลาย หรือ อึ่งแว่น หรือ อึ่งแดง

ชื่อสามัญ Striped Burrowing Frog

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Calluella guttulata* (Blyth, 1855)

ลักษณะ เป็นอึ่งขนาดกลาง หน้าสั้น ลำตัวอ้วนป้อม ไม่เห็น Tympanum ลำตัวสีน้ำตาล มีลายเส้นทแยงไปมาสีน้ำตาลเข้ม สีส้มหรือสีแดง ปากสีน้ำตาลเหลือง ปลายนิ้วทู่ เท้าหลังมีพังผืด 1 ใน 3 ส่วนของนิ้ว

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนพื้นบริเวณใกล้แหล่งน้ำ

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย

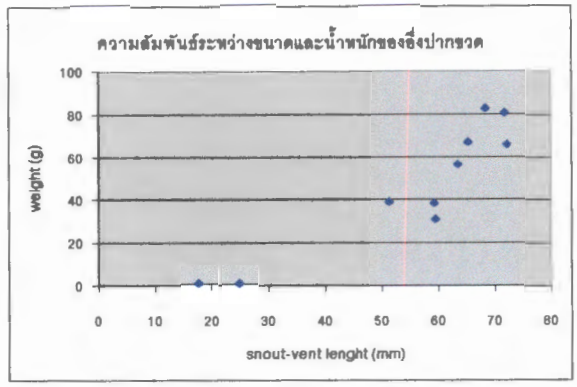

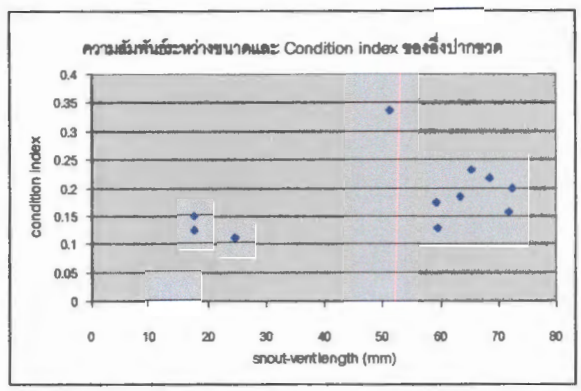

ชื่อไทย อึ่งปากขวด หรือ อึ่งเพ้า

ชื่อสามัญ Truncate-snouted Burrowing Frog

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Glyphoglossus molossus* (Gunther, 1868)

ลักษณะ ลำตัวอ้วนหนา หัวสั้นมาก ปากแคบทู่และหนา ไม่ยื่นเหมือนอึ่งหรือกบชนิดอื่น ตาเล็ก ขาสั้น ไม่เห็น Tympanum ลำตัวสีเทาดำ หรือสีน้ำตาลเทา ข้างลำตัวมีจุดสีเหลืองขนาดเล็กกระจายทั่วไป ท้องสีขาวครีม ระหว่างนิ้วเท้ามีพังผืดเต็มความยาวนิ้ว

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนพื้นทรายบริเวณใกล้แหล่งน้ำ

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย

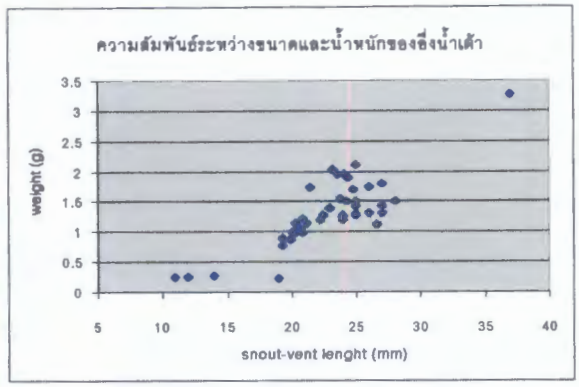

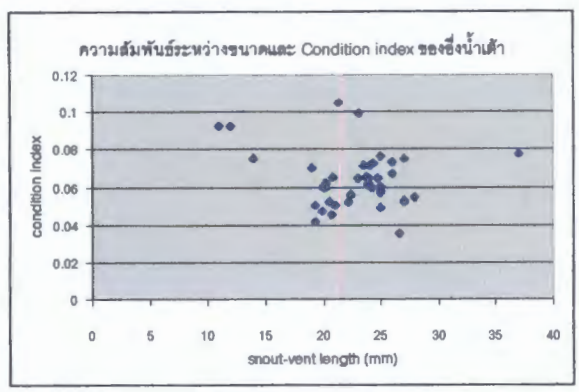

ชื่อไทย อึ่งน้ำเต้า

ชื่อสามัญ Ornate Chorus Frog

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Microhyla ornata* (Dumeril & Bibron, 1841)

ลักษณะ เป็นอึ่งขนาดเล็ก ลำตัวสีน้ำตาลเทา มีลายแถบกว้างสีน้ำตาลหรือสีเทาบนหลังจากตาถึงก้น โดยลายแผ่กว้างออกบริเวณระหว่างตา บริเวณไหล่ และแผ่กว้างมากบริเวณตะโพก มองดูคล้ายลายรูปน้ำเต้า ขาด้านบนมีลายแถบตามขวางสีดำ ด้านล่างของขาสีขาว ปลายนิ้วเรียวไม่แผ่ออก เท้ามีพังผืดเล็กน้อย มีปุ่มบนฝ่ามอ 2 ปุ่ม และบนฝ่าเท้า 3 ปุ่ม เพศผู้ไม่มี Vocal Sac

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนพื้นบริเวณใกล้แหล่งน้ำ

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย

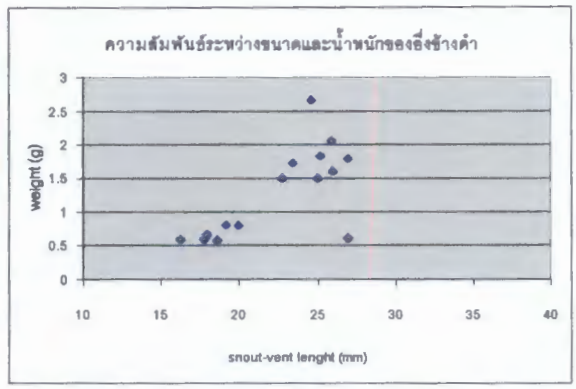

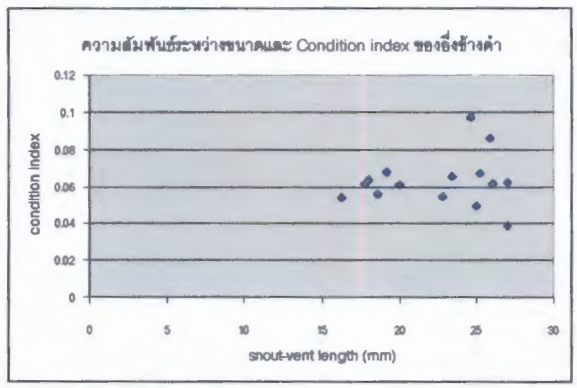

ชื่อไทย อึ่งข้างดำ

ชื่อสามัญ Dark-sided Chorus Frog

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Microhyla heymonsi* (Vogt, 1911)

ลักษณะ เป็นอึ่งขนาดเล็ก ลำตัวค่อนข้างแบนสีเทาหรือสีน้ำตาล มีลายแถบสีดำจากปลายจมูกผ่านตาไปตามข้างลำตัวถึงบริเวณขาหนีบ มีจุดสีดำ 1-2 จุดบนแนวกลางหลัง Tympanum เห็นไม่ชัด นิ้วที่ 1 สั้นกว่านิ้วที่ 2 ปลายนิ้วแผ่กลมแบน บนขามีลายตามขวางสีจาง ท้องสีขาวครีม มีปุ่มบนอุ้งเท้าทั้งด้านในและด้านนอก

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนพื้นริมแหล่งน้ำ

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย

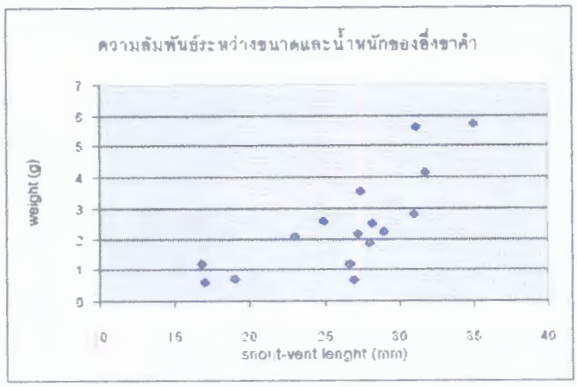

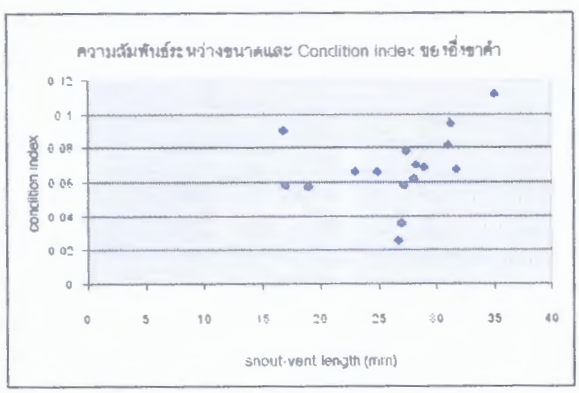

ชื่อไทย อึ่งขาคำ

ชื่อสามัญ Painted Chorus Frog

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Microhyla pulchrai* (Hallowell, 1861)

ลักษณะ เป็นอึ่งขนาดเล็ก ลำตัวรูปร่างสามเหลี่ยม หน้าสั้น โดยความยาวจมูกเท่ากับระยะห่างระหว่างตา บนหลังมีลายรูปสามเหลี่ยมสีดำ โดยมีฐานอยู่บริเวณขาหนีบ และยอดสามเหลี่ยมอยู่บริเวณตำแหน่งสะบัก ด้านข้างของลายรูปสามเหลี่ยม เป็นแถบรูปตัวอักษรวีลักษณะคว่ำ ( ) หลายเส้นและหลายสีตั้งแต่สีครีม สีดำและสีน้ำตาล มีลายแถบสีดำระหว่างตา ขามีลายแถบขวางสีเข้ม ไม่เห็น Tympanum ตัวผู้มีคางสีดำ นิ้วแรกสั้นกว่านิ้วที่ 2 มาก ปลายนิ้วเรียว ระหว่างนิ้วเท้ามีพังผืด 1 ใน 3 ถึง 1 ใน 2 ส่วนของความยาวนิ้ว

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนพื้นริมแหล่งน้ำ

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย

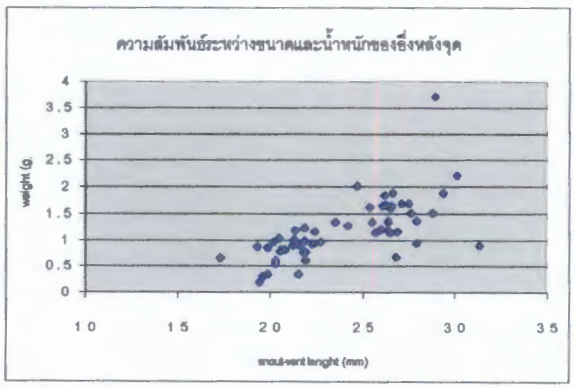

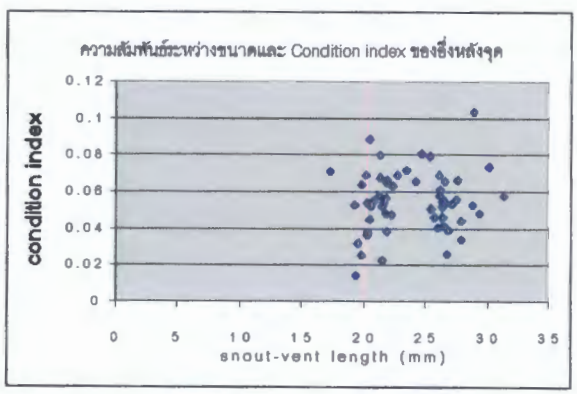

ชื่อไทย อึ่งหลังจุด

ชื่อสามัญ Inornate Chorus Frog

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Microhyla inornata* (Boulenger, 1890)

ลักษณะ เป็นอึ่งขนาดเล็ก หน้าสั้น ลำตัวสีน้ำตาลแกมเหลืองหรือสีน้ำตาลเทา มีลายจุดแต้มสีดำบนหลังและขา แต่จุดบนขามีขนาดเล็กกว่า ขาสีน้ำตาลส้ม ท้องสีครีม ไม่มีสันจมูกด้านบนหรือมีน้อยมาก ข้างจมูกมีสีดำ ไม่เห็นTympanum หรือเห็นได้ไม่ชัดเจน ปลายนิ้วเรียวแผ่ออกเล็กน้อย นิ้วที่ 1 สั้นกว่านิ้วที่ 2

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนพื้นบริเวณใกล้แหล่งน้ำ

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย

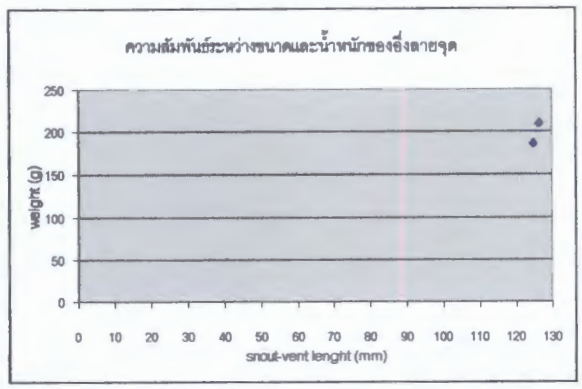

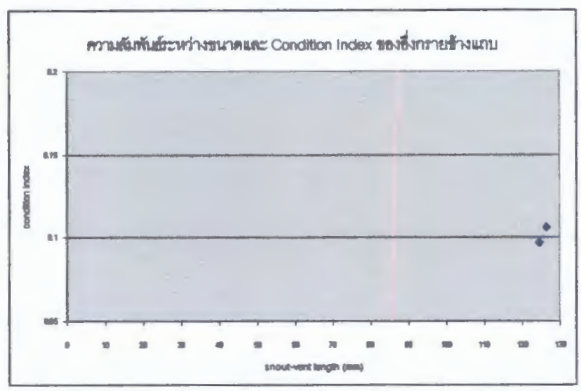

ชื่อไทย อึ่งกรายข้างแถบ

ชื่อสามัญ Burmese Horned Frog

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Brachytarsophrys carinensis* **หรือ** *Megophrys carinensis* (Boulenger, 1889)

ลักษณะ เป็นอึ่งกรายขนาดใหญ่ หัวแบนและกว้าง จมูกสั้น สันเหนือจมูกชัดเจน หนังตาบนมีหนังยื่นแหลม 3 ยอด ไม่เห็น tympanum มีรอยพับจากหางตาไปถึงบริเวณเหนือขอกขาหน้า ผิวหนังเรียบ บนหลังมีสันโค้งจากหัวไปยังไหล่ 1 คู่ และสันบนหลัง 1 คู่ เหนือขอกขาหลังมีตุ่มกลมแลตุ่มสั้นกระจายอยู่ บริเวณอกมีตุ่มสีครีม 1 คู่ ขาค่อนข้างสั้น นิ้วแรกของขาหน้าสั้นกว่านิ้วที่สอง นิ้วเท้ามีพังผืด 1 ใน 3 ของความยาวนิ้ว ลำตัวด้านบนสีน้ำตาลแดง ข้างหัวสีน้ำตาลแดงอ่อน ใต้ตาและหลังตาสีเข้ม ระหว่างตามีลายจุดสีน้ำตาลอ่อนเป็นแนวโค้ง บริเวณไหล่มีจุดกลมสีดำ ขามีลายแถบสีเข้ม คางสีดำ บริเวณอกมีลายจุดสีเทากระจายทั่วไป ท้องและด้านท้องของขามีสีน้ำตาลอ่อน

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนพื้นบริเวณใกล้ทางน้ำ

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย มีรายงานว่าพบในภาคเหนือ และภาคตะวันตก

ชื่อไทย อึ่งกรายลายเลอะ

ชื่อสามัญ Smith's Horned Frog

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Leptobrachium smithi* Mutsui *et al*, 1999

ลักษณะ เป็นอึ่งกรายขนาดกลาง หัวค่อนข้างแบนและมีความกว้างใกล้เคียงความกว้างของลำตัว tympanum ขนาดเล็กมีรอยพับจากหางตาผ่านเหนือ tympanum ไปถึงบริเวณมุมปาก ขาค่อนข้างสั้น นิ้วแรกของขาหน้ายาวกว่านิ้วที่สองเล็กน้อย ลำตัวด้านบนสีน้ำตาลอมม่วง มีลายแต้มบนหลังสีน้ำตาล ข้างลำตัวมีลายจุดสีดำ ระหว่างตามีลายแถบสีน้ำตาลตามยาว เชื่อมต่อกับลายตามขวาง ปากมีจุดสีดำ 3-4 จุด มีเส้นสีดำจากรูจมูกถึงตา และจากตาผ่านด้านบน tympanum แผ่ออกบริเวณ tympanum ด้านบนของแขนและขามีลายแถบตามขวางสีน้ำตาลและดำ ท้องและคางสีออกเหลืองมีลายสีน้ำตาล

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนพื้นบริเวณใกล้ทางน้ำ

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย มีรายงานว่าพบในภาคเหนือ ตะวันออกเฉียงเหนือ ตะวันออก ตะวันตกและภาคใต้

ภาคผนวกที่ 4. รายละเอียดของสัตว์เลื้อยคลานบางชนิดที่สำรวจพบในพื้นที่ลุ่มน้ำบ่อคลึง

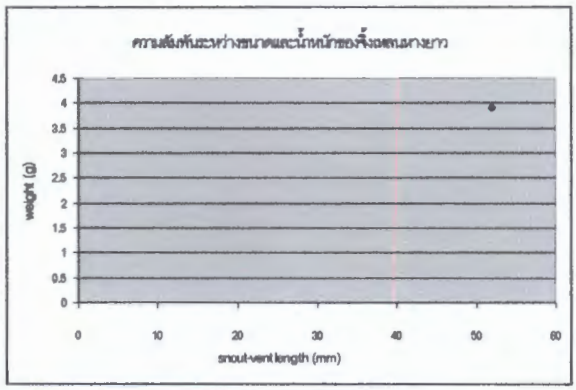

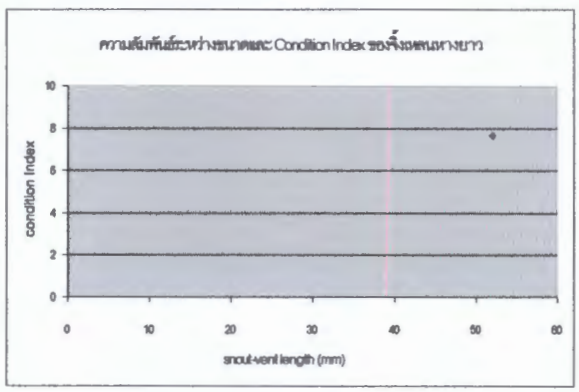

ชื่อไทย จิ้งเหลนหางยาว

ชื่อสามัญ Long-tailed Skink

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Mabuya longicaudata* (Hallowell, 1857)

ลักษณะ รูปร่างเรียว หางยาวกว่าความยาวจากปลายจมูกถึงช่องเปิดทวารมากกว่า 2 เท่า ลำตัวด้านบนสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลเทา หัวสีเข้มกว่าลำตัว มีแถบข้างลำตัวสีน้ำตาลเข้มหรือสีดำจากปลายจมูกผ่านตาถึงหาง ขอบบนของแถบเป็นเส้นสีครีม ปากและท้องสีครีม บริเวณปากอาจมีจุดขนาดเล็กสีดำ เกล็ดรอบตัว 26-30 แถว

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนพื้นดินที่มีใบไม้แห้งปกคลุมและบริเวณซอกหิน

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย

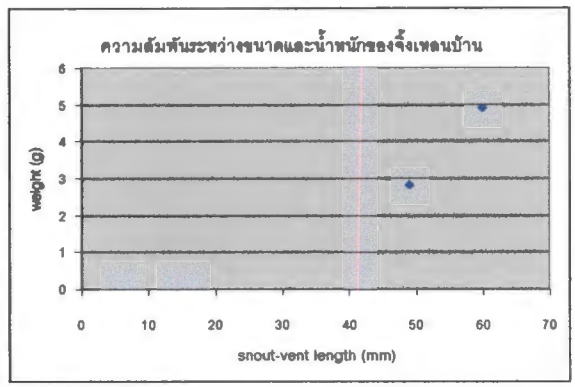

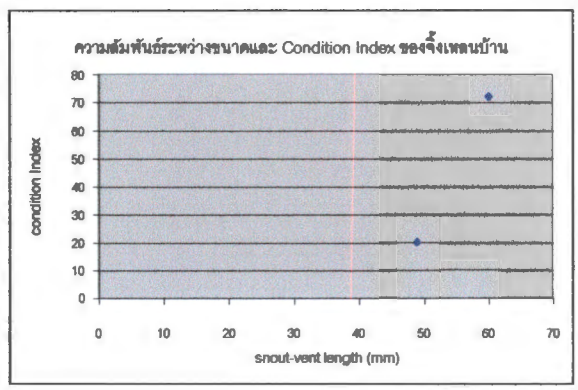

ชื่อไทย จิ้งเหลนบ้าน

ชื่อสามัญ Common Sun Skink

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Mabuya multifasciata* (Kuhl, 1820)

ลักษณะ รูปร่างใหญ่หนา หางยาวกว่าความยาวจากปลายจมูกถึงช่องเปิดทวาร ลำตัวด้านบนสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลเทาเหลือบสีทอง มีลายเส้นตามยาวสีดำ สีเทาอ่อนหรือสีเทาเหลือง มีแถบข้างลำตัวสีน้ำตาลเข้ม อาจมีลายจุดสีครีมตามสีข้าง ท้องสีเทา หรือสีขาวออกเทา เกล็ดรอบตัว 30-34 แถว

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนพื้นดินที่มีใบไม้แห้งปกคลุมและบริเวณซอกหิน

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย

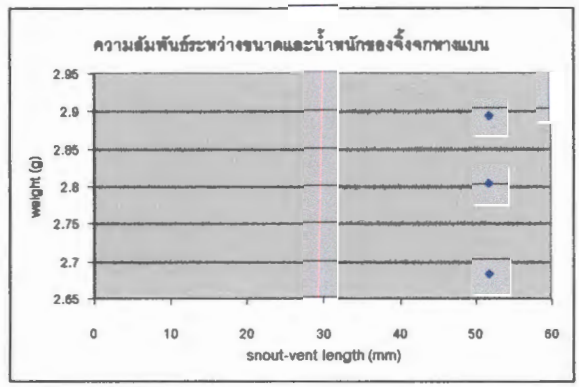

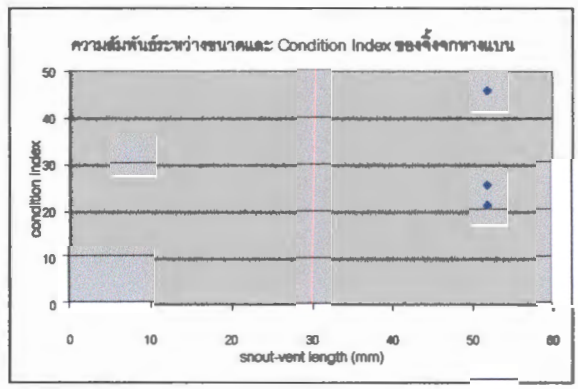

ชื่อไทย จิ้งจกหางแบน

ชื่อสามัญ Common Frilly Gecko

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Cosymbotus platyurus* (Schneider, 1792)

ลักษณะ มีแผ่นหนังจากขอกรักแร้ถึงขาหนีบ ด้านหลังของขา และระหว่างนิ้วเท้า หางแบนขอบข้างเป็นแผ่นหยักคล้ายฟันปลา สีและลวดลายมีความหลากหลายมากตั้งแต่สีเทาอ่อนเรียบไปจนถึงมีลายเต็มตัว

ถิ่นที่อยู่อาศัย ตามต้นไม้และบ้านเรือน

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย

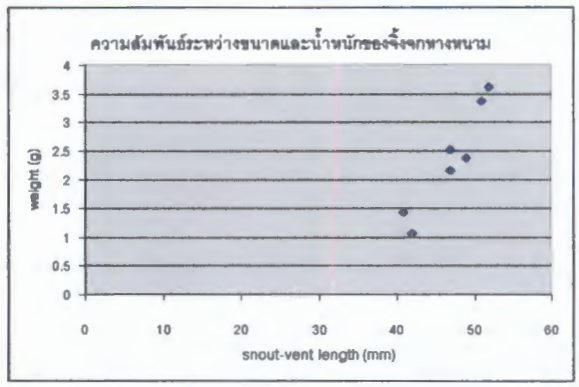

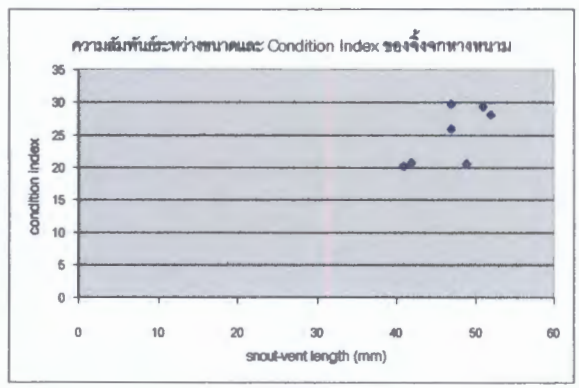

ชื่อไทย จิ้งจกหางหนาม

ชื่อสามัญ Spiny-tailed House Gecko

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Hemidactylus frenatus* Dumeril & Bibron, 1836

ลักษณะ ลำตัวเรียบ ไม่มีแผ่นหนังตามข้างตัวและนิ้วเท้า หางกลมหรือแบนลงเล็กน้อย หางแต่ละข้อมีหนามรอบ เพศผู้มี Preanal Pore สีและลวดลายมีความหลากหลายซึ่งมักเป็นสีโทนน้ำตาลเทา

ถิ่นที่อยู่อาศัย ตามต้นไม้และบ้านเรือน

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย

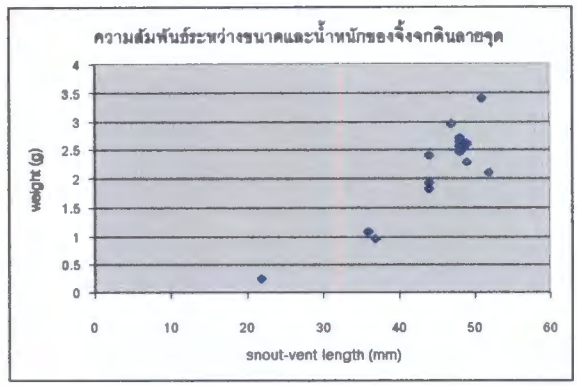

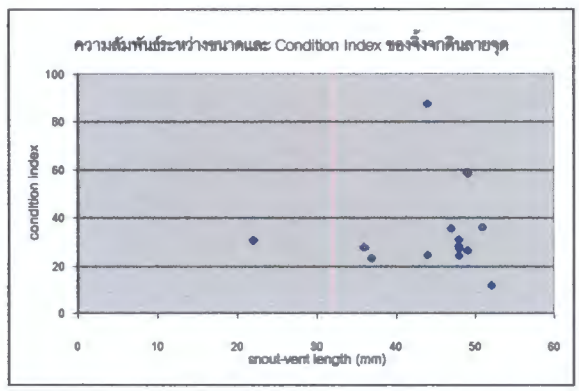

ชื่อไทย จิ้งจกดินลายจุด

ชื่อสามัญ Spotted Ground Gecko **หรือ** Siamese Leaf-toed Gecko

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Dixoneus siamensis* (Boulenger, 1898) **หรือ** *Phyllodactylus siamensis* (Boulenger, 1898)

ลักษณะ ลำตัวสีน้ำตาลเทา หรือสีเทา มีลายจุดบนหลังสีเหลืองหรือสีชมพูจากและจุดสีดำ หรือสีน้ำตาลเข้ม ท้องสีขาวออกเหลือง ใต้หางสีเทามีลายสีน้ำตาล แผ่นหนังใต้นิ้วเท้ามีลักษณะเป็นริ้วคู่ แผ่กว้าง เกล็ดข้างตัวและเกล็ดใต้หางขยายใหญ่ ปากสีครีม มีจุดสีดำ ตัวไม่เต็มวัยมักมีสีดำ มีลายจุดตามข้างตัวสีเหลืองเรียงเป็นแถว มี Preanal Pore 6 คู่

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนพื้นดิน หินและพื้นหญ้า

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย

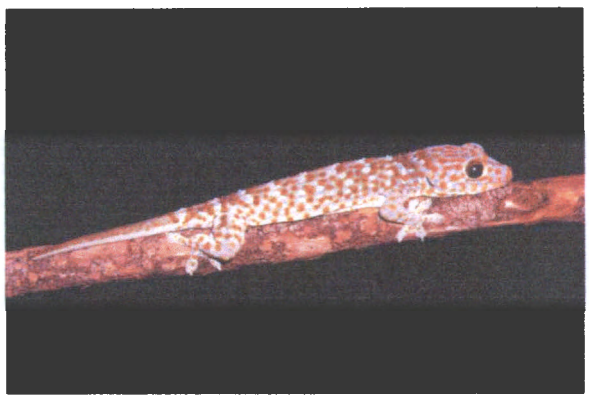

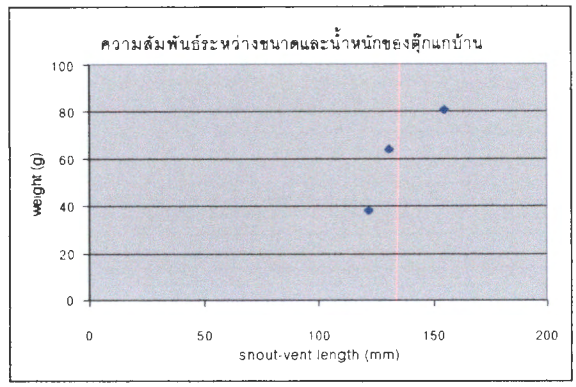

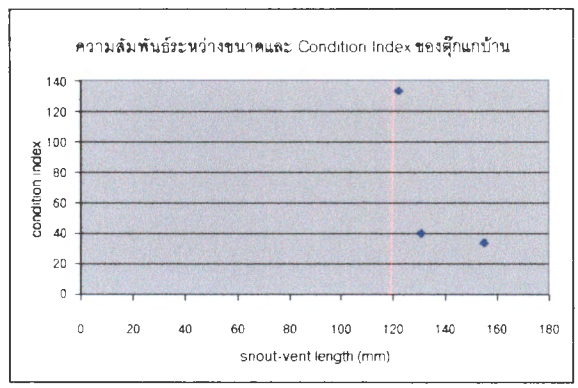

ชื่อไทย ตุ๊กแกบ้าน

ชื่อสามัญ Tokay Gecko

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Gekko gecko* (Linnaeus, 1758)

ลักษณะ หัวโต เกล็ดลำตัวเป็นรูปหลายเหลี่ยม หัวและลำตัวด้านบนสีเทาอมฟ้า หัวมีลายจุดสีแดงหรือสีส้ม ลำตัวมีลายจุดสีส้มกระจายทั่วไป และมีลายจุดสีเทาและสีขาวเรียงเป็นแถวตามแนวขวางลำตัว หางมีลายสีเทาอมฟ้าสีเข้มสลับสีอ่อน ท้องสีขาวอมเทา อาจมีจุดสีส้ม เพศผู้มี Preanal Pore ข้างละ 5-12 รู

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนต้นไม้และบ้านเรือน

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย

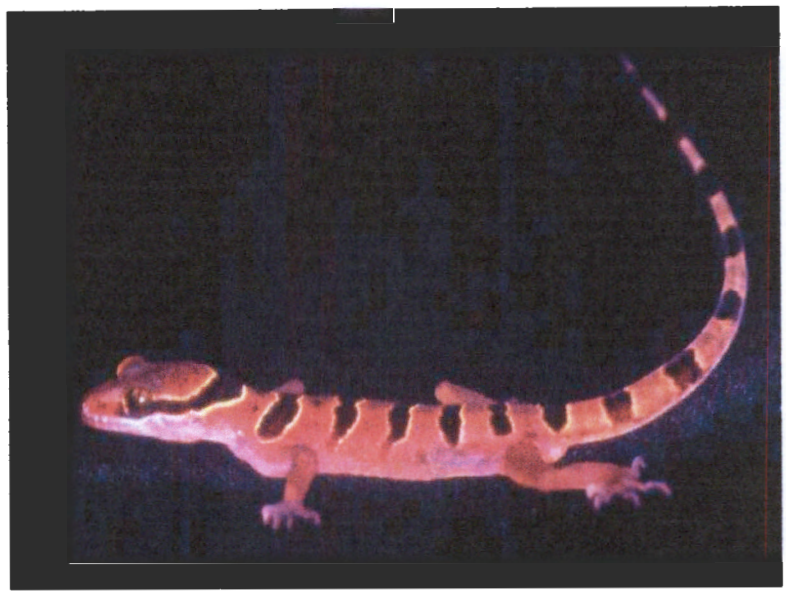

ชื่อไทย ตุ๊กแกป่า

ชื่อสามัญ -

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Cyrtodactylus* sp.

ลักษณะ มีลายแถบสีดำพาดหลังลำตัวถึงสีข้าง และมีลายแถบสีเข้มคาดจากใต้ตาข้างผ่านท้ายทอย จรดใต้ตาขวา นิ้วเท้าเรียวเล็กและใต้นิ้วเท้าไม่มีแผ่นยึดเกาะ (adhesive lamellae) ม่านตาหดตัวตามแนวตั้ง

ถิ่นที่อยู่อาศัย พบอาศัยตามกองใบไม้ที่ทับถม

สถานภาพ เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย -

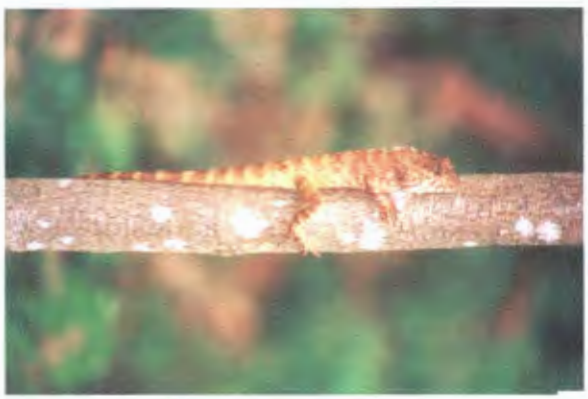

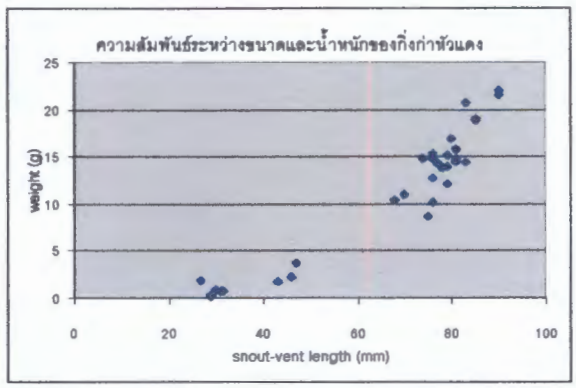

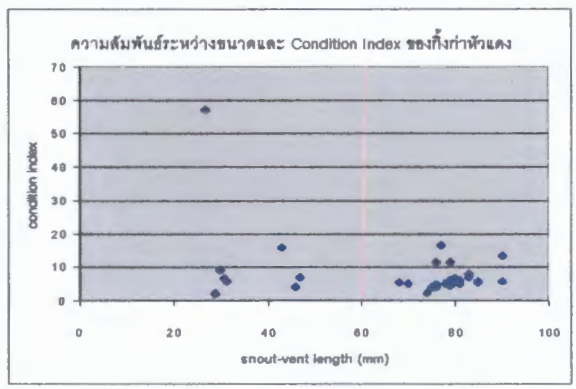

ชื่อไทย กิ้งก่าหัวแดง

ชื่อสามัญ Changeable Lizard **หรือ** Red-headed Lizard

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Calotes versicolor* (Daudin, 1802)

ลักษณะ มีหนามเหนือ Tympanum แต่ไม่มีหนามเหนือตา มีสีและลวดลายหลากหลาย โดยทั่วไปมักมีลำตัวสีน้ำตาล ถึงสีเทา มักมีลายเส้นรัศมีสีดำรอบตา หางมีลายสีอ่อนสลับสีเข้ม บางตัวมีเส้นตามแนวยาวสีครีม 2 เส้นบนหลัง มีสันหนามตามแนวสันหลัง บางตัวบริเวณหัวไหล่สีดำหัวสีแดง

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนต้นไม้

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย

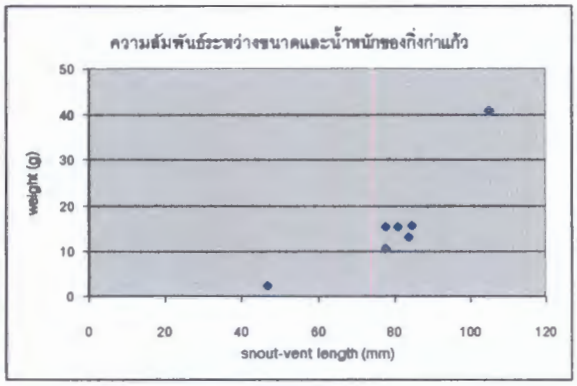

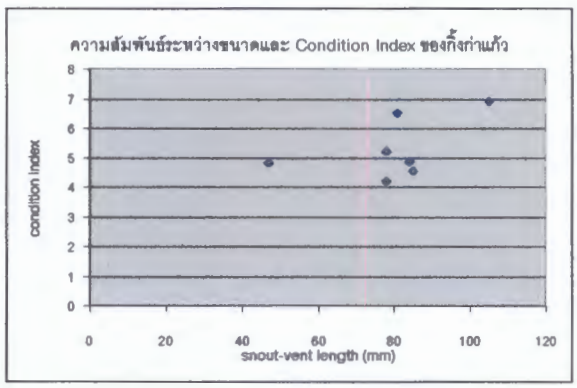

ชื่อไทย กิ้งก่าแก้ว

ชื่อสามัญ Forest Crested Lizard

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Calotes emma* (Gray, 1845)

ลักษณะ มีหนามยาวบนหางตา หัวโตสีน้ำตาลแดงเข้ม คอสีแดงสลับสีดำ มีลายเส้นสีดำจากตาไปยังบริเวณเหนือ Tympanum ปากและด้านหน้า Tympanum มีสีแดง ลำตัวสีน้ำตาลออกเหลือง มีลายตามขวางสีน้ำตาลเข้ม สีข้างสีเหลือง หางสีเทา ขามีลายตามขวางสีเทาเข้ม ท้อง ใต้หางและใต้ขาสีเทา เกล็ดมีลักษณะเป็นสัน บนแนวสันหลังมีแผงหนาม เกล็ดลำตัวใหญ่กว่าเกล็ดท้อง บริเวณหัวไหล่มีรอยพับสีดำ

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนต้นไม้

สถานภาพ สัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย

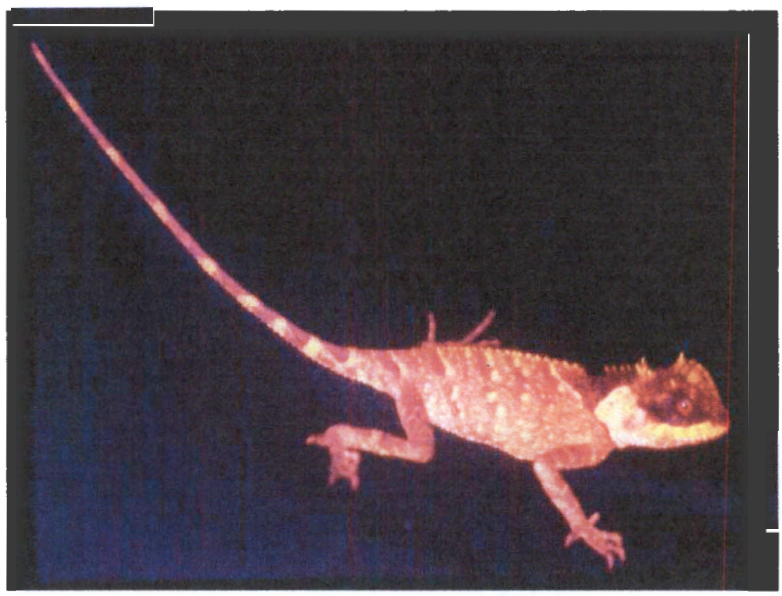

ชื่อไทย กิ้งก่าเขาหนามสั้น

ชื่อสามัญ Masked Spiny Lizard

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Acanthosaura crucigera* Boulenger, 1885

ลักษณะ เป็นกิ้งก่าขนาดเล็ก ลำตัวสีเทาอมชมพู มีจุดสีน้ำตาลและสีแดง บริเวณหน้าผากมีแถบสีขาวสลับดำ บนคอมีแถบสีน้ำตาล ข้างคอ มีลายแถบสีขาวซึ่งไม่ต่อกับแถบสีขาวบนไหล่ ริมฝีปากสีเหลืองจุดดำ บริเวณศอกและเข่ามีจุดสีเหลืองขอบสีดำ ขาและหางมีลายแถบสีอ่อนสลับสีเข้ม เยื่อหู (tympanum) ขนาดเล็กกว่าตา มีหนามบริเวณหางตาและเหนือเยื่อหู ความยาวหนามประมาณครึ่งหนึ่งของเส้นผ่าศูนย์กลางตา สันหนามบริเวณคอห่างจากสันหนามบนแนวกลางหลังซึ่งมีขนาดเล็กสั้น

ถิ่นที่อยู่อาศัย หากินบนพื้นในป่าดิบแล้ง

สถานภาพ เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย ยกเว้นภาคกลาง

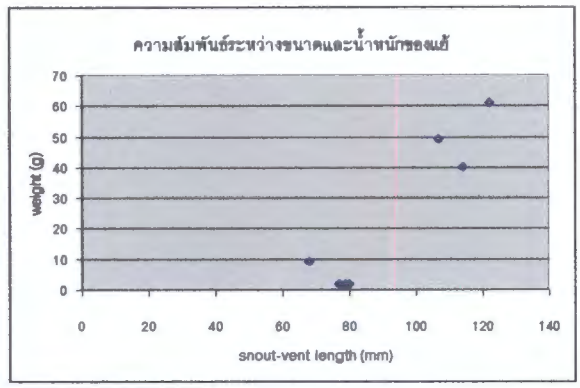

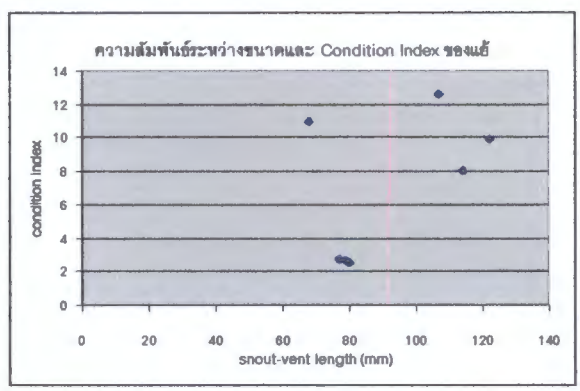

ชื่อไทย แย้

ชื่อสามัญ Butterfly Lizard **หรือ** Small-scaled Lizard

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Leiolepis belliana* (Gray, 1827)

ลักษณะ ลำตัวค่อนข้างแบนลง ไม่มีสันหนามบนหลัง หางยาว โคนหางใหญ่ หลังมีลายจุดสีส้มขอบสีดำ สีข้างมีแผ่นหนังสีส้มสลับสีดำตามแนวขวาง มี Femoral Pore ทั้งสองเพศ ตัวไม่เต็มวัยมีลายเส้นสีครีมหรือสีเหลืองตามยาวบนหลัง 3 เส้น

ถิ่นที่อยู่อาศัย ในรูทราย บนพื้นทรายหรือบนก้อนหิน

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย

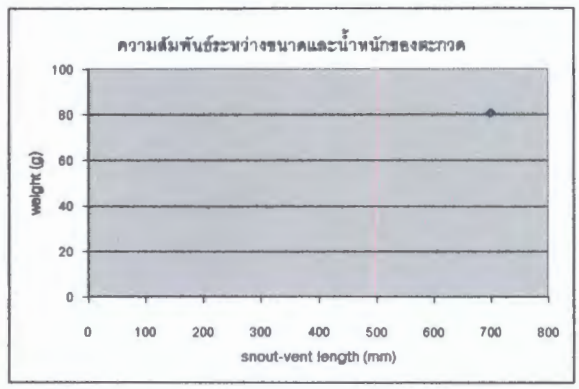

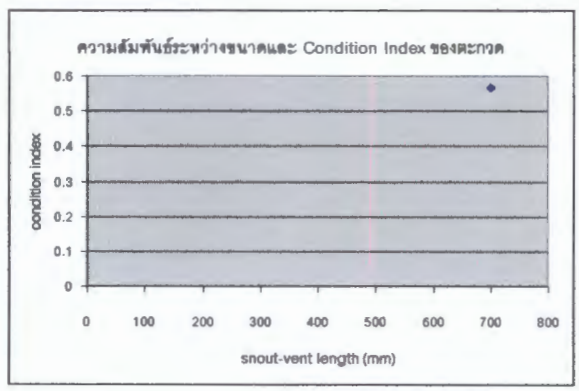

ชื่อไทย ตะกวด หรือ แลน

ชื่อสามัญ Clouded Monitor **หรือ** Bengal Monitor

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vaeanus nebulosus* (Gray, 1831) **หรือ** *Varanus bengalensis* (Daudin, 1802)

ลักษณะ เกล็ดบนคอไม่ขยาย รูจมูกอยู่ในตำแหน่งใกล้ปลายจมูกมากกว่าตา จมูกยื่นยาว หลังสีดำมีเกล็ดสีเหลืองกระจายอยู่ทั่วไป สีข้าง บนแขนและขามีลายจุดสีเหลืองขอบดำ เกล็ดลำตัวมีลักษณะเป็นสัน เกล็ดท้องเรียบ

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนพื้นดิน และบนต้นไม้

สถานภาพ สัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย

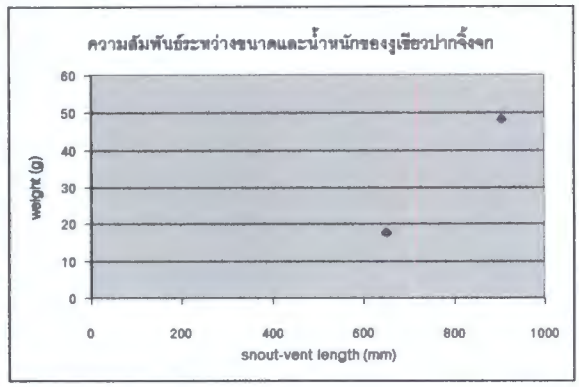

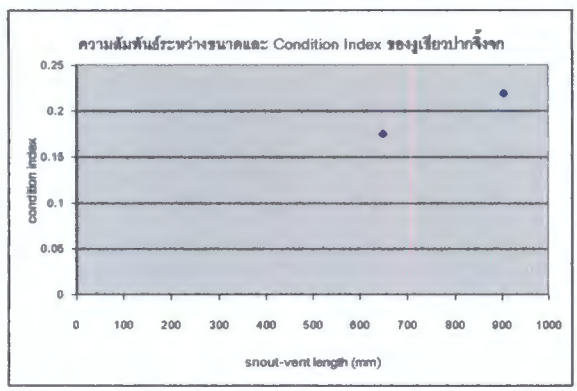

ชื่อไทย งูเขียวหัวจิ้งจกป่า **หรือ** งูง่วงกลางดง

ชื่อสามัญ Oriental Whip Snake

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Ahaetulla prasina* (Boie, 1827)

ลักษณะ ลำตัวสีเขียวอ่อนถึงสีเขียวเข้ม หรือสีน้ำตาลเทาอ่อน ท้องสีเขียวอ่อน มองเห็นหนังระหว่างเกล็ดสีดำ และขาว ปลายจมูกไม่ยื่น เกล็ดบริเวณกลางตัว 15 แถว เกล็ดหัวตา 1 คู่ เกล็ดหางตา 2 คู่ เกล็ดระหว่างเกล็ดจมูกกับเกล็ดหัวตา 2 คู่ เกล็ดริมฝีปากบน 8-9 คู่ เกล็ดที่ 4, 5 และ 6 อยู่ติดกับตา เกล็ดทวารคู่ เกล็ดใต้หางคู่

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนพุ่มไม้

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย

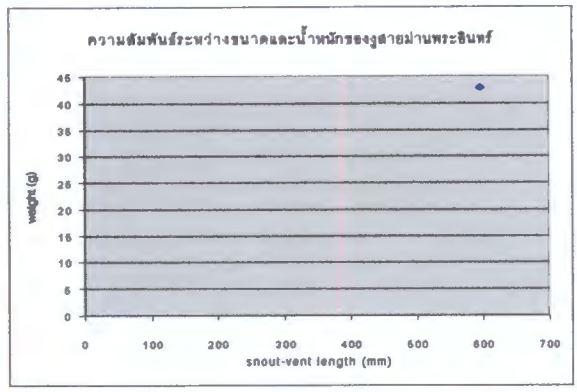

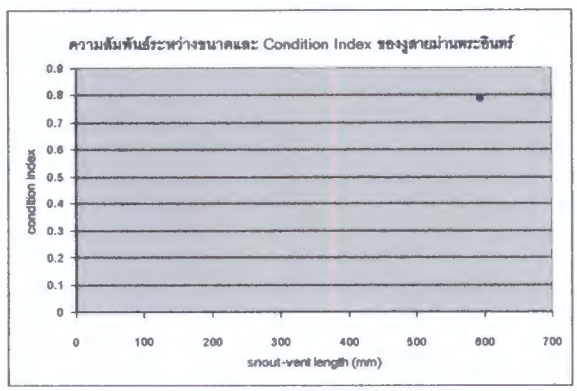

ชื่อไทย งูสายม่านพระอินทร์

ชื่อสามัญ Common Bronzeback

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Dendrelaphis pictus* (Gmelin, 1789)

ลักษณะ ตัวสีบรอนซ์ บนหัวสีอ่อนกว่าลำตัว ด้านข้างหัวและคางสีขาว มีลายแถบสีดำพาดผ่านตา คอ ไปจนถึงลำตัวและหายไป ท้อง มีตั้งแต่สีเหลืองไปจนถึงสีเขียวอ่อน เกล็ดตัวเรียบ เกล็ดกลางตัว 15 แถว เกล็ดหัวตา 1 คู่ เกล็ดหางตา 2 คู่ เกล็ดระหว่างเกล็ดจมูกกับเกล็ดหัวตา 1 คู่ เกล็ดริมฝีปากบน 8-9 คู่ ตำแหน่งเกล็ดที่ 3,4 และ 5 หรือเกล็ดที่ 4, 5 และ 6 อยู่ติดกับตา เกล็ดทวารคู่ เกล็ดใต้หางคู่ วางไข่ครั้งละ 5-8 ฟอง

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนต้นไม้และบนพื้นดิน

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย

ชื่อไทย งูแม่ตะงาวรังนก

ชื่อสามัญ Marble Cat Snake หรือ Many-spotted Cat Snake หรือ Spotted Cat Snake

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Boiga multomaculata* (Boie, 1827)

ลักษณะ เป็นงูกลุ่ม Boiga ที่ตัวเล็กที่สุด หัวค่อนข้างเป็นรูปสามเหลี่ยม ลำตัวสีน้ำตาลเทา มีลายขีดสีดำจากหางตาไปถึงโคนขากรรไกร มีจุดสีน้ำตาลขอบดำเรียงเป็นแนวยาว 2 แถบจากจมูกถึงโคนหัว มีลายจุดสีน้ำตาลขอบดำตลอดลำตัว โดยจุดบริเวณสีข้างจะมีขนาดเล็กกว่าท้องสีน้ำตาลเทามีจุดเล็กๆสีน้ำตาลกระจายทั่วไป เกล็ดตัวเรียบ เกล็ดแนวกลางหลังขยาย เกล็ดบริเวณกลางตัว 19 แถว เกล็ดหัวตา 1 คู่ เกล็ดหางตา 2 คู่ เกล็ดระหว่างเกล็ดจมูกกับเกล็ดหัวตา 1 คู่ เกล็ดริมฝีปากบน 8 คู่ เกล็ดที่ 3, 4 และ 5 อยู่ในตำแหน่งติดกับตา เกล็ดทวารเดี่ยว วางไข่ครั้งละประมาณ 5-7 ฟอง ระยะเวลาฟักไข่นาน 60 วัน

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนต้นไม้

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และมีรายงานว่าพบที่จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ระดับน้ำทะเลจนถึงที่สูงกว่าระดับน้ำทะเล 1000 เมตร

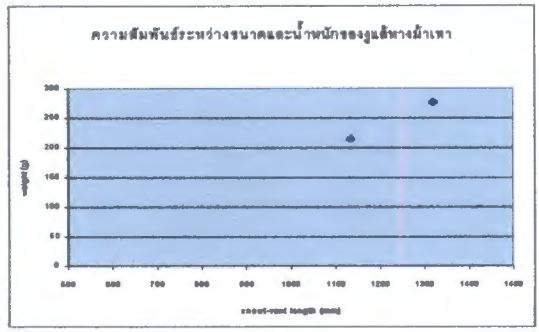

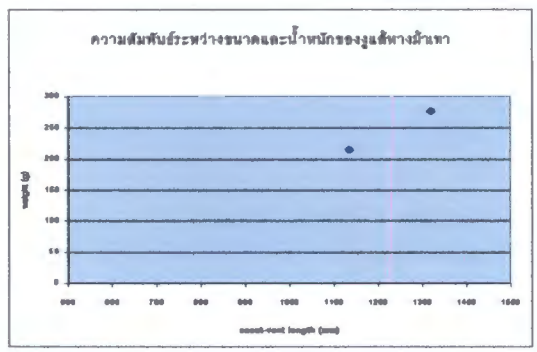

ชื่อไทย งูแส้หางม้าเทา

ชื่อสามัญ Gray Cat Snake

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Boiga ocellata* (Kroon, 1973)

ลักษณะ ลำตัวมีสีน้ำตาลอ่อนหรือเทา มีลายริ้วตามขวางสีน้ำตาลเข้มหรือสีดำ ข้างตัวมีจุดสีเข้มและสีอ่อนกระจายทั่วไป ท้องสีน้ำตาลอ่อนหรือเทา โดยส่วนหน้าลำตัวอาจมีสีอ่อนกว่าด้านท้ายลำตัว คางและคอสีขาว หัวมีสีเข้มกว่าลำตัว มีขีดสีเข้มจากหางตาถึงบริเวณท้ายเกล็ดปากบนเกล็ดสุดท้าย และมีลายเส้นสีดำ 2 เส้นจากโคนหัวไปเชื่อมกับลายริ้วตามขวางของลำตัวริ้วแรก เกล็ดตัวเรียบ เกล็ดแนวกลางหลังขยาย เกล็ดบริเวณกลางตัว 23 แถว เกล็ดหัวตา 1 คู่ เกล็ดหางตา 2 คู่ เกล็ดริมฝีปากบน 8 คู่ เกล็ดที่ 3, 4 และ 5 อยู่ในตำแหน่งติดกับตา เกล็ดทวารเดี่ยวและ เกล็ดใต้หางคู่ มีเขี้ยว 3 คู่โดยคู่หน้าสุดมีขนาดใหญ่ที่สุด

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนพื้นดิน

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย ยกเว้นภาคใต้

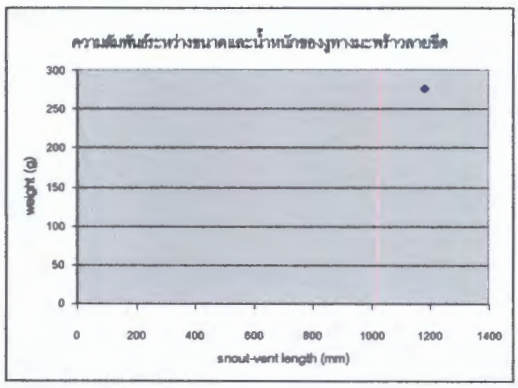

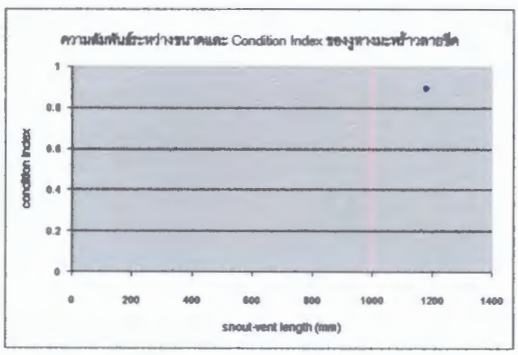

ชื่อไทย งูทางมะพร้าวลายขีด หรือ งูทางมะพร้าวธรรมดา

ชื่อสามัญ Copperhead Racer

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Elaphe radiata* (Boie, 1827)

ลักษณะ ลำตัวสีน้ำตาลเทา หรือน้ำตาลเหลือง มีลาย สีดำ 4 เส้น ยาวตลอดลำตัวส่วนต้น โดย 2 เส้นบนกว้างขนาบแถบสีน้ำตาลเหลืองสดตามแนวกลางหลัง ส่วน 2 เส้นล่างแคบกว่า และไม่ค่อยต่อเนื่อง หัวสีทองแดง มีเส้นสีดำ 3 เส้นจากตา เส้นหนึ่งลากจากตาผ่านริมฝีปากบนและล่าง เส้นที่สองลากจากตาถึงโคนขากรรไกร และเส้นที่สามลากจากตาขึ้นไปด้านบนและเชื่อมต่อกับเส้นขวางรอบโคนหัว เกล็ดตัวเป็นเกล็ดสัน เกล็ดกลางตัว 19 แถว เกล็ดหัวตา 1 คู่ เกล็ดหางตา 2 คู่ เกล็ดระหว่างเกล็ดจมูกกับเกล็ดหัวตา 1 คู่ เกล็ดริมฝีปากบน 8-9 คู่ ตำแหน่งเกล็ดที่ 3, 4 และ 5 หรือเกล็ดที่ 4, 5 และ 6 อยู่ติดกับตา เกล็ดทวารคู่ วางไข่ครั้งละ 5-12 ฟอง

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนพื้นดิน และตามพงหญ้า

สถานภาพ สัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ที่ลุ่มทั่วประเทศไทย

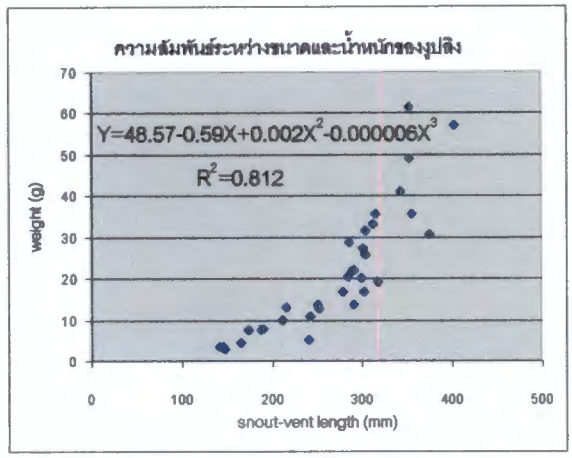

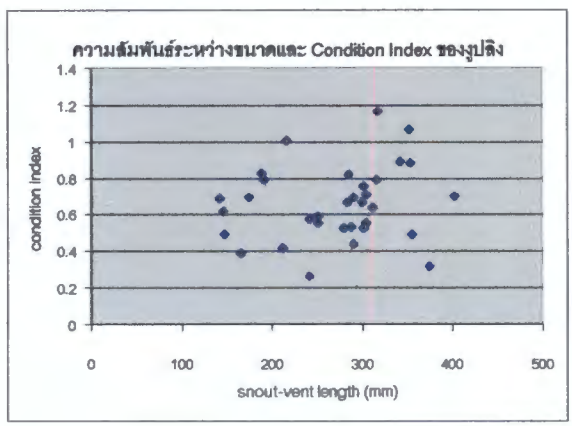

ชื่อไทย งูปลิง

ชื่อสามัญ Plumbeous Water Snake

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Enhydris plumbea* (Boie, 1827)

ลักษณะ ลำตัวสั้นป้อม ตาขนาดเล็ก ลำตัวสีเทาอมเขียว ข้างตัวสีเหลืองหรือส้ม ท้องสีขาวหม่น ปากสีเหลือง เกล็ดตัวเรียบ เกล็ดกลางตัว 19 แถว เกล็ดริมฝีปากบน 8 คู่ ตำแหน่งเกล็ดที่ 4 และ 5 อยู่ติดกับตา เกล็ดริมฝีปากล่าง 10 คู่ เกล็ดทวารและเกล็ดใต้หางคู่ มักออกหากินเวลากลางคืน

ถิ่นที่อยู่อาศัย ในน้ำ

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย

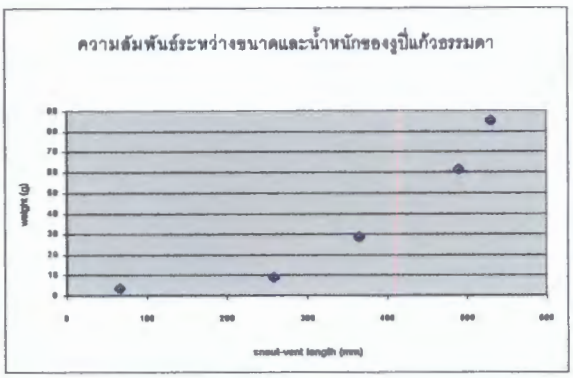

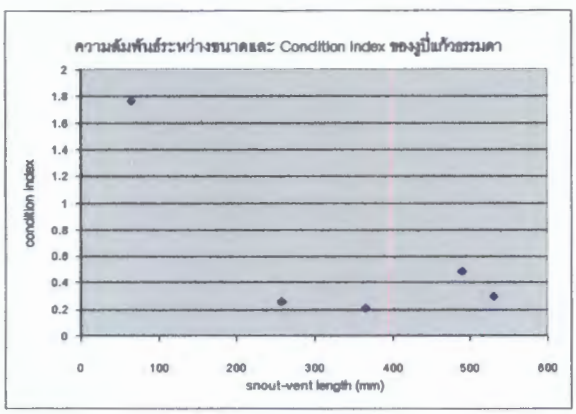

ชื่อไทย งูปี่แก้วธรรมดา

ชื่อสามัญ Common Kukri Snake

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Oligodon cyclurus* (Cantor, 1839)

ลักษณะ ลำตัวสีน้ำตาลเหลือง แนวกลางหลังมีจุดสีดำหรือสีน้ำตาลขอบสีเข้ม แต่ละจุดคั่นด้วยเส้นสีดำเล็กๆ 3 แถว บนคอ มีลายบั้งโดยส่วนยอดของบั้งอยู่บริเวณส่วนหน้าของหัว พาดมาถึงข้างลำตัว มีลายเส้น สีเข้มเหนือตายาวไปถึงโคนขากรรไกร และอีกเส้นหนึ่งพาดผ่านตาไปยังปาก ท้องสีขาว เกล็ดลำตัวเรียบ เกล็ดกลางตัว 21-23 แถว เกล็ดหัวตา 2 คู่ เกล็ดหางตา 2 คู่ เกล็ดระหว่างเกล็ดจมูกกับเกล็ดหัวตา 1 คู่ มีเกล็ดก่อนเกล็ดใต้ตา 1 คู่ เกล็ดริมฝีปากบน 9 คู่ ตำแหน่งเกล็ดที่ 4 และ 5 อยู่ติดกับตา เกล็ดทวารเดี่ยว เกล็ดใต้หางคู่ ฟันบนด้านในปากใหญ่คล้ายเขี้ยว มีต่อมพิษ แต่ไม่มีรายงานผลของพิษต่อคน วางไข่ครั้งละ 3-16 ฟอง หากินเวลากลางวัน

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนพื้นดิน

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย

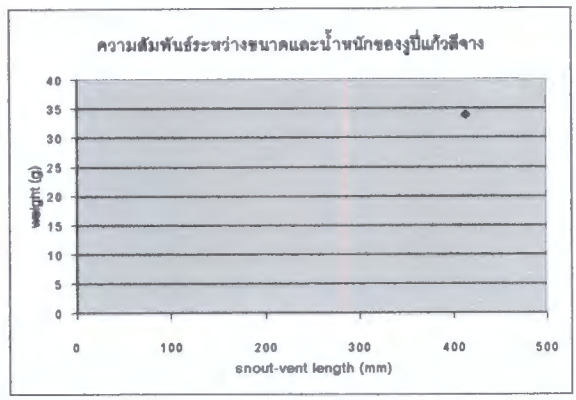

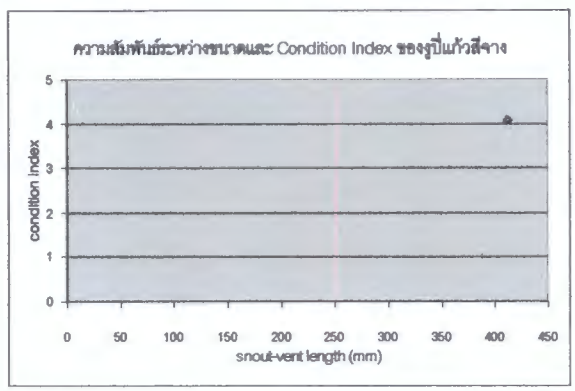

ชื่อไทย งูปี่แก้วสีจาง

ชื่อสามัญ Inornate Kukri Snake

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Oligodon inornatus* (Boulenger, 1914)

ลักษณะ ลำตัวสีน้ำตาล ปากสีน้ำตาลอ่อนสลับสีน้ำตาลเข้ม ไม่มีลายบนหัวและลำตัว ท้องสีขาวอมเหลือง เกล็ดลำตัวเรียบ เกล็ดกลางตัว 15 แถว เกล็ดหัวตา 1 คู่ เกล็ดหางตา 2 คู่ เกล็ดระหว่างเกล็ดจมูกกับเกล็ดหัวตา 1 คู่ เกล็ดริมฝีปากบน 8 คู่ ตำแหน่งเกล็ดที่ 4 และ 5 อยู่ติดกับตา เกล็ดทวารเดี่ยว เกล็ดใต้หางคู่ ฟันบนด้านในปากใหญ่คล้ายเขี้ยว มีต่อมพิษ แต่ไม่มีรายงานผลของพิษต่อคน วางไข่ครั้งละประมาณ 6 ฟอง หากินเวลากลางวัน

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนพื้นดิน

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย พบในภาคตะวันตก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย

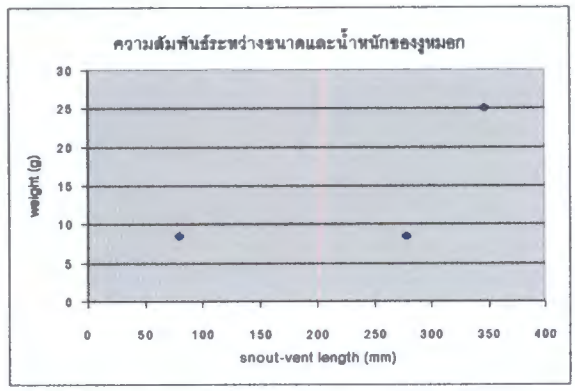

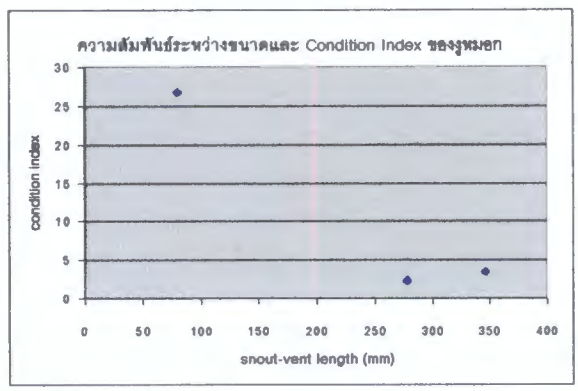

ชื่อไทย งูหมอก

ชื่อสามัญ Common Mock Viper

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Psammodynastes pulverulentus* (Boie, 1827)

ลักษณะ ตาโต ม่านตาอยู่ในแนวตั้ง ลำตัวสีน้ำตาล หรือสีน้ำตาลแดง ปากสีครีม หัวมีลายจุดสีเข้มกระจายตั้งแต่ปากผ่านคอไปยังลำตัว ท้องสีน้ำตาลหรือชมพู ทั้งนี้สีของงูชนิดนี้อาจมีความหลากหลายมากกว่านี้ เกล็ดตัวเรียบ เกล็ดกลางตัว 17 แถว เกล็ดหัวตา 1 คู่ เกล็ดหางตา 2 คู่ เกล็ดระหว่างเกล็ดจมูกกับเกล็ดหัวตา 1 คู่ เกล็ดริมฝีปากบน 8 คู่ ตำแหน่งเกล็ดที่ 3, 4 และ 5 อยู่ติดกับตา เกล็ดทวารเดี่ยว เกล็ดใต้หางคู่ ออกลูกครั้งละ 5-10 ตัว

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนพื้นดิน

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทยในบริเวณที่มีความสูง 700 เมตรขึ้นไป

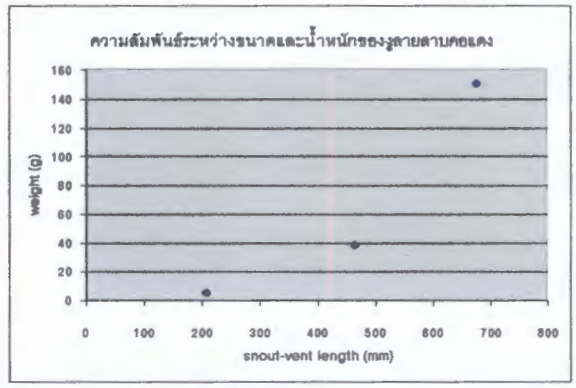

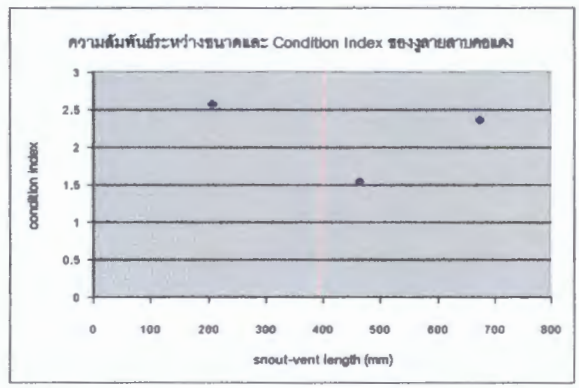

ชื่อไทย งูลายสาบคอแดง

ชื่อสามัญ Red-necked Keelback

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Rhapdophis subminiatus* (Schlegel, 1837)

ลักษณะ หัวสีเขียวอมน้ำตาล หรือสีเขียวอมเทา ปากสีเหลือง มีลายเส้นสีดำจากตาไปยังปาก ลำตัวสีน้ำตาลอมเขียว หนัง สีดำและสีเหลือง เกล็ดตัวบางเกล็ดมีขอบสีดำและเหลือง คอสีแดง ในตัวไม่เต็มวัยมีแถบ สีดำระหว่างโคนหัวกับบริเวณสีแดง ท้องสีเหลือง เกล็ดลำตัวมีลักษณะเป็นสัน เกล็ดกลางตัว 19 แถว เกล็ดหัวตา 1 คู่ เกล็ดหางตา 3 คู่ เกล็ดระหว่างเกล็ดจมูกกับเกล็ดหัวตา 1 คู่ เกล็ดริมฝีปากบน 8 คู่ ตำแหน่งเกล็ดที่ 3, 4 และ 5 อยู่ติดกับตา เกล็ดริมฝีปากล่าง 9 คู่ เกล็ดทวารคู่ เกล็ดใต้หางคู่ มีเขี้ยวพิษบนขากรรไกรบนด้านในปาก มีพิษซึ่งมีผลต่อคนแต่ไม่ถึงตาย วางไข่ครั้งละ 5-10 ฟอง หากินเวลากลางวัน

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนพื้นดิน

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย พบในจังหวัดเชียงใหม่ทางภาคเหนือจนถึงชายแดนไทย-มาเลเซีย ทางภาคใต้

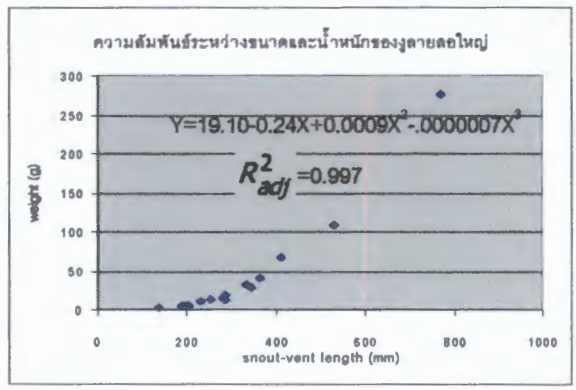

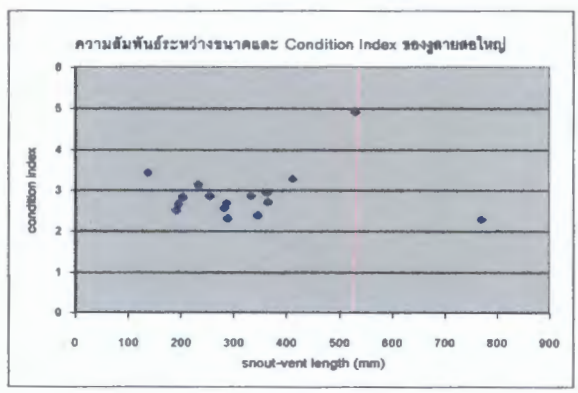

ชื่อไทย งูลายสอใหญ่

ชื่อสามัญ Checkered Keelback

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Xenochrophis piscator* (Schneider, 1799)

ลักษณะ หัวสีน้ำตาล มีเส้นสีดำจาก ใต้ตาลงไปยังเกล็ดริมฝีปากบนระหว่างเกล็ดที่ 6 และ 7 และเส้นสีดำอีกเส้นจากหางตา ไปยังเกล็ดริมฝีปากบนเกล็ดที่ 8 ปากและคางสีเหลือง ลำตัวสีน้ำตาลเหลือง มีจุดสีดำ เรียงแบบตาหมากรุก โดยลายบริเวณลำตัวส่วนต้นชัดเจนกว่าส่วนท้าย ท้องสีเหลือง ด้านหน้าของเกล็ดท้องแต่ละเกล็ดมีสีดำ เกล็ดลำตัวมีลักษณะเป็นสันชัดเจน เกล็ดกลางตัว 19 แถว เกล็ดหัวตา 1 คู่ เกล็ดหางตา 3 คู่ เกล็ดระหว่างเกล็ดจมูกกับเกล็ดหัวตา 1 คู่ เกล็ดริมฝีปากบน 9 คู่ ตำแหน่งเกล็ดที่ 4 และ 5 อยู่ติดกับตา เกล็ดทวารคู่ เกล็ดใต้หางคู่ อาจวางไข่ได้ถึงครั้งละ 100 ฟอง ระยะเวลาในการฟักไข่นาน 37-51 วัน มีเขี้ยวที่ขากรรไกรบนด้านในปาก

ถิ่นที่อยู่อาศัย บริเวณริมน้ำ

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย

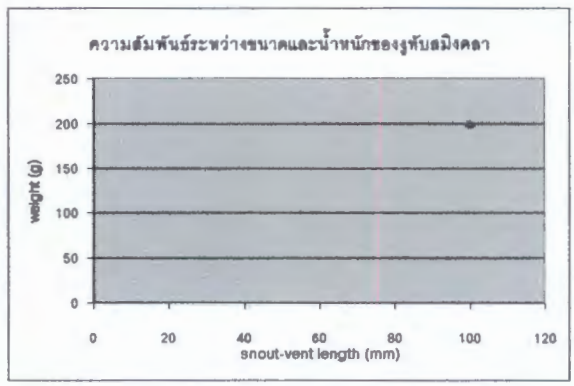

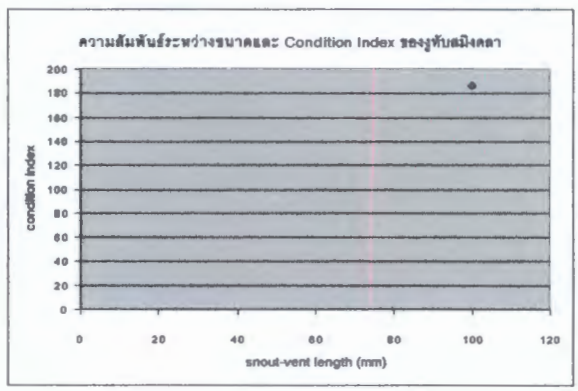

ชื่อไทย งูทับสมิงคลา

ชื่อสามัญ Blue Krait

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Bungarus candidus* (Linnaeus, 1758)

ลักษณะ ม่านตากลม หัวสีดำเทา ปากสีเทา ลำตัวมีลายแถบตามขวางสีดำสลับขาวรอบตัว บนแถบมีบางเกล็ดเป็นสีดำ หางเรียวแหลม เกล็ดตามแนวสันหลังขยาย เกล็ดลำตัวเรียบ เกล็ดกลางตัว 15-17 แถว เกล็ดหัวตา 1 คู่ เกล็ดหางตา 2 คู่ ไม่มีเกล็ดระหว่างเกล็ดจมูกกับเกล็ดหัวตา เกล็ดริมฝีปากบน 7 คู่ เกล็ดตำแหน่งที่ 3 และ 4 อยู่ติดกับตา เกล็ดริมฝีปากล่าง 7 คู่ เกล็ดทวารเดี่ยว เกล็ดใต้หางเดี่ยว มีเขี้ยวบนขากรรไกรบนด้านหน้า มีพิษ วางไข่ครั้งละ 4-10 ฟอง หากินเวลากลางคืน

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนพื้นดิน

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย

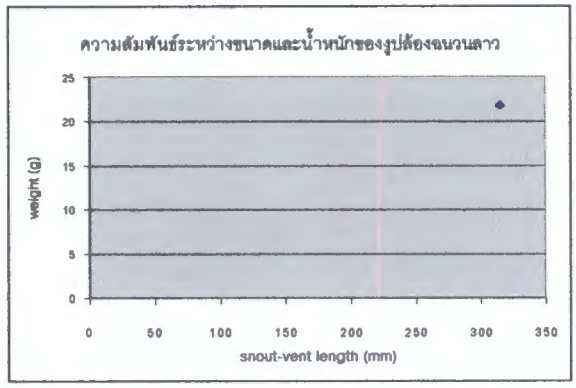

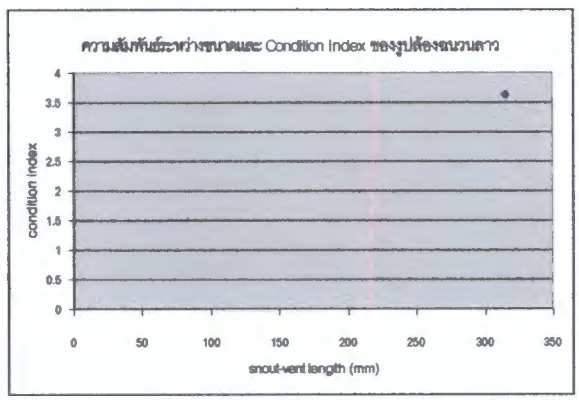

ชื่อไทย งูปล้องฉนวนลาว **หรือ** งูปล้องฉนวนลายเหลือง

ชื่อสามัญ Laotian Wolf Snake **หรือ** Indochinese Wolf Snake

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Ophites laoensis* **หรือ** *Lycodon laoensis* (Gunther, 1864)

ลักษณะ ความยาวจากปลายจมูกถึงปลายหางประมาณ 0.4 เมตร หัวแบน คอคอด ม่านตาอยู่ในแนวตั้ง หัวด้านบนและริมฝีปากบนส่วนหน้าสีน้ำเงินเข้ม ปากส่วนท้ายและคางสีครีม ลำตัว สีดำเป็นเงา มีลายแถบสีเหลืองขอบขาวรอบตัว โดยลายแถบบนลำตัวส่วนหน้ากว้างและระยะห่างมากกว่าส่วนท้าย ท้องสีขาว เกล็ดลำตัวเรียบ เกล็ดกลางตัว 17 แถว เกล็ดหัวตา 1 คู่ เกล็ดหางตา 2 คู่ เกล็ดระหว่างเกล็ดจมูกกับเกล็ดหัวตา 1 คู่ เกล็ดริมฝีปากบน 9 คู่ ตำแหน่งเกล็ดที่ 3, 4 และ 5 อยู่ติดกับตา เกล็ดริมฝีปากล่าง 10 คู่ เกล็ดทวารคู่ เกล็ดใต้หางคู่ ฟันหน้าบางขี่ใหญ่คล้ายเขี้ยว แต่ไม่มีเขี้ยวพิษและไม่มีพิษ วางไข่ครั้งละประมาณ 5 ฟอง หากินเวลากลางคืน

ถิ่นที่อยู่อาศัย บนพื้นดิน

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ภาคใต้ ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย

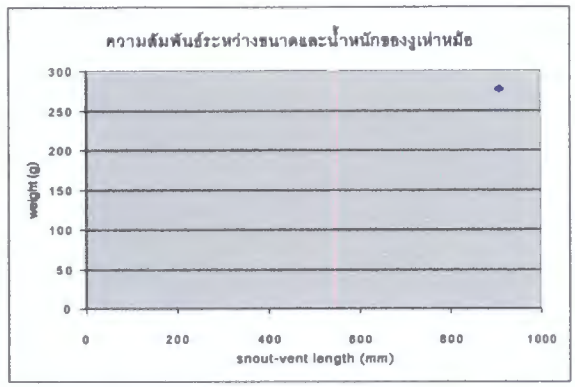

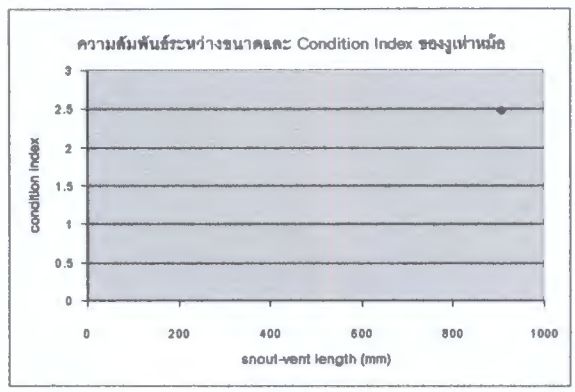

ชื่อไทย งูเห่าหม้อ หรือ งูเห่าไทย

ชื่อสามัญ Siamese Cobra หรือ Monocled Cobra

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Naja kaouthia* (Lesson, 1831)

ลักษณะ ม่านตากลม ลำตัวมีสีหลากหลายแตกต่างกัน ตั้งแต่สีน้ำตาลเหลือง น้ำตาลอ่อน ถึงสีดำ แม่เบี้ยเป็นลายวงแหวน 1 วงสีขาวขอบสีน้ำตาลเข้ม เกล็ดลำตัวเรียบ เกล็ดรอบคอ 27 แถว หรือมากกว่า เกล็ดกลางตัว 21-23 แถว เกล็ดรอบตัวบริเวณก่อนถึงช่องเปิดทวาร 13-15 แถว เกล็ดหัวตา 1 คู่ เกล็ดหางตา 3 คู่ ไม่มีเกล็ดระหว่างเกล็ดจมูกกับเกล็ดหัวตา เกล็ดริมฝีปากบน 7 คู่ เกล็ดตำแหน่งที่ 3 และ 4 อยู่ติดกับตา เกล็ดริมฝีปากล่าง 7-8 คู่ มีเขี้ยวบนขากรรไกรบนด้านหน้า มีพิษร้ายแรง วางไข่ครั้งละ 15-30 ฟอง ระยะฟักไข่นาน 50-60 วัน

ถิ่นที่อยู่อาศัย มักอาศัยบนพื้นดิน แต่สามารถว่ายน้ำและขึ้นต้นไม้ได้

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย

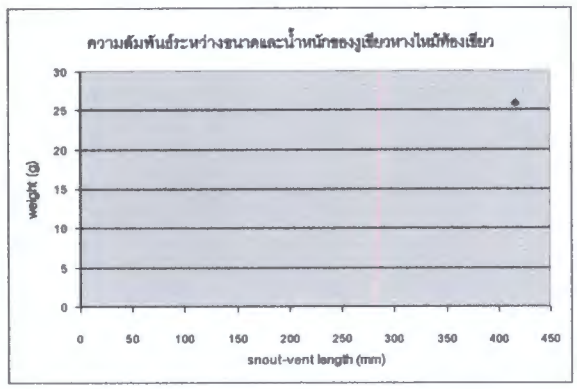

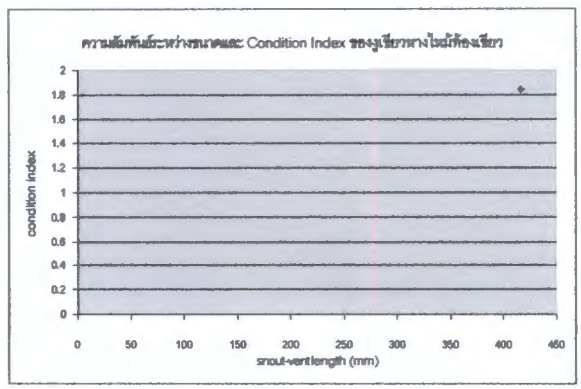

ชื่อไทย งูเขียวหางไหม้ท้องเขียว

ชื่อสามัญ Pope's Pit Viper **หรือ** Pope's Green Pit Viper

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Trimeresurus popeorum* (Smith, 1837)

ลักษณะ รูปร่างหัวเป็นรูปสามเหลี่ยมกว้าง คอคอด หางสั้น สามารถม้วนจับกิ่งไม้ได้ ม่านตาอยู่ในแนวตั้ง หัวและลำตัวสีเขียว ท้องสีเขียวอ่อน มีเส้นสีขาวตามแนวเกล็ดลำตัวแถวล่างสุดและครึ่งแถวถัดไป ตัวผู้บางตัวมีลายเส้นสีขาวบริเวณหางตา ปากสีเขียวอ่อน หางสีแดง เกล็ดหัวเรียบมีขนาดเล็ก มีรูลึกระหว่างตากับจมูก เกล็ดลำตัวมีลักษณะเป็นสัน เกล็ดกลางตัว 21 แถว เกล็ดหัวตา 3 คู่ เกล็ดหางตา 2 คู่ เกล็ดระหว่างเกล็ดจมูกกับเกล็ดตา 2 คู่ เกล็ดใต้ตา 1 แถว เกล็ดริมฝีปากบน 9-11 คู่ เกล็ดริมฝีปากล่าง 12-14 คู่ เกล็ดใต้หางคู่ เกล็ดทวารเดี่ยว มีเขี้ยวยาวบนขากรรไกรบนด้านหน้าสามารถพับได้ มีพิษร้ายแรง หากินเวลากลางคืน สีลำตัวคล้าย *Trimeresurus stejnegeri* ต้องใช้ลักษณะอวัยวะเพศผู้ (Hemipenis) ในการจำแนกชนิด

ถิ่นที่อยู่อาศัย อาศัยตามต้นไม้ พุ่มไม้ หรืออาจพบบนพื้นดิน

สถานภาพ ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

การแพร่กระจาย ทั่วประเทศไทย

ภาคผนวกที่ 5. รายชื่อไม้ยืนต้นที่สำรวจพบตามเส้นทางสำรวจสัตว์ป่า

ชนิดและจำนวนของต้นไม้ที่พบตามเส้นทางสำรวจสัตว์ป่า

ที่	ชนิด	จำนวน	หมายเลขประจำต้น	หมายเหตุ
1.	กระดูกไก่	1	8-1050-03	
2.	กระโดน	1	4-900-04	กระทิง-วัวแดง
3.	กระพี้	1	2-300-04	
4.	กะเบากลัก	1	5-000-03	กระรอก
5.	กะพี้เขาควาย	2	2-600-03, 7-150-02	
6.	กำจัด	1	6-1500-03	
7.	ขนุนป่า	1	5-000-02	ลิง กระรอก
8.	ขวาง	1	2-300-01	
9.	ข่อย	2	8-150-02, 8-150-01	นก
10.	ขานาง	3	6-1200-03, 6-1500-02, 8-900-03	
11.	ข้าวเม่า	1	8-150-03	นก
12.	ขี้มอด	3	10-300-04, 10-1050-04, 10-1350-01	
13.	ขี้หนอน	2	2-150-04, 2-300-02	กระรอก
14.	ขี้หนู	3	8-300-02, 8-1350-01, 8-1350-04	
15.	ขี้อ้าย	6	2-450-01, 6-000-02, 10-600-03, 6-1050-03, 8-150-04, 10-900-01	
16.	แคทราย	10	3-300-02, 5-000-01, 5-300-01, 6-750-04, 6-1500-01, 8-900-02, 8-1500-03, 9-300-03, 10-1050-03, 10-1350-03	
17.	แคหางด่าง	1	2-000-02	
18.	แคหูหมู	1	10-1200-03	
19.	จิ้วป่า	10	2-750-03, 3-000-04, 3-150-01, 3-150-04, 4-750-01, 4-750-04, 6-150-01, 6-1050-01, 9-300-01, 10-900-02	
20.	เฉียงพร้านางแอ	1	10-000-03	นก
21.	ช้องแมว	1	4-1200-03	
22.	แดง	5	3-450-01, 4-600-01, , 5-450-03, 9-150-01, 10-600-02,	

ที่	ชนิด	จำนวน	หมายเลขประจำต้น	หมายเหตุ
23.	ตะแบกหิน(ใบขน)	1	3-450-04	
24.	ตะคร้อ	1	8-600-02	ลิง
25.	ตะคร่ำ	2	2-000-04, 2-150-02	เก้ง
26.	ตะแบก	6	2-750-02, 4-000-02, 4-300-02, 5-150-03, 8-1350-03, 10-750-02,	
27.	ตะแบกกราย	2	10-600-04, 10-600-01	
28.	ตะแบกเลือด	10	4-450-01, 4-900-02, 4-450-03, 5-450-02, 6-600-01, 6-600-02, 6-1050-02, 7-450-03, 9-150-03, 10-900-04	
29.	ตะแบกเสียด(ใบขน)	1	2-750-01	
30.	ตะแบกหิน	3	3-300-01, 3-450-03, 6-450-02	
31.	ตะแบกใหญ่	1	6-900-02	
32.	ตีนนก	1	2-750-04	
33.	เต็ง	3	5-450-01, 7-000-01, 7-000-03	
34.	พลองใบเล็ก	1	6-450-03	นก
35.	ประดู่	15	2-000-01, 4-1050-02, 4-1200-01, 4-1500-03, 5-150-04, 5-300-03, 6-150-02, 6-300-04, 6-450-04, 7-300-03, 7-450-02, 7-450-04, 8-300-01, 8-450-01, 8-450-03	
36.	ประดู่ชิงชัน	18	4-450-04, 4-900-01,4-1200-02, 4-1350-03, 4-1500-02, 6-300-01, 6-300-03, 6-900-03, 6-1200-04, 8-450-02, 8-450-04, 8-1050-04, 8-1500-01, 9-300-02, 9-450-04, 9-1050-01, 10-150-01,10-450-02	
37.	ปอ	1	6-000-01	
38.	ปอเต่าให้	5	2-600-02, 2-600-04, 10-450-04, 10-1350-02, 10-1350-04	
39.	ปีบ	1	8-000-03	
40.	เปล้าใหญ่	29	2-000-03, 2-450-03, 2-450-04, 4-600-03, 4-750-03, 4-1350-04,4-1500-01, 4-1500-04, 6-150-03, 6-150-04, 6-750-01, 6-900-04,	กระรอก

ที่	ชนิด	จำนวน	หมายเลขประจำต้น	หมายเหตุ
			6-1350-03, 7-150-01, 7-300-02, 8-000-02, 8-750-02, 8-1050-02, 8-1200-03, 9-300-04, 9-450-02, 9-450-03, 10-000-04, 10-150-03, 10-150-04, 10-300-02, 10-1500-01, 10-1500-02, 10-1500-03	
41.	พยุง	4	3-300-03, 3-300-04, 5-150-02, 7-450-01	
42.	พลับพลา	1	8-1500-02	นก
43.	มะกอก	4	3-000-03, 4-1050-04, 7-150-04, 10-1200-02	เก้ง กวาง
44.	มะกอกกัน	8	4-750-02, 4-1200-04, 8-000-04, 8-600-03, 8-600-04, 9-000-02, 9-150-04, 10-300-01	
45.	มะกอกเกลื้อน	4	2-300-03, 6-750-02, 9-450-01, 10-300-03	เก้ง กวาง
46.	มะแก	2	4-150-03, 10-000-02	นก
47.	มะข้ามป้อม	1	4-1050-01	เก้ง กวาง
48.	มะค่าโมง	1	3-000-02	ลิง ค่าง
49.	มะค่าแต้	3	3-450-02, 5-300-04, 6-450-01	ลิง
50.	มะดูก	2	10-150-02, 10-750-01	ลิง กระรอก
51.	มะไฟ	1	6-1350-01	ลิง
52.	มะม่วงหัวแมลงวัน	1	6-600-03	นก
53.	โมก	1	5-150-01	
54.	โมกธรรมดา	1	2-450-02	
55.	โมกใหญ่	1	6-1050-04	
56.	ยางบง	1	6-1350-04	
57.	ยางโอน	3	8-750-04, 8-900-04, 10-750-03	
58.	ลำป้าง	1	8-900-01	
59.	ลำไยป่า	1	10-1050-02	ลิง
60.	ส้มกบ	4	3-000-01, 3-150-03, 4-1350-02, 9-000-04	
61.	สมอ	1	6-1200-02	เก้ง
62.	สมอหิน	4	4-150-01, 4-900-03, 9-150-02, 10-900-03	นก
63.	สะค้า	1	6-1200-01	ลิง
64.	สะค่าง	7	4-150-02, 4-300-01, 4-600-02, 4-1350-01, 5-000-04, 8-300-03, 10-1500-04,	ลิง

ที่	ชนิด	จำนวน	หมายเลขประจำต้น	หมายเหตุ
65.	สักขี้ไก่	1	8-1500-04	
66.	ส้าน	2	4-000-01, 4-1050-03	กระทิง วัวแดง เต่า
67.	สามพันตา	5	4-150-04, 5-300-02, 6-000-03, 8-750-01, 8-750-03,	
68.	สำโรง	7	6-300-02, 7-150-03, 8-1200-01, 8-1200-02, 10-450-03, 10-1200-01, 10-1200-04	
69.	เสลา	1	6-1350-02	
70.	เสี้ยว(ดอกขาว)	1	3-150-02	
71.	หนามเงี่ยงปลาดุก	2	5-450-04, 7-300-04	กระรอก
72.	เหมือด	4	6-900-01, 8-300-04, 8-1350-02, 10-750-04	
73.	แหน	4	4-300-03, 6-1500-04, 7-300-01, 8-1200-04	
74.	อีเหมี่น	3	2-150-01, 2-150-03, 2-600-01	นกปรอด
75.	กระอวม	1	8-600-01	
76.	ช้างน้าว	1	4-450-02	
77.	ปอลาย	1	6-750-03	
78.	ต่ายควาย	1	4-300-04	
79.	กะแซาะ	1	4-600-04	
80.	คมขวาน	1	6-600-04	
81.	Unknownsp 6	1	10-450-01	
82.	Unknown sp 7	1	4-000-03	
83.	Unknown sp 9	1	7-000-02	
84.	Unknown sp 10	1	7-000-04	
85.	Unknown sp 11	1	9-000-01	
86.	Unknown sp 12	1	10-1050-01	

หมายเหตุ เลขรหัสต้นไม้ ตัวหน้าบอกเส้นสำรวจ ตัวกลางบอกระยะทาง และตัวหลังบอก quarter

กิตติกรรมประกาศ (Acknowledgements)

การศึกษาสำรวจสัตว์ป่าในพื้นที่โครงการอุทยานธรรมชาติวิทยา อันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความร่วมมือของหลาย ๆ ฝ่าย โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ที่อยู่ในพื้นที่ ซึ่งคณะผู้สำรวจใคร่ขอขอบคุณ ดังต่อไปนี้

เจ้าหน้าที่จากกองพลพัฒนาที่ 1 ที่อำนวยความสะดวกและช่วยเหลือการสำรวจในขณะปฏิบัติงาน ทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน

คุณโกวิท พงค์อนันต์ หัวหน้าโครงการสวนป่าสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ที่อำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงาน

คุณคำป๊อก เขื่อนมณี เจ้าหน้าที่ส่วนป่าสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ที่ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในขณะที่ทำการสำรวจทั้งในและนอกเวลางาน

เจ้าหน้าที่สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่อำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานจนงานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

เจ้าหน้าที่กองแผนงาน กรมป่าไม้ ที่ช่วยเป็นธุระในการของบประมาณ

ผู้นำชุมชนตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี สำหรับการอำนวยความสะดวกในขณะที่ปฏิบัติงาน